

శ్రీరస్తు.

పరశురామపంతులు లింగమూర్తిగారిపలన

శీతారామాంజనేయసంవాదమస్తు.

ఇది

ముముక్షుపక్షి ల కత్యంతోపయుక్తంబగునటుల

అక్షప్రసూదాదీర్ష్యంబులులేకుండ

పరిష్కరించి

అన్నరాజు - మొదలయ్యులు గారి

సర్వవిలక్షణ విద్యావిలాస మద్రాక్షరశాలయందు

మాదికెడ్డి - శేషాచలనాయునివారిపలన

మరింపబడియె.

౧౮౭౩ సం॥ శైష్టంబరు నెల

శ్రీ రస్తు.

సీతారామాంజనేయసంవాదము.

ప్రథమాశ్వాసము.

శ్రీమద్వివేకచింతామణిపద్యములుసంపాదించుచు భక్తిచే । ధీమంతుండగుసాంజనేయునిససద్దేహింద్రియాతితచి । ద్యూమానందుడ* విశనైననిక్రపణబోధించుశ్రీజానకి గామబ్రహ్మము సంతరంగమున నారాధింతునశ్రాంతముకాస॥ తనరజోగుణముచేదనరంగనేగెవిగల్పించునఖిలలోకముల నెల్లదనసత్వగుణముచేమనరంగనేకొమ్మ పోషించునీశ్వరభూతములనుదనతమోగుణముచేదగనేవధూమజిజగముల నెల్లసంక్షయముజేయుచుదాశుద్ధసత్త్వప్రధానమైయేరామసామాంకముననక్షత్రమువసించు । నట్టిభువనైకమాతదయాసమేత । సద్గుణవ్రాతసిర్పలస్వాంతపూత । భక్తజనమానసోద్యానపారిజాత । సీతకరుణించిమమ్మురక్షించుగాతసీ॥ తతశుద్ధసత్త్వప్రధానవిగ్రహలనిమ్మలరజస్సత్త్వతమోగుణకుల । స్వసుధర్మశృంగారవైరాగ్యవేషలవిశోద్భవస్థితివిలయకరుల । దప్తకాంచనసీరధరచంద్రవర్ణలశుభకమండలుచక్రహులధరుల । ఘనసత్త్వవైకుంఠకైలాసవాసులవరహంసఘోషపృషాహనులును । షడ్గుణైశ్వర్యయుతులభాషావధూప్ర । సన్నమంగళదేవతాసర్వమంగ । శౌచిపతులసాక్షాత్పరమాత్మమయుల । బ్రహ్మపిష్టమహేశులబ్రస్తుతింతు॥ శా॥ బ్రహ్మాండంబుసృజింపజెంపసమయింపంజాలుసామర్థ్యముల్ । బ్రహ్మావేంద్రనగేంద్రచాపులకుసంపాదించుచున్నారీకా । బ్రహ్మతైక్యోవేకమిచ్చుచునుసంభావించుచుంట్రొచునా । బ్రాహ్మీమంగళదేవతాగరిజలంబృద్ధింతునశ్రాంతముకా॥ ౧॥ పరవిశోద్ధతిహేతువు । పరముడుపురుషుండుప్రకృతీబ్రహ్మముపరమే । శ్వరుడంచుడజ్జులెవ్వని । బరికింపుదురగ్గణాధిపతినర్పింతుకా॥ మ॥ తనరంగాయముచేతరామచరణద్వంద్వైక్యదాస్యంబుహెచ్చినభక్తిండగువాక్కుచేసనిశమున్నీరావనామప్రకీర్తనముంజిత్తముచేతరామపరతత్త్వధ్యానముంజేయుశ్రీ* హనుమంతున్నము

ఏవ నేనశ్చదుపాతమందు నెసనీవని యొకపాతముగలదు.

సతారామాంజనేయసంవాదము.

పాత్రయింతమదభీష్టార్థ బుద్ధింపఁగఁక॥క॥తీరయమద్వాల్యంబున। గాఢమునఁజిత్రపద్ధికరముగనాకుం । దారకయోగముదెలిసిన । నారాయణగురువులనునునంబునఁగొలుతుఁగొని॥శ్లో॥ఘనపాపములుమాపఁడనుతాపమునుబాపఁడనరూపమునుజూపఁడనరువానిఁ । డనకాయమునుద్రోయఁజెనుమాయసైగిమాయముగజేయగురిడాయఁడగినవాని । మనుకారణశరీరమును జీరనవికారవరకారణముజేరఁబరగువానిఁ । డనయందుఁగమందుఁ దాఁబొందుగాఁగొందుచెలువైందివిందుగాఁదెలియువాని । నిగమనిగదిరసుగుణములగణితముగఁ । మిగులనిగుడఁగుగుణుడైయగుఁబడగుచుఁబగులురేయనకొకరిలిసెగడువాని । శ్రీమహాదేవగురునిసంతతునెప్పుడు॥శ్లో॥ లోకాలోకపరితభూచరమహాలోకపకారంబుగ । శ్రీకల్యాణశ్రోరుకావ్యచయమన్విధంబుగావించును । శ్లోకుల్పణ్యమత్సులగద్గరువువై శోభిల్లుచున్నట్టివా । శ్రీకీర్త్యాసమయూరబాణకాళీదాసులం గొల్పెదఁక॥గీ॥ మహాతగురులఘువర్ణధర్మములునియమములుగలితకర్తృకిర్తృకియలునుదెలిసి నామరూపావ్యయవిలక్షణంబులాత్మ । నెఱిగినకవీశ్వరుండవీశ్వరుండ॥ అటుగావును॥ఉ॥నన్నయభట్టునాంధ్రకవినాథునిదిక్కినసోమయాచనిం । బన్నుగసోమసత్కవినిభాస్కరబమ్మెరిపోతరాజులక । మున్నుప్రసిద్ధిగాంచుకవిముఖ్యులనందరనెప్పునంబులో । నన్నినమస్కరించెదనభీష్టఫలాక్షిదినర్చనట్లుగా॥క॥శుద్ధపదయుక్తిదోఱిగియ । బద్ధమునునిబద్ధిగానిబద్ధిమహా । బద్ధముగాఁగనుకుకవుల । నౌద్ధత్యముమానుకొరకుసభినందింతుఁక॥మ॥గరిమన్నర్థమనేకభూషణములైకన్యట్టుచందంబునం । బరమాత్మండభిలప్రపంచమయుండైభాసిల్లునట్లాటచే । నురసిద్ధోరగయత్కిన్నరనరస్తోమాదిశత్రవ్వరా । చరీరూపోజ్జ్వలస్వభూతములకుఁ సద్భక్తితోఁముక్కెదఁక । ప॥అనియిష్టదేవతాప్రార్థనంబునుసద్గురుకీర్తనంబును సంస్కృతాధ్యసత్కవిస్తోత్రంబునుగావించియేనుముముతూ జనహితంబును సంసారసాగరోత్తారకంబును దారకసాంఖ్యానునస్కాత్మకంబునుజీవబ్రహ్మైక్యసాక్షాత్కార సాధారణకారణంబును నైశరాజయోగంబంతయు సొక్కిప్రబంధంబు గారచియింపనిశ్చయించిపరమైకాంతంబునక్రీగురువఃత్రదేవతా తత్త్వాత్మానుసంధానంబుసేయుమున్న సమయంబున॥

ప్రథమాశ్వాసము.

ప్రబంధపాతువు.

సీ || కమనీయవరదీప్యకాంచనచేలంబుగామాయవస్త్రంబుగాధరించి |
 చాపబాణంబులు చంచత్కమండలుదండముల్ గాగహస్తములఁబూని | ర
 మణీయరత్నహారంబురుద్రాక్షమాలికగాగళంబునలీలఁదాల్చి | సీతావధూ
 టినిశ్రీరాజయోగా హ్వయాధ్యాత్మవిద్యగానవధరించి | ప్రేమమీరంగశ్రీ
 రామదామరామ | యనుచుండనపేరునుడువుచున్నట్లుతముగ | శ్రీమహాదేవ
 గురుండైనరామవిభుఁడు | గరుణలోడుతనెదురసాక్షాత్కరించె || ప|| ఇట్లు
 శ్వవాత్సల్యంబున సాక్షాత్కరించిమదీయదీఘఁ దండనమస్కారంబులుచ
 తుర్విధపురుషార్థప్రచచతురక్షర సమన్వితనారాయణనామస్తరణపూర్వకం
 బుగానంగీకరించికలకలనవ్వుచుశరీరత్రయవిలక్షణావస్థాత్రయసాక్షిపంచ
 కోశవ్యతిరిక్తసచ్చిదానంద స్వరూప్ప్రత్యగాత్తుండవైననీవసత్సజ్జ్ఞానానం
 దస్వరూపపరమాత్తుండనయిననేనుసత్సజ్జ్ఞానానందస్వరూప పరమాత్తుండ
 యిననేనసచ్చిదానంద స్వరూప్ప్రత్యగాత్తుండవైననీవనిసర్వోపనిషత్సా
 రభూతార్థంబును పరమతత్వరసాస్వార్థంబువదేశించి యీయభేదవిజ్ఞాన
 దృష్టిచేతనిరంతరంబు నన్నవలోకించుచు జీవన్ముక్తిసుఖంబనుభవించుము
 ప్రార్థనగోగావశాన సమయంబునఘటా కాశంబుమహాకాశంబునంగలసిన
 విధంబుననాయందువిదేహక్షేపల్యంబునెందెదు సందేహంబులేదనియా
 జ్ఞాపించి యిప్పటిపుట్రంపక్షండపురాణంబునందధ్యాత్మరామాయణంబు
 చూమహేశ్వరసంవాదరూపంబైన యొప్పునందుశ్రీరామ హృదయంబునుతి
 హాసంబునీతారామాంజనేయ సంవాదంబునంబ్రవర్తిల్లునదిసంతేహరూపం
 బునగావుననయ్యర్థంబువిస్తరించియుక్తప్రబంధంబుగారచియించినాపేర
 నంకితంబుసేయుము సజ్వపాపనిర్ముక్తుండవైకృతార్థుండవయ్యెదవనియా
 నతిచ్చితిరోహితుం డయ్యెనంతట మేల్కొనిపరచూ నందభరితాంతకడు
 ణుండనై || శా || శ్రీవిశ్వేశ్వరపార్వతీప్రియదముఃశ్రిజానకిరామవా | క్యా
 ర్భాతముమారుతాత్మజసుబోధ్యంబై తగ్గశ్రిమహాదేవాచార్యవరాంకితం
 బుగనుధాత్రికరాజయోగంబును | భావింపనచియింపగల్గెనికనాభాగ్యు
 బుసామాన్యమేక || దివ్యముఖవ్యంబగువా | త్కావ్యమునలతతముమోక్షకా
 ములచేత్రో తత్యమంజ కవ్యమును | తద్వ్యభూత్యమునుగీతికతవ్యముగా

సీతారామాంజనేయసంవాదము.

ద॥ ప॥ అనిచిఁచినిఁ తోష భరితచిత్తేఁడనై మదీయాచార్యపరంపరావ
కారంబునభివణిం చెద॥

—* గురువరంపరాభివర్ణనము.* —

శా॥ సత్రామాత్రుడునిర్విశేషుడుతనూసర్వేంద్రియప్రాణహృచ్చిత్తా
హంకృతిధీప్రకాశకుడుసచ్చిత్తోషకాయుండువిద్వత్తాపాందతమఃప్రదీపమ
యుడాత్మస్వాలుభాసిల్లాశీదత్తాత్రేయగురుండసంగజగదంతర్యామియైము
న్నీల॥ క॥ ఆదత్తాత్రేయగురుశ్రీదివ్యపదారవిండి సేవాదిక్రీమోడుఁడుప్ర
త్యక్షాత్రుఁ డుండసక్రీజనాదనాహ్వయుఁడొప్పు॥ మ॥ తనసౌశీల్యము
శాస్త్రచింతనమునాత్మజ్ఞానముంజూచిహె॥ చ్చినకూమిన్ని జదివ్యరూప
ములలో శ్రీభారతీమోక్షకా॥ మిసులేతెంచియహర్నిశంబుదనునెమ్మింగొ
ల్వఁగాశ్రీజనా॥ న॥ నయోగీశ్వరుడొప్పెనెల్లడనవిద్యాధ్వాంతమారాండు
డై॥ తే॥ గీ॥ ఆజనాదనగురునత్యద్భుతముగ॥ శ్రీమదేకోగురుస్వామిశిష్య
డయ్యోమునువశిష్ఠమహామునీంద్రునకునధి॥ దాశరథిభక్తుడయినచందం
బుదనర॥ సీ॥ తనదువైరాగ్యంబుగనుఁగొనిసిగ్గుచేసనకాదిమునులజ వెనుక
నెుచుగ॥ దనదుసద్భక్తిచేతమగట్టునడియింట శ్రీకృష్ణుడాత్మీయసేవజే
యఁ దనదువిజ్ఞానతీర్థమునందుఁ గ్రుంకుచుగంగాదినదులెల్లగంతులిడఁగఁ
దనదుపూర్ణాత్మినింతినిమాధినిజూచిప్రహ్లాదుడాశ్చర్యపరతనెుండ॥ స్వ
కృతగీతాదిశాస్త్రభాష్యంబులెల్ల వేదితుల్యంబులై ధాత్రవెలయుచుండ
వామదేవశుకానునవ్యాఖ్యీప్తు॥ సద్భుతుడేకోజనాదనస్వామివెలసె॥ క॥
ధరలోనారాయణునకు॥ సుగుతిసేకోజనాదనస్వామిశ్రీ॥ నరహరిప్రహే
శగురుడ॥ చెప్పిపుగసద్భక్తిమెఱయకీర్తించెయ్యె॥ చ॥ ఆతడుసమస్త
భూతబహిరంబరనాపృథివీధూతాత్రేయై వితతనమాధిసుండునెడవేల్పు
లుసూచియితండువల్లియాశతధృతియోరమావరుడొశంకరుడొశుకుఁ
డొయటండున॥ ద్భుతమునుబొందుచుండఁబరిపూర్ణతనెుప్పెధరాతలంబు
న॥ క॥ ఆనరహరిసద్గురునకు॥ శ్రీనాగోరామగురుఁడుశిష్యుండై విజ్ఞానం
బునఁబ్రత్యక్ష॥ శ్రీనారాయణుడనంబ్రసిద్ధివహిం చెడ॥ శా॥ రాజన్మూర్తుల
లోడఁజేంపెనగువైరాగ్యోపరత్యాభిలుం॥ దేజింబొప్పసహాయులై మెఱ

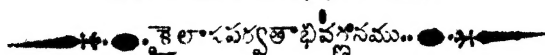
* సేవాదిక్రీమమునుగలమునుండు సేవాసిద్ధిక్రీయనివేతోకపాతముగలదు॥

ప్రథమాశ్వాసము.

యృషదివర్షప్రబోధస్సురః | ద్రాక్షాన్యన్యరియించిమోక్షనుఖ సామ్రాజ్యంబు
 లో నొప్పెసా | గోక్షీరామగురుండుపండితులుగోర్కుల్ దీని సేవింపఁగన్ ||
 క || ఆనాగోరామునకున్ | శ్రీనారాయణునకబునిచెలువనభక్తుం | డై నెగ
 డెనెల్లదిక్కుల | గోనేరుగురుండుతత్వకోవిదుడగుచున్ || శా || ఆకాశీతలశేతు
 మధ్యకలితజ్ఞాధీశ్వరోద్భచ్చిరశ్శ్రీకోటిరమణిప్రభాచిత నిజాంఘ్రిద్వం
 దృపం కేరుపాండాకాశాదివస్త్రతత్వసముదాయుతతవిశ్వేషుడై | శ్రీకోనే
 రుగురుండుపాతవరలక్ష్మీకాంతుఁడై రంజితన్ || శా || ఆగోనేరుగురూత్త
 ముంగొలిచిదివ్యాధ్యాత్మయోగింబుదా | శ్రీకల్యాణగుణప్రసిద్ధుడగుచున్
 శ్రీమత్సహదేవలో | కై కాచార్యుడగుంగ్రహించెనబ్రహ్మసాక్ష్యాంబోష సాం
 దీపునిన్ | శ్రీకృష్ణుండుభగించివిద్యలొసరంజేకొన్న చందంబునన్ || సీ || అఖిల
 భూతంబులనాడించుమాయనగ్రాంపుగానెవ్వఁకాడింపుచుండు | గురుజ
 నంబుల కెల్లగురువులై తగుహరిహరుల కెవ్వఁడుగూరి వగుచుండు | వివిధ
 లోకంబుల వెలుగించు కెలుఁగులమించియెవ్వఁడు వెలుగించుచుండు | బ్ర
 భువుల కెల్లసత్ప్రభువై సబ్రహ్మకుంబ్రభు డౌచు నెవ్వఁడుపరగుచుండు | సగు
 ణనిగణరూపుడై నెగడుచుండు | నమ్మహాదేవగురువర నభిమతింప | సక
 లనిగమాగమాంతశాస్త్రంబులొప | వనఁగవముబొంట్లకునుతింపనలవియ
 గునెగిగి || అమ్మహాదేవగురుచరణారవింద | పరపరాగాంశభజనతత్పరుడఁ
 ఁరకు | రామవంతులకులజ్ఞాతరామమంత్రి | మాళిఁమ్మాంబికప్రియార్థజ్ఞ

—* షష్ఠ్యంతములు.*—

డనేను || క || శ్రీరామనామమంత్రా | కారునకునంగిసిర్వికారునకుమహా | కా
 రునకునిజితాహం | కారునకజ్ఞానభూమికాదూరునకున్ || క || ధీరునకుభక్త
 జనమం | దారునకునిరంతరాత్మ్యదారునకునిరా | ధారునకుసకలజగదా | ధా
 రునకుననాద్యఖండితశరీరునకున్ || క || వ్యాపకునకుంద్రిశరీరా | లేపకునకుని
 జితావతేపకునకుధీ | దీపకునకుసచ్చిత్స్వభూపకునకనంతవిశ్వరూపాత్మ
 నకున్ || క || శ్రీమదస్త్రాత్రేయమ | హామనిసద్భాసకుశ్రిమహాదేవగురు | స్వా
 మికిందనసర్వాంత | ర్యామికిజ్ఞానసూక్తికారామునకున్ || వ || సమర్పితంబు
 గ్గానాయొనర్పంబూనిసశ్రీసీతా రామాంజనేయసంవాదంబువేదాంతగ్రం
 థంబునుకులభాప్రారంభంబుబెట్టిదినిస || క || శ్రీసుఖదిశుద్ధాత్మా | వ్యామనశివ

పార్వతీనివాసమునుమహా! భాసమనాభాసముకై । లాసముకనీరారుడిద్వి
 లాసంబగుచుకావె॥ అదిమరియునాదిమధ్యాంత విహీనంబును స్వజాతీయ
 వీణాతీయస్వరగత భేదశూన్యంబును నిత్యావరోక్షస్వప్రకాశాప హాసితానం
 తకోతిసూర్యచంద్రానలాలోకంబును వేదశాస్త్రపురాణేతి హాసాగమా
 గమ్యంబును బహువిధవర్ణాధర్మ కర్మ గుణనామరూపవికారోశక్తివిదహితం
 బును బ్రహ్మాందాద్యమరాసురోరగ గరుడగంధర్వకిన్నరకింపురుషసిద్ధసా
 ధ్యవిద్యాధరచారణాప్సరోయతగుహ్యకథూతఖీచరదేవసేఽబ్రహ్మక్షే
 శ్వరయోగీశ్వరమునీశ్వరయతీశ్వరకవీశ్వరాద్యపాస్వంబును నిత్యనిగూఢ
 నీర్వికల్ప నిర్వికారనిరాకారనిరంజననీర్విషయాతీంద్రియావాఙ్మానసగోచ
 రావ్రమేయశుద్ధబుద్ధము కైవల్యాఖండసచ్చిదానంద మయంబునైనతెరి
 యుతీతపరతత్త్వకైలోసంబుననవ్యక్తమహాదాదిప్రపంచరణపరివేష్టితంబును
 జయదశలోకకందరసుందరందరంబును సార్వభౌమాదిహిరణ్యగర్భాంతా
 నందగండ్రైలభాసురంబును భామసోమనక్షత్రతారాగ్రహ పావకసౌదా
 మన్యాదివివిధతేజోరత్న శర్మరిలంబును బ్రవిమలవైరాగ్యోపరత్యేకాంతా
 త్యంతముముక్షుతాధిత్యకాధ్యాత్మా నందజీవాభిషిక్తనిర్మలనిశ్చలతాకలికాక
 తఫలితనిష్కామకర్తో పాసనాయాగయోగజపతపస్సత్యశౌచ దయాశీల
 శ్రుతదానాదినానావిధానోక్తసౌహృద్యానవిరాజితంబును బుష్పపేత నిగ
 మాగమాంకల్పలతావిలసితంబును షడ్విధసమాధి సౌధవిభ్రాజితంబును బు
 రమాధ్యాత్మ విద్యానందజలాభిషిక్తనిర్మలచిత్రవృత్త్యంగణశమదమోపర
 తితితియశ్రద్ధాసమాధానామానిత్వాదంభిత్యాదికల్యాణగుణమణిగణరంగవ
 న్నిప్రకాశితంబును నిరతితేయకైవల్యభాండాగార శోభితంబును ఫలకామ
 నాభావస్వభావనియతకర్తా చరణచిత్రశుద్ధిసర్వకర్మపరిత్యాగగురుభక్తివే
 దాంతశ్రవణమనననిదిధ్యాసనజ్ఞానాదిసోపానసమన్వితబ్రహ్మనరాజమార్గల
 లితంబునుబంచాక్షరీమహామంత్రమాణిక్యలోరణాలంకృతంబును బ్రణవనా
 దమంగళహద్యరవపూరితంబునునగు తుర్నిర్మలమహాస్థాన మంటపాంతరం
 బునసర్వోపనిషత్సారేశుతబ్రహ్మత్వైకదర్శనరూపాంకారసింహాసనాసీనుం
 దై శుద్ధిసత్యప్రధానమాయామయఃస్వరూపి నవిగ్రహుండును సర్వజ్ఞత్వ స

ప్రథమాశ్వాసము.

శ్వేతశర్వరత్నాం తర్వాంతర్వామిత్యేకరత్నశ్రుత్వై సర్వ రత్నకత్వసర్వ సంహారక
త్వాద్యగమగ్రమగుణవర్గహుండును సత్యజ్ఞానానందస్వరూపకుండును
సర్వవ్యాపకుండును దేవదేవుండును నగుశ్రీమహాదేవుండు మూర్తిమంతంబు
లై చతుర్వింశతితత్వంబులును నిచ్చాజ్ఞానక్రియాదిశక్తులును హృషీశేష్య
రవాణీశ్వరసురేశ్వర నాదికేశ్వర భృంగీశ్వరబమ్మేశ్వర కుమారాదీపజ్ఞ
భగవాంధీశ్వరులును బ్రాహ్మీమాహేశ్వర్యాదిసత్తమాత్మకలును స్వసాన్ని
ధ్యంబున నిజకరుణాకటాక్షవీక్షణంబు నవేక్షించి కొలువస్వస్వ రూపావ
లోకనంబుజేయుచు నాత్మా రాముడై యున్నగమయంబునఁ దదీయ వా
మార్ధశరీరిణియుఁబరావరప్రకృతిస్వరూపిణియునిఖలజగదుపాదాన కారణ
భూతయునఖలలోకైకమాతయుఁడై భువనగోహినియువిశ్వ మోహినియు
ధీముఖిజ్ఞానవిజ్ఞానలోచనయువిషయవిరక్త్యధరయు విచారమందస్థితయు
నిర్మమతానిరహంతా స్తయుయోగబోధ స్తనియు సం దేహకుఁడ్యయుసంసార
రచక్రనాభియురాగద్యేషజఘనయుఁగామలోభోరుయుగళేయు గామలో
భోరుయుగళేయుసంకల్పవికల్పచరణయు కాలానుగతకర్తయనయువేదా
న్తవిద్యావ్యసనవసనోపరతికంచుక ధారిణియురజస్వత్యతమోగుణగ్రంథినివీ
బంధకంచుకబంధ వేణీబంధనురుచిరయు ఫలత్యగపూర్వవర్ణాశ్రమోచిత
ధర్మానుష్ఠానేశ్వరప్రణిధానాచార్యోపాసనేంద్రియాత్మ వినిగ్రహస్థితప్రజ్ఞ
త్వోదినాత్మికగుణభూషణాలంకారిణియుశుద్ధ వాసనావాసీతయు సత్యాన
ఘాయనియు దేవీదేవియునగుశ్రీమహాదేవియతీప్రీతిపూర్వకంబుగాజతుర్వి
ధశు శ్రుంషలుగావించుచు సేవించుచుబూజించుచుభావించుచునమస్క
రించుచునాగాధించినంబ్రసన్నుండయిమెచ్చినీకు నేయ్యదియభీష్టంబిచ్చెద
నడుగుమనినసంతోషభరితచి త్తమైయమ్మత్తకాశినిచిరునవ్వునవ్వుచు సీట్ల
నియె॥గీ॥ప్రాణనాధతనదువతనిగొల్పుటకంటెవే రెషసులుగలవె చారమ
తికిగాననీచు సేవగావించుటయకానియొండుకోర్కి లేదఖండమూర్తి॥గీ॥అ
యిననీకభీష్టమడుగుమిచ్చెదమని యానతిచ్చితిరిమహాత్మ యిపుడుగాననా
కునెల్లమానవులకుమేలుగలుగ నొకటియడుగవల సెననఘ॥క॥ విఖలకలుష
సంత్యయకరమఖిలాభీష్టప్రదంబునంతావ్యయచిత్తుశ్చిదమజగదధిపత్యభిము

శివుండుపార్వతీదేవికి రామనామపభావంబు దేలుపుట.

భుకరనుగునుంత్రరాజముంగృహ శేపుడా॥గీ॥అనినవినినవిగిరిజణిట్లునియెం

భుదమగరానిరహస్యాగ్రమసిగితేవచగనదివదేయసిశేషమగ. పదారణై నా సే
 తిగింతునీకు సైయ్యంబుతోడ గీ|| శివసో రామశిరామరామరామయనుచు
 రవియును రామునియను రామనామముచ గాననగహస్రనామతుల్యవట్లుగా
 వునదీనినీవవధరింపు|| క|| ఆదిపరబ్రహ్మప్రతిపాదకమత్యంతపరమ పావనమును
 విశ్వాదివ్యమంత్రరాజము మోదిత్యర్థార్థక మమోక్షప్రదము|| సత్యజ్ఞా
 నానంద ప్రత్యగభిన్నాత్మ్య సంద్రబ్రహ్మాదిబుధుల నిత్యమర వింపుచుండగ
 న్నాతాయనీరామపదముగలిగెబరునకు|| తేగీ|| రామపదవాచ్యుడాదినారా
 యః పంచాయతినీనినాకు భేదమింతై నగలుగదద్వయబ్రహ్మమయులమట్ల
 గుటవలన నింతినాయుండ సేనుగబుంతునెపుడు || తే-గీ|| రామతారకపావన
 రామనామ | మంతపాపంబునడగించునంతయకుము | శ్వపంచుడైననుజే
 యగజాలడనగగ | దత్తభావంబునెన్నంగదరమెనాకు క|| ఈరేడుజ
 గములందును | నారీమణివిమలరామనామముచేతం | జీరబడనిఘనదుర్భర
 ఘోరవృహంబులెదుకోరివెదకిన|| తే-గీ|| బ్రహ్మహత్యాయుతముమద్య
 పానదశశి, తమునుగర్వగనాకోటిగమనద తి మపరిమితిహేమచార్యం
 బులనవరతము | రామనామాభిషేతిమలోరాజవదన|| సీ|| బ్రహ్మహత్యాఖ్య
 పాపతమోర్కబింబంబుమధుపానకోమభ్రమారుతంబు | దపనీయచార్య
 పాతకశైలభిదురంబుగురువధూగమ నాకుకుంభిహారియ | జననీః తృభ్యా
 తృవనీతార్యకాచార్యగోవధారణ్యరుదావవహ్ని | పరగతీసంగమపరధన
 హరణాదిఘోర పంకోగక్రూరబహి | యస్యతభాషణవలీమహాలిప్త
 మార్యమాషణపంకోరుహద్వివేంద్ర | మఖిలకలుషాంబునిధి బడబానలంబు
 రామనామంబుహమశైలరాజతనయ|| తే-గీ|| రమణియవశముచేనైనరామ
 నామ | మమరగీతికంపబుడుచుండనఖిలపాతకముల చేడిద్యబడునుమ్మును
 మతియపుడెసింహమతిభీతిమృగముల చేతబోలె|| తేగీ|| అనవరతరామనామ
 శీర్తనవరుండు | వెనుకటియఘంబులదలంచి వెలుగువలదు | ఘనతనైనుగు
 నెక్కికుక్కలనుగాంచి | భయపడగ నేలమమజుడోపంకజాక్షి || క|| ఇలలోన
 రామనామము | సులభంబై వెలుగుచుండజులుకగబలుకం | గలనాలుకగ
 లుగగగన | ల్పులుఘ్నిన్నకనరకములనుజొందెదరకటా || ఉ|| ప్రాపుగరామ
 నామమునిరంతరమున్ధి జియించువారికింబాపములేదటంచుచెనుపామ్యను
 బట్టెగవచ్చునగ్నిసం | దీపితలోహఖండమునతిత్వరితంబుగమ్రంగవచ్చుబ

లోక్ష్మణముఁ బెంచు పెద్దపులికొంటిదియ్యగవచ్చునిద్దరక ॥ క॥ ఏసాపమునై
 నఁడగం । బాపఁగలదురామనామభజనపరులకుం । బాపముగలదనిపలుకల
 హాపాతకియఘమునఁడఁపనదియోపదిలక ॥ సీ॥ ద్విజవరేణ్యులకునువిక్రొ
 ములకుయోగీశ్వరులకునుయతీశ్వరులకు । భక్తివైరాగ్యసంపద్విశిష్టులకునై
 కాంతవాసులకు వేదాంతులకును । జండాలుపుల్కుసశ్వపచకంకశిగానశశీగ
 హళాశాంగనాసంగతులకు । బ్రహ్మసాత్యానురాచాన పామస్త్రైయగుడుకు
 ధూసంగమకరవరులకు । నుంఠరీత్యుత్రియోరవ్యశాద్రులకును । మణియబున్నా
 నావిధానేకమానవులకుఁ బరమపాదనమైశుభప్రదమునై నాశామనామరఘ
 శరణంబురాజవదన ॥ చ॥ కనదురురామనామమునకం బెఘనంబగుపాపనాశ
 సాధనమునిరంతరేష్టఫలదాయకమై నవిశేషకారణంబునుమరిలేదులోకము
 లమూఢులెఱుంగరుదానినాశ్రయిం । చినసకలాథక సంపదలుచేకుఱుసిద్ధ
 ములైలనందనా॥ తే॥ గీ॥ అబలశ్రీరామరామరామాఖ్యమంత్ర । మిప్పితంబు
 లనఘంబులకిచ్చుచుండఁ । గాంచినెఱిసిగ్గువడుచుండుంగల్పతరువు । కామధే
 నువునలఘుచింతామణియును ॥ సీ॥ ధర్మార్థులకుఁ సర్వధర్మంబులొనగూర్చున
 భాధులకుఁ జేయునథకములను । గామాద్ధులకు నెల్లకామంబులనుసం
 గునాత జ్ఞార్థుల కిచ్చునాత్మజులను । శ్రీధర్మిర్మయైశ్రేయస్సుఖాత్మమావి
 ద్యాగ్ధులకువాని వెలయనిచ్చు । ఛత్రచామరగజాశ్వ ప్రభుత్వాగ్ధులకవియ
 సంపాదించుననవరతముఁ జంద్రసూర్యాలయములనుస్వర్గలోక । సత్కృతై
 కుంఠకైలాసపదనములను । గోరువారలకవియుఁజేకూఱఁజేయు । రామనా
 మంబువిలసిల్లిరాజవదన ॥ వ॥ అదియునుం గాక ॥ సీ॥ నిఖిలరోగంబులనిమూఁ
 లముగఁ జేయుభవభయంబులనెల్లఁబాఱఁదోలు । బంధనంబులఁబటాపంచ
 లుగావించు ములయునాపదలనునులిమివైచు । శాత్రవవిజయంబుసతతం
 బుసమకూర్చుదూలించు బహువిధదుఃఖములను । దలఁజూపఁకుండదుడేశ
 లనుదొలఁగించుసకలశుభంబులసంగ్రహించు । బరమపావనమంగళప్రద
 ముగానగలితధర్మార్థకామమోక్షములలోన నెసగుభక్తులకొసగనిదెద్దిలేదు
 ఏమిచెప్పదుశ్రీరామనామమహిమ ॥ క॥ అచ్చట నెసరస్సతియునునచ్చటభాగీ
 రథియునుయమునానదియున్నచ్చటసమస్తీరథములెచ్చటశ్రీరామనామమె
 ప్పడుదలతుక ॥ గీ॥ తవిలిశ్రీరామనామనుధారసంబునమృత్యులైగోళుభక్తుల
 కమృతమేలనమరనమృతాన్ధుల చేతనదియెమిగుల ॥ గోరబడుచున్దుగావున
 వారిజాక్షి ॥ గీ॥ కోరిమునుగాననిమమృత్యుబేరువాడిచీరిననల్పత్తినిచెన్నభేరినట్లు

తన్నెరుక్కదనపేరుడడవినంతగరుణచేరొందుడపుడెసాత్మకరించు॥సువృ
త్తము॥ రామరామరామరామరామరామరామయంచుశ్రీరామరామరామరామ
రామరామయంచుశ్రీరామరామరామరామరామరామయంచుడ॥న్నా
మక్షీర్తనంబుఁజెసినంగలుంగుమోక్షము॥క॥నిరతంబురామనామ॥స్మరణం
బునకంటెమోక్షసాధనమితరం॥బరయంగలేదుధరలో॥ బరమసులభమైన
లసదుపాయంబబలా॥వ॥అనియిట్లుశ్రీరామమంత్రంబునుదత్తవ్రాహ్మణు
నుపదేశించిననాకణిచిపరమానందభరితస్వాంతమై యక్కాతామణి
యత్యంతభక్తిపూర్వకంబుగాననేక ప్రమాణంబులాచరించి వినుతించిస్వా
మితన్వంత్రాధిష్ఠానదేవతాశ్రీరామతత్వస్వరూపంబెట్టిది యెఱింగించుకడ
నిననుక్కింతవిచారించిశ్రీరామహృదయంబనుపరమేతిహాసంబుగలిడెడు
శ్రీరామతత్వంబతివిస్ఫుష్టంబుగావలసిల్లునది యతిరహస్యంబుగావున నెవ్వరి
కిగోచరంబుగాకుండునదివినుదెలియఁజెప్పెదవినుమనిశ్రీమహాదేవుండవా

శ్రీరామాయణకథానూచన.

ర్వతీదేవికిట్లనియె॥సీ॥ఆదినారాయణుండార్తరక్షణపరాయణుడలొకోప
కారాథామగమ॥శ్రీరామచంద్రుడై ఓత్పన్నవతరించి ప్రేమలోసీతను
జెండ్లియాడి సాకేతపురమునసంభ్రమించుచునుండిజగములరక్షింపజనని
పరము॥జనకునివాక్యంబుసమకూర్చిచెల్లింపడమ్ముడుభార్యయుదానుగూ
డితాపసులవేషములుదాల్చితాల్చిమీఱ॥దండకారణ్యభూములదగఁజరిం
చి॥సకలరాక్షసగణములసంహరించి॥యరిగిసీతానిమిత్తమైయంతవాడ॥
మ॥రణభూమిందగరావణాసురునిపుత్రభ్రాతృబంధూరువా॥రణగంధర్వశ
తాంగయుక్తముగశస్త్రశ్రేణిచేద్రుంచి॥క్షుణసుగ్రీవహనుమదాదియులు
డైకాఠించిసీతావధూ॥మణిలోపచ్చెనయోధ్యకార్యలు శుతంపంబువ్వు
కారూఢుడై॥తేగ్గిబిల్లురుగుదెంచిరాముడుహితవుగోపి॥తార్యబాంధవ
సచివభృత్యప్రభృతులు॥ననుజులునుగొల్వసక్తుడై జనకజాభి॥యుక్తుడై
యంతబట్టాభిషిక్తుడయ్యె॥సీ॥శృంగారమేపారసీతాంగనామణిమనునిజ
వామాంకమునవసింపఁ॥దనపాదుకలుశరంబునమోచిముందరహనుమంతుఁ
డతిభక్తిననుసరింపదవలెతపత్రమాతతధనుర్పాణముల్లాల్చిలక్ష్యణుడుకై
డండనలర॥సరినిరుగడలపింజామరంబులుపూనిభరతశత్రుఘ్నులుపరిధవిం
పననుపమాజ్వలరల్చిసింహాసనమున॥నమరఁగూర్చుండికోటిసూర్యప్రకా
శుడైవసిష్ఠాదిమునిసమూహములచేత॥జెలగిరాముండువట్టాభిషిక్తుడ

య్యైశ్చ ఇట్లు పట్టాభిషిక్తుండై శ్రీరామచంద్రుండు హితవురోహితామాత్య
నుహృద్విద్యద్యోప్యైశ్చ ఇదాసదాసీజనంబులకును నానాదేశాధీశ్వరులకును
విభీషణనుగ్రీవజాంబవత్సువేణనల నీలగజగవయగవాత్స గంధమాదనాదు
లకును వందిమాగధ పాకకలోకంబునకును దిక్కిన వారలకందరకు మనోరథం
బులు దీరందగినరథతురగవారణ గోభాహిరణ్యాగ్రహారత్నదివ్యవస్త్రాభి
ణగంధమాల్యాదులొసంగి సత్కరించి యంతటదనపురోభాగ వతి యుబు
ణ్యకీ ర్తీయునిటలతట ఘటితాంజలియును గృతకార్యుండును నిరాకాంక్షుం
డును నిత్యానిత్యవస్తువివేకయుక్తుండును సకలవిదైహికాముష్మిక భోగవిర
క్తుండును సమాదిషట్కు సంపత్తియుతుండును ముముక్షుత్వాసమన్వితుండును
మహాబుద్ధిమంతుండును నైన హనుమంతుంగనుంగొని కరుణారసంబుపా
గారజనకజాంగనామణినెమ్మె గంబుజాచిమనకు నిత్యభక్తుండును బరమభౌ
గవతశిఖామణియునైన యితనికి మద్దివ్యతత్త్వస్వరూపంబుపదేశింపుమనిన
బంగారంబునకుఁ బరిమళంబుగలిగిన తేరంగుననుప్పొంగి మందస్థితముఖావ
విందయై విశ్వమోహినియైన సీతామహాదేవి యాంజనేయుని కభిము
ఖయై యిట్లనియె॥

సీతాంజనేయసంవాదము.

మ ॥ నుమతీరాముండు నిర్వికారము సదాశుద్ధంబుబుద్ధులబచి । శ్లోవ వా
చ్యంజతులంబు తీంద్రియము సత్తామాత్రముఁ సన్వప్రకా । శమునిర్ద్వంద్వముని
ర్వికల్పముజముఁ సత్సంవిదానందరూ । పమమూర్తంబజరంబు కేవలపరబ్ర
హ్మంబుచింతింపఁగఁ॥క॥ అవికారుడయ్యుఁగనకము । వివిధాభరణంబులై నవి
ధముననితడేదివి మైభువి నైరవియై । కవియై సర్వాత్మండై ప్రకాశించుడ
గఁ॥క॥ త్రిగుణాత్మికయై నిశేము । జగములుపుట్టింపఁజెంపసమయింపం
గాదగుమూలప్రకృతియనే । నగుదుఁజూచినత్యముగవహుగుణశాలి॥క॥ అ
మలుడగునితనిసాన్ని । ధ్యమువలనసృజింతుజగమంతత్రితనై యి । ట్లమరజు
ధులచేదత్సృష్టముగల్గింపఁబడునీయసంగునియందుఁ॥ వ॥ అదియెట్లనిన
నాకణింపుమయోధ్యానగరంబున నతినిమగ్నలంబై నగమువంశంబునందిత
నిజన్మంబును విశ్వామిత్ర సహాయత్వంబును దన్నభరత్సంబును సహల్యాతావ
శేమనంబును పూరధనుర్భంగంబును మత్పాణిగ్రహణంబును బరశురామవరా
క్రమభంజనంబును బురప్రవేశంబును దండకారణ్యగమనంబును విరాధవధనం
బును శూర్పనఖాకర్ణ సానీకాచ్ఛేదనంబును ఖరదూషణలిశిష్యప్రముఖరాత్న

సఖండనంబునుమాయాపూరితమరణంబునుమాయాసీతాపహరిణంబునుజ
ఘాయించుచున్నప్పుడు యంబును శబరీపూజనంబునునుగ్రీవశ్శుమాగ్రీకుంబు
నువాలివదంబునుసీతాస్వేషణంబును సముద్రసేతుబంధనరంబునులంకానిరో
ధంబునుభీమ సంగ్రామంబునభ్రాతృపుత్రపౌత్రబంధవ హితజనాద్యసహ
త్యంబుగారావణహారణంబును విబీషరాజ్యప్రదానంబునుబుష్కారోహణం
బునుమత్స్యమేతంబుగానాకేతపురగమనంబునురాజ్యాభిషేకంబుమొదలుగా
గలకార్యంబులన్నియునుచేతనాచరితంబులయ్యెనట్లుగుచుండ నిర్వికారు
డఖిలాత్మకుండై నయారామునియందజ్ఞానులచేనారోపింపబడుగావును॥
ఉ॥ రాఘవుడునిర్వికారుడునిరామయుడవ్యక్తుడతరుండని॥ హృముడ
తీంద్రియుండజుడకర్తయభోక్తయసంగుడంతరా॥ రాముడునిర్వికల్బుడు
నిరంజనుడద్యయుడై నయాపరం॥ ధాముడుగానిచారుగుణధాముడుగా
డుసమీరనందనా॥క॥ పూయాగుణానుగతుడై॥ పాయకనానావిధప్రపంచం
చితడై॥ సేయుననితోచు నేమియుఁజేయడసంగుండక ర్తసిద్ధమువత్సా॥

వ॥ అనినవినిహనుమంతుండుసీతాదేవికీర్తనియె.

గీ॥ రామచంద్రుండుతారకబ్రహ్మమగుట॥ సత్యమగుఁగానియిమ్మ హాస
ర్వమయుని॥ నులభిముగఁగాంచుపరమనుసూత్రమెద్ది॥ నాకెఱింగింపవమ్మ
లోకైకజనని॥

వ॥ అనినవినినవ్వుచుసీతాదేవిహనుమంతనకీర్తనియె.

గీ॥ ప్రత్యేగాత్మస్వరూపుడై పరగుతనకు॥ రమణిబరమాత్ముడైనశ్రీరా
ములకును॥ సమర నైక్యానుసంధానరణియెద్ది॥ యదియయోగంబుసద పా
యమాంజసేయ॥వ॥ ఆయోగంబభ్యాసయోగంబు- జ్ఞానయోగంబన ద్వివి
ధంజైఁమొప్ప- సందభ్యాసయోగంబుప్రాణాయామంబనవిలసిల్లు-నదియు
బ్రాహ్మతంబును వైకృతంబును కేవలకుంభకంబుననంద్రివిధంబయ్యెనందు
బ్రాహ్మతమంత్రయోగంబువైకృతంబులయయోగంబు-కేవలకుంభకంబుహ
రియోగంబు- నీతివిధప్రాణాయామయోగులకు-యమనియమాసన పా
ణాయామంబులుపూర్వాగంబులు-ప్రత్యాహరణ్యాసధారణా సమాధులు
త్తరాగంబులగు నందహంసా సత్యాస్తేయబ్రహ్మ చర్యాపరిగ్రహంబులు
యమంబులు శౌచతప్సవిరోషస్వాధ్యాయేశ్వరప్రణిధానంబులునియమం
బులు- వీరాసన- స్వస్థాసన-పద్మాసన-యోగాసన-కూర్మాసన-భద్రాస
న-సిద్ధాసన- సింహాసనాదికంబులగు- వతురు త్తరాశీత్యాసనంబుల-నీమా

డిలెనసభానించి-యంతటబ్రాహ్మణినిరోధంబుసేయందగు- నందుస్వభావని
యతి- రహితాచారకాండక-క్రమంబులచేత-నేకవింశతిసహస్రములు. తా
ధిక సంఖ్యాభిషేకమంత్రానుష్ఠానంబు మంత్రయోగంబుప్రతిదివసాభ్యంతరే
చకాదిప్రవిధానిలసంయమనఃపూర్వకంబుగాబ్రాహ్మణవృత్తియందపానంబు
ను-శపానవృత్తియందుబ్రాహ్మణంబును - బ్రయంబుగావించుటలయయోగం
బు- మూలబంధోదాహరణంబు-జాలంధరబంధపూర్వకంబుగా-రేచకపూర్వ
కంబులనుడిగించిప్రాణాపానంబుల రెంటిని రేయింబగలాక్కంచందంబు
నఁ గుంభించుటహుతయోగంబిది-ప్రవిధప్రాణాయామంబువిషయంబులవ
లననిందియంబుల మరలించుట ప్రత్యాహారంబు సగుణనిర్గుణాత్మకవస్తు
చింతనంబుధ్యానంబు- మూలాధారాదిదేశంబులలోత్తంబునరికట్టుట ధార
ణాయోగంబు-నిర్మలనిశ్చలచిత్తవృత్తినిర్గుణబ్రహ్మత్వంబు నంపాదించుట
సవికల్పనిర్వికల్పాత్మకసమాధియోగం-బిట్లస్త్రాంగయోగంబుప్రకారించుచు
నదియవరిపక్కచ్చిత్తులకుయోగ్యులవిది-యణిమాద్యమైశ్వర్యముల సుసంగు
చు- నాత్మజ్ఞానంబుప్రకటంబుగాఁజేయు-మఱియుబ్రవిమలచిత్తులకు- జీవ
బ్రహ్మైశ్వర్యానమాత్రంబునిచ్చు-నతిశులభంబయినవిజ్ఞానయోగంబు- రాజ
యోగంబనంబడు-నీరెంటికిశ్రీరామచరణకమలభక్తికారణంబు- దానికివై
రాగ్యంబుమూలంబు-వినుము|| శా|| ప్రత్యక్షోపగమంబుఁబావనమునభ్యాసం
బుగావంపఁగా| నత్యంతోరునుఖంబుధర్మ మతిగుహ్యంబు త్తమం బాద్యము
న్యత్యంబాగమసిద్ధమాదిమునిరాట్సంసుత్యము న్యేద్యము;న్నిత్యానందమరా
జయోగముమహానిర్వాణమార్గంబగు||గీ|| రాజగుహ్యమైన రాజయోగం
బును| శ్రద్ధదామలగుచుజనములెల్ల| సంశ్రయింపలేకసంసారవనధిలో|ము
నుగోచుండుదురువిమూఢులగుచు||క|| ఈరాజయోగమార్గం| బీరేడుజగం
బులందు నెవ్వరెఱుంగరా| తారామలసదపాంగా| పారకృపాను క్షులైన
భక్తులుదక్క||గీ|| రాజయోగంబుము క్తిరాజపథము| రాజగుహ్యంబుప
రమంబురాజవిద్య| యదీయుమోఁడువిధంబునలరుచుండు| సాంఖ్యతాగక
సదమనస్కుములనంగ||గీ|| తారకరంబుమనశ్శుద్ధికారకంబు| సాంఖ్యమాత్మ
స్వరూపవిచారకంబు| ననుభవజ్ఞానమనస్కుమట్లుగాన| నాద్యమెఱింగింతు
మొదలనీవవధరింపు|| ఉ|| తారకమున్నవాంబునిధితారకమంబుజ సంభవాది
బ్ధం| దారకసన్నతంబునువిదారకమంచితరాగరోషసంః హారకముంబ్రధా
నపరిహారకమాత్రముమానుషూతివి| సారకమాగమాంతను విచించు మోతన

శ్రీ జగద్రామాంజనేయస్థనాదము.

రాజులును కులములును గలవారెవరియైనను నెక కేదాంతవాక్కునికు
 నుపయోగించుచుండుదురు । వారికి మోక్షముగలవానియగు
 ధర్మరాజు । రాజులగుంబువ్రాసినిరంభరంబు పలుగానద్యపింపంగలబ్రా
 లుమార్చి కొన్ని కేదాంతయుక్తులుగూడఁబెట్టి పలుకనేర్పిన బ్రహ్మ సుదవ
 మఱియెదె । నీ వాచుటగాఢాంధకారంబుడంగు నేవనుధవై గృతదిపవార్తవ
 లన । నారొన్న మనోజనియాచలిదీటు నేఘనసరపాన్న వర్ణనమువలన । నెఱిఁ
 జేదవాని పేదఱికుంబు ప్రాప్త నేద్రవ్యప్రభావకీర్తనమువలన । రోగపీడితుని
 బల రోగంబుదీరు నేకలితౌషధప్రసంగంబువలన । జండిపడిబుద్ధిలో వెలినిం
 డిమిగుల । దట్టమైనట్టియజ్ఞానతమము దెగు నె । తర్కితవిచిత్రశబ్దబోధంబు
 వలన । ఫలతయోగానుభవదృష్టివలనఁగాక ॥ క ॥ యోగాభ్యాసమువలనన ।
 చాగతిచిత్రేంద్రియములదపఁములడగు ॥ రాగద్వేషాదులుదను । బాగు
 గనాల్చె కుసుఖానుభవముంగలుగు ॥

✻ తారకభావము. ✻

ప అట్లుగావునదారకయోగాభ్యాసంబుముముక్షునకవశ్యకత-వ్యంబ
ట్లగుటదత్యక్తారంబెనంగించెన సావధానచిత్తుండవైవినుము॥చ॥ పనరు
చునేమియుందిననివానికిమిక్కిలివెక్కసంబుగాఁ దినియెగఱోయువానికి
నిదీరనినిద్రురయెల్లప్రాద్దుఁడై, కొనబడియుండువానికినిగాంకకలేవక లొ
క్కఁగితిమేల్కొనివసియించువానికినిగోచరమలవ్వరయోగలత్యముల్ ॥ క॥
యుక్తాహారవిహారుడు, యుక్తస్వప్నావబోధుడురుకమఁములక, యుక్త
విశేష్టుండగుఁగున, యుక్తనకగుఁబరమరాజయోగమునుఁజుమై॥సీ॥ విలతమై
విజనమైవిమలమైనుఁజుమైపొసంగువివి క్తదేశంమునందు । సమభూమియం
దునిశ్చలముగామిట్టుపల్లములుగాకుండఁజేలవముగాఁక । వరుసగృతాజినప
స్త్రంబులనువుగాఁబఱచియొప్పగవానిపైఁదిరముగఁ । బూనిపడ్డా సనాసీ
నుడై యామీదఁగాయమధ్యమమును గళముశిరముఁ జక్కఁగానిక్కి దృ
క్పొలుముక్కుచక్కి । జిక్కఁదక్కించితక్కినదిక్కుఁగనక, మిక్కిలిదశేంద్రి
యంబులనుక్కుఁజేసి । ఫలితముగయోగమధ్యసింపంగవలయు॥చ॥ యతథీ
చి త్తమరుద్దశేంద్రియతనువ్యాపారుడైమానియై । హతకామాదివికారుడై
గతభయుండైబ్రహ్మచారివ్రత । స్థితుడైశాంతమనస్కుడైస్వగురుమూర్తి
ప్రాకలత్యైథఃసం । గతియామద్వయమధ్యసింతఁదగుయోగం బందిలో
హ్యగుడై॥క॥ ఏకాకియునునిరాశియు । నేకాగ్రమనస్కుఁడునుజితేంద్రియ

ప్రభుత్వము

• పంచముగ్ధలు •

సకలభూతానాం భవయనగలపి | ధరలోపలముద్రలై దుతారకమునకు || గీ || సద్గుణావదేశ
సరణిచేసియెడు | ముద్రలనువిశేషముగ నెఱింగి | యభ్యసంపవలయు నట్ల
వాడదారకం | తాంబూలవనాదబిందుకళల || వ || అవియట్లుంటేనిగీ || కనులు
మూసియైనగతువిచ్చియైనభూ | మధ్యమమునజూపుమలచినిలిపి | యా
భ్యముఖముగాఁగఁసెనరజూచిననది | ఖేచరియనుముద్రకీశవర్య || క || లో
చనములుగదలింపక | నాచారోన్మితస్వనాసికాగ్రంబెపుడు || గోచరముగ
జూచిననది | భూచరియనుముద్రయగునుజోధశరణ్యా || గీ || కనులుసగము
మూసిఘననాసికామధ్య సీమయందుజూపుచెదరనీక | నిలిపివాడనున్నని
టలంబుగాంచిని | మధ్యలత్యమగుఁగుమారతిలక || గీ || కణలలోచననాసా
యుగంబుమూసి | మలచిభూమధ్యమమునజూపులునుమనము | నిలిపివర
నాదబిందుచిత్కళలగనుట | షణ్ణుభీముద్రయండుసజ్జనులువత్స || క || అం
తలత్యముబహు | త్యంతవినిశ్చలనుదృష్టియపగతపవన | స్వాంతవికాత
ముగలయది || వింతయగుచు సెప్పశాంభపీముద్రయనక || మ || అమరేంద్రా
ర్చితిపూర్వవజ్జితనితాంతాంతబహిమూర్ధల | త్యములుద్యద్వరమంద
లత్రయకళాసందేశనాభ్యాసయో | గ్యములీరెండునునాదబిందురుచి సా
క్షాత్కారసజ్జేతుభూ | తములై యొప్పనిరంతరంబలఘుతకధ్యానరంబుగా
వించినక || ధీ || నాదబిందుకళలనయమొప్పజూచుచు | నింద్రియములమన
మునిపుఱఁజేసి | సత్కవీశ్వరుండుస్వప్రకాశతత్త్వది | య్ముఖముఁగాంచుఁబర
మనుభక్తుముగను || చ || లలితనినాదబిందుకళలకగుఱిచేసినమానసేంద్రి
యం | బులువెలిలోపలందిరుగఁజూపకవానినమాచుచుండని | శ్వలమగుదే
హమయొడవిచారముచేఁబరమాత్మతత్త్వముక || నులభముగా నెఱుంగఁబడు
నుమితివక్తవైఖరివయారయక || గీ || నాదబిందుకళలనాదరింపనియోగి
యింద్రియములుమనమునిట్లునట్లు | పరువులిడఁగఁచోనిట్లుజాలకకుండు | ని
ట్టివాఁడుపరమునెట్లుగాంచు || సీ || జాలంబులేనిచోజాలకాగ్రణిచేతభూతిన
జాలముల్పట్టువడుటె | సరియురేచేనిచోశకునాంతకునిచేతఁజూకు || చ || సత్కు

లుచిక్కువడునె. యోదంబులేనిచో సెగిచూడటినిచేంగజరాజముబుసరిక
ట్టువడునె. తగువలలేనిచో మృగయాదినోదిచేసగా మృగంబులు కొట్టువ
డునె. రాజితానందతారకరాజయోగపావనసమాధిలేనిచో బరమశుష్క
తర్కవేదాంతనాదతర్పరులచేత । నింద్రియమనంబులువినిగ్రహింపబడు
నొకఁ జనమంజనంబుగైగొని । ఘనమగుధనమును సొలుంగుకైవడినినిరం
జనతారకయోగముచే । కొనివరతలమును దెలియగుఱివడునంతఁగీ॥ ప
ల్లముజూపి డేగనుబట్టినో సవ్యసాచినాడినిందుకలొనుభూతి । సుఖము
సొందించిమఱిగించిచొక్క శేసింబుంద్రియమనంబులనునిగ్రహింపవచ్చు॥

నాదానుభవము.

గీ॥ వేదమట్లుగాననాడించుకలొను । భవముచెలిప మొదలబండితుల
కుం దత్ప్రకారమెల్లదగ సెట్టెగించెద । విస్తరించితెలియఁజనుమువత్స॥గీ॥ స
ద్గురుప్రొక్తముద్రచే శ్రవణయుగము । మూసియాలింపబ్రణవంబుమోయు
మొదల । దీనియనుచునంతటఁజేసియటంచు । మించి నెండవమాటుఁగో
పించుననసు॥శా॥ కంటన్మొచ్చి దిగంటిసద్గురునినింకన్తే నిలోపువ్వలా । ఊం
టంబూజలూనతుకానంచు గరవర్ధి గేహదామన్నగా । ఘంటానాదము
జేసెనోయనగనోంకంబుహృద్విధియు । న్నింటనొగయు । దదారవంబు
గతియామిదకవిజృంభించుచుకొన్గర ॥ కావక్రొధాద్యసముద్రాక్షసగ
ణవిజయాకాంక్షి మైప్రత్యగార్థ్య । శ్రీవన్నారాయణుండచితవిమలమహాచి
త్తశింఖంబునిండ । స్వేనుంబారంగబూరించినగతిమొలయు జిత్కలొదర్శకరి
బై । భూమానందప్రదంబై స్ఫుటనిగమశిరోభూషణోంకారమంతక॥ మ॥ న
లు పైవ్వందగుబ్రహ్మదండిసైక వీణాదండముంజేసిష । ధ్వజాతంబులమెట్లు
గానిలిపి పంచప్రాణముల తంత్రులై । యలరంగాఁగొనిముక్తిమినిసహ
స్రారంబునందుండిని । చ్చలువాయించెననంగ సైప్పప్రణవస్వానంబునా
నంతటకొలొటకవృత్తము । అమృతాంగనబోధమయత్తునిశు । ధమనఃపవ
నంబులుతాళిమగానమరంగొనిపాడుచునాడియన । ట్లమలప్రణవారవమం
తదగుకొన్సీ॥ సలలితేంద్రియగోపికలువరప్రీతిచేజను దెంచితనుబొందిసంత
సింప । బ్రహ్మదండిలతావిభాస్వదాధారాదికపికావళిమహావికాసమొంద । బ్ర
హ్మటితమటుస్ఫుటగుండలీంద్రుడత్యానందకరముగానాడుచుండ । బొం
దుగాభూమధ్యబృందావనమునద్రవ్యతృణబోధగోపాలమూర్తిక । విమల
మానసశుభసహస్రములచేత । దనసుఖమ్నా మురళిలీలదాల్చిమధుర । గాన

మొసలిం చెననంగనోంకాదమలము ॥ వేణునాదస్వరూపము జెలయునంత ॥
 సుగంధివృత్తిము ॥ కూరరాగరొవ్వవైరికొటి నెల్లద్రుంపగా ॥ గోరియత్తు
 రాముడుండఘోరసంగరాఖ్యమై ॥ భూరిభేరికారవంబు ఘోరుకొల్పినట్లు
 లోం ॥ కారనాద మొవ్వవంతగాగుమారుయంతట ॥ మల్లమరేంద్రాదుల
 గెల్పుసాంపలరుమాయాకాంతనాడింపగా ॥ నమలాత్తుండగునల్లమాప్రభు
 వరుండొత్తీయవిద్యామృదం ॥ గమువాయిం చెననంగ నొవ్వలలితోరాకాతి
 స్వనంబంతిగూ ॥ ద్రవ్యచింత్యంబతులంబవాచ్యమగునిత్యానందమై మారుట ॥
 సీ ॥ నిఖలేంద్రియములునునీలకంఠంబులత్యంతసంతోషనృత్యములుసలుప ॥ ధ
 మామృతార్ద్ర కృతనునోవనీ స్థలిశమముఖనుగుణస్వమలిగుర్ప ॥ సమర
 సానందనిర్గురముచేరాపదావానలం జెల్లజల్లార్కటడిగి ॥ భూమధ్యదేశ
 భూవిధిత్కళావిద్యులతాతుల్యలయుచుండెదతచిదాకాశమధ్యసంగతస
 మగ్ని ॥ రాజయోగసమాధిధారాధరంబు ॥ మోదవషణంబుగురియుచు మో
 సెననంగ ॥ ప్రణవదశమనినాద మొప్పారునంత ॥ వల్లెట్లు - చిణీవాదంబునుజిడి
 చిణీనాదంబును-ఘంటానాదంబును- శంఖసాదంబును-వీణానాదంబును-దా
 శనాదంబును- వేణునాదంబును- భేరినాదంబును- మృదంగనాదంబును- మే
 ఘనాదంబును-నసంబరగుదశవిధప్రణవనాదంబులను- శ్రీగురూపదేశపూర్వ
 కంబుగా శ్రుతియుక్త్యనుధవంబులచేత- నౌంకవలయు మఱియును ॥ గీ ॥
 భూరినాదంబకారంబుపుణ్యపురుష ॥ విమలనిందువులసదుకారముగపేంద్రకళ
 మకారము మూడునుగలియంగూర్ప ॥ ఘనతర్రోంకారమగు సదాగతికుమా
 రజనమయూరవృత్తిము ॥ గౌరవయకారమునుకారముమకారం ॥ బారయంగ
 గూడియొకయత్తరమనాద్యోం ॥ కారమనంగనిఖిలకారణమునైఘంటారవ
 మురితొప్పదత్తూబ్జమున మ్రోయుట ॥ క ॥ హృదయసదనమునబొదలెడి ॥ సద
 మలనాదామృతంబుచవింగొనకున్న ॥ మదింగడుచుగుడురదుగలు ॥ గదు
 మొదలిటిపదముమదముగదుగదుదయమె ॥ క ॥ నాదమునగిచితపరమా ॥ ప్లోద
 ముచిత్తప్రసాదమపగతగురుసం ॥ వాదముగతభేదంబని ॥ వేదంబులపలుకువే
 దవేదాంతజ్ఞాగీ ॥ ప్రణవవాదరసామృతపానరతుని ॥ విమలనయనములనిమి
 షత్వమువహింప ॥ మనసుదేవాలయంబునమనికిమఱిగి ॥ సలలితకళావిభూతి
 చేపెలయుచుండు ॥ సీ ॥ అనిమిషుండజరుండునమృతంబుకుటుకై ధరుండుసి
 గ్గుంశివిద్యాధరుండు ॥ యోగీశ్వరుండుసాధ్యుడీ ॥ దుడును సుచింతవతి-
 యున్నబుణ్ణిజనుండుభవన వతియునువశసదాగతియును సుఖాకాండ

పుండ్రునుండచటిలమిత్రుఁడతికళాశాలివహోబుధుండుకపిశ్యుండునును
మనోగురుంచునుడు హంసవాహనుండుచమ్యుతుండుశివుండు పరమపు
రుషుండుగురుగురుండు బవనతనయవినుముప్రణవనాదామృత పాన
తృప్తుడై నమానవుండు॥గీ॥అంజనేయయింకనంతర్బహిమధ్య దృగ్వి
లోకితప్రదీప్తచిత్తు లౌచిభూతియెల్ల భావించిచెప్పెద నాదరించిచూడు
మాన్య యుండు॥గీ॥కనులురెండుగురునియనుమతిఁగొనిమూసి బామలనడు
మద్విదళి కమలమునను విమలదృష్టినిల్పిశమలలితాశ్ముడై చూడవలయు
లక్ష్యశోధనలుము॥

చిత్తులౌసాక్షాత్కారము.

॥ మునుపుగహృదయాకాశము గనుపట్టుంజూపులకునుగన్నులవెంట
న్లునునదిమనమదిగావున గనఁదగునాకాశపంచకంబుండగఁవజ్జిట్లుతన
చనంబులకుఁ గనుచూపుమేర గోచరంబైన హృదయాకాశంబునందుఁగే
చలనితాకారంబైనగుణగహితాకాశంబునునిబిడనిష్ఠఁగనీరంధ్రగాఢాంధకా
రాకారంబైనపరాకాశంబును ప్రళయకాలప్రజ్వలజ్వాలా భీలదావానలా
కారంబైనమహాకాశంబును వివిధవిచిత్రవితతాపరిమితద్యుతిభరితంబైనత
త్త్వీకాశంబునుబ్రచండ మాతోండమండల శతకోటిప్రభాభాసురంబైన
సూర్యాకాశంబునుననుపంచాకాశంబులనవలోకింపవలయుమఱియును॥గీ॥
అంజనేయవినుతిదాకాశపంచక మధ్యమమునవెలుగుమహితకళల చంద
మెల్లనీకుముందుగావినుపింతు సందియములుమానిపొందువాని॥సీ॥మందా
కినీసుధాసందోహదుద్ధాబ్ధిసౌందర్యలహరులచందమునను మందారమల్లికా
సుందారవిందోరుచందనపుష్పరుక్మయముపగిది నిందిరాసుందరీమందారాం
తమకరందనిర్మురరుచిప్రతీతిలిలి నిందుగ్గెన్నునిఘటిండ్రిసంక్రందవకరి
సిహదీక్షిబృందములభాతి హారనీహారడిండీ శాకదాభ్య హీరకర్పూర
తారకాకారకాంతి కరణినాకాశపంచకాంతకమునందు మండితములగుఁజి
త్తులౌమండలములుమరియును॥సీ॥సద్యస్తమనాశఖియోతమాశసద్విద్యు
ల్లతాప్రభావీధిపగిది హృదయపావేద్యఖియోత సందోహవిద్యమానద్యు
తివితికరణి ఘాగాంధకారవృద్ధూరినీలచూరివారివాహచ్ఛైవ్రజమురీ
తి నీలవై దూర్యప్రవాళాబ్జరాగముకాఫలగోవేధికములభాతి శుద్ధమాణి
క్యమరకశోణగత్న తప్తతపయరుచులచందమునహృదయ మండితౌకా
శపంచకమధ్యమమున గానఁబడుచుండన్లయకళలువత్స శాచందాం

ప్రథమాశ్వాసము.

శుక్రప్రస్తులుట్టిపడ్డదతిభాగ్యచ్చిత్తిలోకొంటులు । ద్దండన్నూతులఖండఖండ
ములునై తడిడోపతంబులై । నిందారంగనుపట్టు వెండియునుహృన్నీరేజమ
ధ్యాంచితాఖండాకాశపరింపరాంతరమునగమ్యంబులై యంతటా॥సీ॥ తరు
ణవోధారుణ దీయట్టి నజ్ఞానగురుతమమజ్జహృద్గుహలనడగ । ఘల్లషడ్జల
జాతములమీఁ దరిక్కి హంసముద్రివేణీ సంగమమునమెలగు । విమలేశ్వరి
యేందీవరములైల్లముకుళింప నమనుశశినుఖవనధిజాలు । సలలితజ్ఞానవిజ్ఞా
నకోకంబులవోన్మనస్సంగతములై యనగింపెనగి । నాతతాజాండపిండాండ
జాతములను । బూసివెలగించుపట్టుతరస్సూతిలోడ । ఘనతరాంతర్వృ
దాకాశముననెలుంగు మండితాఖండదిద్బాసుమండలంబు॥గీ॥ సఖకమక
ములకుసాక్షియైస్సప్రకాశాండమోఘ్నండగు మండజయరాది । కప్రవతక
త్యగిరమభాసిలుచత్స్వ । భాపుడగుచుడిడ్విభావసుండు ॥ కి॥ ధ్యాయధోర్వి
యైతలము । పై మొదలగుచుయంతలైవిమలహృదయ ఘోషమారూ
ఢుండిందియి । తామరసాసింపికిరుండ దానై వెలుగుకొన్నీ॥అంతకుమున్నెనీ
వపరోక్షవిజ్ఞానచతువుల్ । దెలిచియజ్ఞానమోహ । నాంగితాదాత్మ్యరూ
పాలింగనముమానిచియ్యసతనువసుశయ్యడిగి । చారువై రాగ్యవిజ్ఞానోప
రతులచేమాన సన్నానకమకములుదీర్చి । యనిశంబుగభీద్యందియ ప్రేరకుగ
డవ్వడాదేవసవిత్పరమాప్రకాశ । మెలమిసేనంచులోచనాం జలులచేస
ఘనతరానందగోష్ఠకాఘ్యకాఘ్యకాఘ్యలిచ్చి । మొదలసందేహ మందేహముఖప
రప్రకాశమొనరించియంతనానందమల ॥ కి॥ మానజపమునిర్వృత్తి । ధ్యాన
ముగించియక్రియాశాచర్యసముం । బూనియొనరించిచిదఖం । తాన
దంబనుభవింపుమయ్యమహాత్మా ॥ గీ॥ అట్లఖండనుఖామృతావాప్తిజేంది । చి
త్తవిశ్రాంతితాంబూనిద్దిగాంచి । మురిసియసమానమూతివై ముక్తికాం
తతోవినిదొంపవయ్యనాతూలతనయ॥ సీ॥ కామాదిఖగములగజిబిజలడగ
దేహాత్మాభిమానార్కుఢ్యులుంప । సలయవిత్తేపకహ యరసాస్యాదగ్గిం
ద్రియాజ్జములునిద్రించుచుండ । విలసదాత్మాకారవృత్తికైరవజాతమింపాం
దివికసింపనెఱుకములుపులను నక్రయుగమునకతివియోగముల్లఖండవిజ్ఞానస
త్తత్రతతుల । తెలివివెల్వెలయోచ నిమల మనశ్శక్తిరత్మ ప్రానలంబుచల్లా
రనంత । ననితరగమగమ్మ దాకాశమున వెలుంగు । మండితాఖండచి
చ్ఛంద్రమండలంబు॥

ప అయ్యపాపములను సుఖము లుండుటకును న సమేయతురియ యా

[illegible]

మనీలమైకభాటిం బరగినీవారసోకింబుకరణిసూత్తు మైవిమలమైయవ్వరమై
యప్రమేయి మైయచింత్యప్రకాశమైయలరుచుండుం బండరుచులహార
ణ్ణయమండలంబు కల అదియాపోజ్యోతియనం గదలకట్టిదళమునదనరు
కళయామాదెడ మొదలిటివెలుగు వెలుగునట్లుదెయ్యాత్మరామతత్వమ
గుననిలనుతా మత్తకోకిల కోటిసూర్యులుగోటిచంద్రులు గోటికోటిత
టిల్లతః లూటీగాబరిపాటిగానుకచోటనిల్చినదీతిని మైటివెల్లుదగండ్రి
కూటముమీదఁజూడుముద్దశ్యముం దాటిమాయనుమాటిహాటిఁదాల్చి
చేనటుమీటుదు పల్లెల్లుభూమ్యుద్ధవిధియందు-హృదయాకాశంబునంగ
ంచువియవ్వండలతమోమణ్ణలమేఘచుణ్ణలవిద్యున్నండలతారామండలజ్యో
తిండల- సూర్యమండల-చంద్రమండల-వహ్నిమండల-హారణ్ణయమం
డలంబులను- దశవిధమండలంబులఁ బూర్వోద్దశవిధనాదంబులను-వక్ష్య
మాణిందుకోశాత్తేకహంసతత్వంబును మహాకాశమధ్యంబునఁగనుపించుజీ
మూతంబులచందంబున- నెవ్వనియంధుడోచు- ననిలాదిభూతచతుష్ట
యంబును-దత్తాత్ర్యంబులను- నంటనిమింటిపగిదిసిన్నింటినెవ్వండలకుం
డు-నాదిత్యుండభిలరూపంబులఁ బ్రకాశింపజేయునై నడినెవ్వండు చిన్తా
త్రుండై యిన్నింటినివేక్ష్యరవిభజించియెఱుంగు-నతండీబిందునాశకళాతి
తస్వప్రకాశనిత్యశుద్ధబుద్ధము క్షపరిపూర్ణసచ్చిదానందస్వరూపప్రత్యగభిన్నప
రమాత్మారాముండగు- విశుద్ధసత్వప్రధానయు- బరమవైరాగ్యబోధోపర
తిస్వరూపిణియు-బిందునాదకళి త్రికయు- గేవలబ్రహ్మైకైవద్యామయ
యునైన-నన్నాశ్రయించి-యద్వితీయాపరోక్షబ్రహ్మచైతన్య స్వరూపకుం
డైన-యీమాత్మరామునియందాత్మాకారాకారితప్పత్రికతచివాభానకుం
డవైననివు-ప్రచండాతమవధ్యనిత్య ప్రదీపకళికవిధంబునజ్ఞానకర్తృంద్రియప
వననునోవృత్తివిలయపూర్వకంబుగా- నేకీభూతుండవై-నివారదీపంబుభం
గి-ని స్తరంగసముద్రంబుపాలిక-విగలా శేషవర్ణపాదపంబుచాడునునీలపీతాది
పణ-శాన్యగగనంబుకరణిస్వప్నాన్యనపునరుత్థానవిరహితనుషక్తితీనిశ్చ
లుండవునునిశ్శేషండవునునిశ్శబ్దంబుండవునునిశ్శబ్దంబునునిర్వికల్పనిరాకార
ముఖస్వరూపకుండవునునైబ్రహ్మోభ్యంతరంబులుమరచినీరుపమరాజుగొగ
నగీయుసమాధిఁబొందుచునుపదేరించిపెండియునిట్లనియె||శ్రీ||అట్టిపూ
రకావనూర్చినిలను- గుండల- పాదకావినోదకముగాగు- యెరియ

బిందువుచాంచల్యమడగకున్నది నిశ్చలమేలుగావునిసిద్ధి తాత్పర్యము-శ్రీఅట్టి
బిందువుచాంచల్యమడగదెందు. హంసతత్త్వంబునెటుగకొయ్యట్లుగాన
దానివివరింతువిష్ణుమదిగానబడినది. గాలిబిందువుమనమునుగదలకుండులే
గీ॥ కంజపుంజానుగతిసౌఖ్యగతులమెఱసి యాతతబ్రహ్మసంస్థానమగుచు
లభితి॥ మానసానంతకరమైసమత్వమమర సత్యగతి సౌప్యసీహంస చక్రమ
నకు॥ఆ-గీ॥ వినుముపాలునీళ్లుభిభజింపనేర్చిన పరమహంసపగిదిబవిదితా
ద్యు పరమహంసుడైనపరమహంసుడసార సారములనుబంపజాలునన
ఘ॥తే-గీ॥ చటులసంసారదుఃఖినాశనకరంబు హంసతత్త్వా రవిజ్ఞానమతిర
హస్య మట్లుగావునశివైవదనవధరింపు పరమభాగవతో త్తమగుక్రవరద॥వ

హంసతత్త్వోపదేశము.

మాతృపితృ భుక్తాన్న సంభూతరక్తశుక్లబిందుజనితంబై త్వత్త్వాంసరుధిరమ
జ్ఞాస్థిస్నాయువులనుష్కట్కొశికంబులుగలిగియుండునీస్థూల శరీరంబునందు
డబ్బదిరెండుపేలనాడులు గలవందు-గుదంబునకంటె రెండంగుళంబుల
మొడట- లింగంబునకంటె రెండంగుళంబులక్రిందట- గన్యకాయోనిసన్ని
భంబై యథోముఖాగ్రంబై- మూడుకోణంబులుదనర- దేహమధ్యస్థానం
బునమూలాధారచక్రంబులరు-నది మొదలుకొనిసహస్రారంబుతుదగా-బృ
హ్మభాగంబున వీణాదండంబుభంగి-సమస్తనాడికామూలకందంబై-మూర్ధ్వ
చ్చిన్నవంశాభంబై-షడాధారసమన్వితంబైయుండు-దీపాన్తీబ్రహ్మదండి
యనంబరగు. నాబ్రహ్మదండిమూలాధారాగ్రకోణస్థయై-కుండలీనామప
రాశక్తియుక్తయై-ప్రాణాగ్ని బిందునాదనిలయయై-సావిత్రిసరస్వతీనామిక్త
యై-బ్రహ్మగంధగతయై-సుషుమ్నానాడిప్రవర్తిల్లు-దద్వామదక్షిణపార్శ్వ
మృలయందాధారంబుమొదలుకొని-నాసికాగ్రపర్యంతంబువ్యాఙ్మించి-నాడి
చక్రసంస్కృతయై-పితృయాన-దేవయాన-సంజ్ఞకలై-చంద్రసూర్యమండలం
బులంబొంది-యిడాపింగళిలనునాడులొప్పుచుండు-శ్వాభీమండలంబు నా
శ్రేయించి-కుక్కుటాంసంబునిధంబున నాడిచక్రంబురు-నానాడికలన్నా
డిచక్రసముదితలట్లుగావున గాంధారియ-హస్తశిహ్వ యననునాడులునే
త్రాంతవ్యాపినులు- పూషా-లంపూషానాడులు-కర్ణద్వయానుగతలు- శు
ఖానాడి-భూమభ్యంబు సుంది-ఘ్రానరంధ్రయుగ్లంబులు-త్రోత్రరం
ధ్రయుగ్లంబును-భూమభ్యమండలంబుదిగువంగలసియుండు-నచ్చోరుశ్చ
దుకంఠు-చతుష్పద-యనన-పిండపిల్లు-గ-గాయత్రునాసరస్వతులనుపెట్టి

గలవాడనినశాసువుమ్మలునుడిన-భూమధ్యస్థానంబుదిక్కుటంబన-
 ద్రివేణీసంగమంబనందగు-వాక్యసారిణియైనసరస్వతినాడి-జిహ్వంతగామి
 వియ్యగు-విశోద్ధరినాడి-చతుర్విధాన్నంబులభక్షించు-గతస్థయైన-వయ
 స్వినీనాడితు-తృప్తల సుదవిందుచు-జలపానంబాచరించుచు-మరియునా
 డీచక్రసముద్భూతలయిన- మూడునాడులధోముఖలైయుండు-నందురక్త
 హృయనాడిశక్లంబును- సినీవాలీనాడిమూత్రంబును గుహానాడి మలం
 బును-బహిఃక-తంబుగఁజేయ. శంఖినీ-దామనీ- నాడులు- భక్షితాన్నరసం
 బులుగ్రహించి- కపాలకుహరంబునుజొంది-శిరఃబుననమృతంబుగావించు
 నదియునుంగాక-హృదయంబున నేకోత్తరశతనాడులుదనర్చు-నందొక్క
 నాడియూర్ధ్వగామినియగు- నన్నాడీమార్గంబు మేళిమార్గంబని - వే
 దాంతంబులు పలుకు - నిట్లు వివరించి చెప్పిన వెల ముఖ్యనాడులు -
 పిరిలోనిడాపింగళా నుపుమ్మలు శ్రేష్ఠనాడులగు - నుండు బ్రహ్మనాడిసకల
 నాడికాశిరోమణియగు - నిత్యైఃగునం - దివ్యగూర్ధ్వాభి ప్రస్ఫుత్తలైపక
 మసుషిరప్రధానలయిన - ద్విసప్తతిసహస్రనాడులయందు - జలన - భావ
 న - కంపనా - కుంచన - శోషణ - ధర్మకంబులయిన - దశవిధప్రాణంబులు
 మెలంగు - నందుహృదయస్థానంబునవసయించి - ప్రాణుండిడాపింగళా
 ఖ్యనాడికారంద్రద్వయంబువలన - నుచ్చావ్వసరూపంబుచేతబాహ్యంబున
 కునిర్గమించిద్వాదశాంగులవర్యంతంబగునెంచి యుచ్చటనడంగు - గుడ
 న్ధానంబునందుండియపాసుండు - నిశ్వాసరూపంబుచేతఁ బ్రాణునకునధో
 ముఖంబున నెదురుగానడుచుచునధోముఖనాడీత్రితయంబువలనమలమూ
 త్రశుక్లంబులవెడలించుచుండు - గంతదేశగబునవసయించి - యుదాసుం
 డు - మనంబునందలి కంఠంవికల్పంబులజిహ్వద్వస్థానంబులవలన - శబ్ద
 రూపంబుగాఁబలికించుచునుపు ప్రవసరంబున - సకలైంద్రియంబులసంగ్ర
 హించి - యుపశమింపఁజేయుచు - బ్రహోధసమయంబున వాని నెల్ల నెప్పు
 టిచోట్ల సుంచుచు - మణియునులోకాంతరగమనాగమనంబులసమర్థుడై
 యొప్పుచు - నగ్నిష్టోమమయం డై - చుపుమ్మారంద్రంబునాశ్రయించి. బ్ర
 హ్మారంద్రంబునకుద్గమించుచుండు - సర్వశరీరంబునెవ్యాపించి - వ్యాసుండు
 బాహ్యశీతోష్ణంబులనభ్యంతరంబునకు - నాంతరశీతోష్ణంబులబాహ్యంబు
 నజిచ్చుచు - భక్షితాన్నరసంబు - నంతటంబ్రసరింపఁజేయుచుండు - నాభి
 స్థానగుండై చసమాసుండు - ఒరరానలంబునుబ్రజ్జ్వలంపజేసి - ప్రాణున్

పభు క్రవతుర్విధాన్తుంబులం బచనంబుచేసీ - యెల్లనాడులకుం బంచిపెట్టు -
 సాగుండుదారంబును - గూర్తుండున్తిలనంబును - గృకరుండుత్తిలంబును.
 దేవదత్తుండువిజృంభణంబునుసర్వవ్యాపియైనధనంజయుండు - మృతశీతై
 ననువిడువకదేహస్థానింబుఁ బుట్టించుచుండు - నిటులదశవాయువులతోఁ
 గూడి - దశేంద్రియాన్వితంబై - కామరాగద్వేషాదివికారసహితంబై విష
 యసుఖగ్రహణంబుకొఱకు - నధోముఖంబై శ్రవణేంద్రియంబువలనద్వివి
 ధశబ్దంబులను - దృగ్గోంద్రియంబువలనఁబంచవిదస్పృశంబును - నేత్రేంద్రి
 యంబువలనఁషడ్వర్ణంబులను - జిహ్వేంద్రియంబువలనఁషడ్విధరసంబులను
 మూఁత్రేంద్రియంబువలనఁద్రవిధగంధంబులనునుభవించుచు. వెండియువా
 క్పాణిపాదపాయూర్ధ్వతోడంగూడివచసాదానగమనవిసరానందగంబు
 లమైనచు - మనంబుప్రవతించుచుండు - నమ్మనంబును గరణంబుగాగై
 కొని - తత్సవనమనోగ్రంబునఁగత్యైత్వభోక్తృత్వాదిధర్మసమేతయైనబు
 ద్ధివిలస్తి - నిదిష్టాంతుండువనంబరగు - నదిసర్వకార్యకారణాశ్రయయును - ని
 ఖిలవాసనావాసితయు నగుంగావుని - నమ్మానసమారుతేంద్రియశరీరంబు
 లోఁగూడి - విషయాభిముఖయై - తచ్ఛాంచల్యంబువలనఁ - దానునుంజెలిం
 చుచు - బహిరంతర్విషయానుభవంబుచేయుచు - సుఖప్రియందజ్ఞానాకారం
 బగుచు - జాగ్రత్స్వప్నంబులయందుబుధ్యాధ్యాకారంబై లోచుచు - ననాది
 కాలంబుననుండి - ముక్తిపర్యంతంబనంతకమంబువాచించుచు - తత్ఫలం
 బులగుసుఖదుఃఖంబులుభుజించుచు - నవిచారరూపిణియై - నిరంతరపర్యటన
 శీలయైయుండుమఱియును॥ క॥ప్రతినుప్రాణమనోగ్రస్థితబుద్ధియైబిందువం
 దుఁజెలగెడియాత్మ॥ ప్రతివింబమెకళపవనో న్నతఘోషమై సుముప్రణవ
 నాదమువత్సృక్॥ ఆనాదబిందుకళలం గానంబడుచుండువానిఁగనుపురుషు
 డాప్రజ్ఞానఘనుడైనరాముండు॥ నానావిధతత్వములకునాఘండుపుత్రా॥సీ॥
 ఆట్టిశ్రీరామతత్త్వాభాసకళలోడనెనసినయాబిందువెల్లప్రాద్దు॥ మార్తాండ
 చంద్రాగ్నిమండలాన్వితసూక్ష్మచక్షురగ్రములకుసరినధోము॥ ఖంబుగాను
 న్నహృత్కమలంబుతోబహిర్ముఖమైస్వవిషయానుభూతిగలిగి॥ మానకపవ
 మానసేంద్రియదేహసంగతినూరకసంచరించు॥ నట్లుగావునదశనాడికాం
 తరస॥ దశవిధేంద్రియపవనచిత్తములనెల్ల హంసతత్త్వానుభవమునడచిని
 లిపి॥ యశులముగజేయుమంతటనాంజనేయ॥ గీ॥ ఇంద్రియములనిగ్రహిం
 చిప్రాణములతో॥ మానసమునగూచివానితోడ॥ హంసయనఁగమొపం

నక్షరద్వయముయో | గించినతతముభజింపవలయు || వ || అదియెట్లంటే || సీ
 అనిశంబుపట్టె సనాసీనుడై చూపులమరంగనాసికా గ్రముననిలిపి | యింద్రి
 యుచుల నెల్లనిట్టట్టు శౌనీక మది చేతదిరముగాగుదియట్టి | ప్రాణాదిదశ
 విధపవనంబులనువికారములంటకుండజొక్కముగనునిచి | కామరాగాదిసం
 కల్పవృక్షముగాస్వాంతంబునరనిశిశ్చలముచేసి | యనిలమానసములతోడ
 హంసమంత్ర మహాగూర్చి జపించుచునంతనివాడు | హృదయనభమునబిం
 దువుగలకుండఁజెంపుగానాడకంబిపీఠింపవలయు || గీ || నాదబిందుకళలకా
 దిష్టాద్రష్టయై | సర్వదృశ్యమునకుసాక్షియగుచు | జితేంద్రగూఢమై సశ్రీరా
 మతత్త్వమా | నమలమగుహకాశమాంజనేయ || గీ || మహితదేహేంద్రియ
 | పాణమానసాది | ద్యుత్యగూఢియై జడాల్చి కయుద్రిగుణ | కలితయుననాది
 యుమహావికారియై | ప్రకృతియగును సకారంబుపరమపురుష || క || వినుమా
 పురుషప్రకృతుల | ఘనతాదార్థ్యంబునుధ్యగతగించువుగా | పునహంసయ
 నగదీవుం | డనిలమనోయుక్తుడగునునలఁడువెలుంగు || వ || ఇట్లునిర్వికా
 గుండయినపురుషునకును - గెవలజడల్పియైనప్రకృతిని - బ్రత్యేకంబుగా - గ
 ల్పేత్సభోక్తృత్వాదిరూపస్వరంసారంబు ఘటంపదట్లుగావున హకార
 స్వరూపకుండయిన యాత్మండాత్మశక్తియైనసకారంబుతో - ననోన్యతా
 దాత్మ్యధ్యానరూపంబునంగూడి - హంసస్వరూపకుండై నటీవుడు - నవద్వా
 గపురంబునంబ్రవేశించి - వివిధేంద్రియప్రాణవనోయుక్తుండై - పంజరాం
 తరంబున - మెలంగుపులుంగు - తొలంగునఁజిక్కి - వెడలనుపాయంబుగానకుం
 శ్చియు - నానావిధభోగంబులనుభవించుచుం - గ్రీడించునట్టిహంసకునగ్నిసో
 ములుపక్షంబు - లోంకారంబుశిరంబు - ద్రినేత్రంబుముఖంబు - రుద్రరూద్రాణు
 లుచరణంబులై యుష్పాద - భానుకోటిప్రతీకాశంబై - కాష్ఠంబులయందువ
 హ్నియును - దిలలయందుడై లంబును - క్షీరంబునయందాభ్యంబును - వ్యా
 పించియున్న చందంబున - బ్రహ్మాదిస్తంబపర్యంత సర్వభూతంబులయందు -
 హృదయకమలంబధిష్ఠించియుండు - నందుబూర్వదళంబున బుణ్యమతియు
 నాగ్నేయదళంబుననిద్రాలస్యాదులును - యావ్యదళంబునదగ్గోర్వశేముషి
 యు - నైశ్చతిదళంబునబౌపమద్ధియు - బశ్చిమదళంబునదగ్గీడయు - వాయు
 వ్యదళంబున గమనాదిమనీషయు - సౌమ్యదళంబునరతి ప్రీతియునీశాశ్వక
 లంబునద్రవ్యాదానంబును - మధ్యంబునవైరాగ్యంబునగేసరంబునజాగ్రద
 వశ్యయుగణికాయందు స్వప్నంబును - లింగంబునసుఖప్తియు - బోధుమం

దుఃఖమఱియు వైష్ణవమృత్యుత్థాగ్నియగు- నప్యక్షనాడ-బునఁ బ్రసంగు-నని
తుర్థియ- బన్నాదంబాధారాజిబ్రహ్మ సంధ్యవ్యంతంబు- శక్తికృటికసంకా
సంజై నిండియుండునదియె- పరమాగ్ధత త్వరహస్యజని- యోగీశ్వరులచే
తఁజెప్పంబడు-సట్లగుటం జేసి॥ క॥ దేశికనాథునిమహద పః గేశమువలనన్వివే
కధృష్టివలనద । న్నాశ్వలమునుభుమ్న । దేశంబనిదానికీలుఁచెలియగవల
యు॥ గీ॥ సర్వభూతహృదయజలజాతములయందు । సమతఃపవనమానస
ములతోడ । హంసయనుచుఁబలుకునతఁడే నేననుకీలుఁ । చెలిసికలఁపనదియు
బొలియునంత॥ గీ॥ శరహస్యమెఱిగియెక్కాగ్రచిత్తుండై । సంతోషభుభజిం
పఁజూతునేని । యనిలమానుములుహంసంబుతోఁగూడ । నిలయమొందు
మొదలొడఁగునుండు॥ నీ॥ హృదయగతప్రాణుడేతెంచునాసికావివరంబు
వలనన వెలికిచ్చును । శాంగుళ్యవ్యంతమదిలేచకంబగునరుదెంచునంతోన
గ్ధసమయ । మచ్చోటలయమగునదిబహిః కుంభకంబాచితోలోపలిరుగునది
యెఱ్ఱాకంబన మెప్పుఁదూరిం చునంతలోనగ్ధకాలంబదానడఁగునచట । న
ది । ముఖాంశకుంభంబనగఁదనగ్ధఁ । బాసగనిబృంగిలేచకస్త్రాకరాది । గ
ళులచేవికరిం చునీగానిరాని । గలసికదితోడహంసయుమెఱఁగునపున్య॥
గీ॥ పురకమునహంసము పొందుపఱిచికుంభ కంబునబిఁచుపుగూర్చియం
త । లేదమునసక రంబుజూచివాని । లేనియెఱివియె నేనని రెలియవల
యు॥ గీ॥ ప్లనిలమానుములలో నెససినంస । యుండుమలంబులందునూ
ర్చిశంబు । లీలచేసిరువదియున్కి వేలయూ॥ ౧॥ సూక్ష్మమాలువిహారిం చు
మేరతోడ॥ పల్లవిగావున-గఁదస్తానఁబని పశుషవర్ణ గుర్తై వతుశయ్య
క్తులై - తిప్పకంచనపుష్పనిర్మలై - మహానిలయలై ఘోటాకారణం
బై మూలంధారచక్రంబులసిల్లు- నందువినాయకునిక యన్యూహులును-లిం
గస్తానంబున-బభమయరలవర్ణ గుర్తై - పద్మసమన్విర్మలై ర క్తివర్ణలై - ౨.
లాలయంబై -రసకారణంబై స్వాగిస్తే సచ్చక్రంబురంజిల్లు- నందుఁజేర్చు
నకాళువేలును-నాభిస్తానంబున- డధిపతిశబ్దసవళనవర్ణ గుర్తై - పశుష
వేతంబై -తేజోనినాసంబై పశువర్ణంబై సేత్రకారణంబై చూర్మాచక్రంబు
ప్రకాశించునందుశ్రీమహావిష్ణు నకాళువేలునుహృదయస్తానంబున- కఖగి
ఘటచభజరుజటకవర్ణ గుర్తై ద్వాదశదళోపేతంబై శ్వేతవర్ణంబై- మరుత్తం
దిరంబై త్నగ్గింద్రియకారణంబై - యసాహతచక్రంబుదనరు- నందురుదన
కాళువేల్లును-గంపశానంబునందకారాదిపాదశర్లగర్తై - పోడపదియు

త్తానీ యన్యన్తాః కలహః సహజః - త్రోత్రకారణంజ్ఞా తుద్ధ చక్రింబలః
 సాను - త్తేనకుసహస్రబును-భూమ్యధ్యస్తా నంలన-హంత్యమ్మను-శ్చ
 బలుగ - ద్విదభలలితాజై -చూణివర్ణంజై -యంతికకశిభవనంజై యా
 గ్గాచక్రింబౌప్వ - నందుబరమాత్తునకుసహస్రంబును -బ్రహ్మరంధ్రస్థానంబు
 నమోంకారవర్ణగర్భై సహస్రచరణోభిలంజై -కోటిసూగ్యప్రకాశమాన్తంజై
 గీబిలయ్యలంజై - సహస్రచరచక్రింబలరారు - సానుశ్రీగురుస్వామికిసహ
 స్రంబును - శీమ - శో - క్త - సముద్రాలత్యమూత్రధ్యాశక్రమపూర్వకంబుగా
 సమర్పించునగుటకు - బేవన్న క్తుండగు - నట్లొప్పి - చునప్పుడు || ౩ || కుడి
 యెడమనాడుల - కు - నడుచున్నాయువులువానినడువడివెలిలో - బొడ
 గమునెప్పుడు చులగిని న్నడిమినడవనాటి నెమ్మన - బుకుమారా || ౪ || ఆరెంటి
 కినిబిలత్యి || మై - యునుచున్న యంగి మలాజ్ఞాం - భోగుహమునహం
 నుగదా - త్తారామం - సాక్షియగుచుమహాత్మాగీ|| అవలహంసరూప
 మెచటసంభవమగు - సెచటసంభవ - మెచటనడగు - నదిమేనుమిన్ముఖమ్మ
 యది మెచొద్దివలె - చుదినునం - క్త - స్త్రీ - నరయుమనఁబ|| చ|| ఆదియతిసూ
 త్త - ద్వియుద్విగాడ్విససానపశుల - గమన - స్వదినముస్వప్రకాశమునసంగ
 మునిర్విషయంబుగానన - పు - మునసంసనాదిముల సంగులంగూర్పడినంత
 రిబున - నడుచుచు మెచిదిక్కు - చహూన్న - వినినడ - మెనెంతయు
 గీ - నూరిహంసనాదపూర్వ - త్త - సంగచిత్తు - శి - గ్ని - భునతమో - సి - స్వా
 దివస్మయేను - సంగ - రూప - ల - స - సై - ని - గ్న - నపుడు || ౫ || అంగ
 మునిర్కల - య - లి - గమునా - బ - మ - వి - గాగ - నప - సంగ - మ - గ - క
 భయని - లి - గ - గులు - రె - లి - య - మ - చ - లి - ప - ని - య - శి - గ్ని - గీ - అ - గ్ని - గా - న - గ -
 యుహంసనా - బ - ల - గూ - ప - మ - డ - చ - త - న - ద - గూ - పు - ర - జ - స - ల - మ - ద - న్ను - గా - మ - త -
 త్త్వంబునం - క - మె - ర - ద - బ - య - లు - బ - మ - ల - మె - ద - న - గ్ని - మ - క - ల - హం - సా - ని - ర్వి -
 నా - ద - రి - న - ద - క - ర - క - ర - వ - పు - త - న - పు - డ - బ - ల - క - గూ - ర - శ - క - ప్ర - శా - శ - మ - గ - ల - న -
 ద్వి - ద్రి - యో - పే - త - కా - ని - ల - చ - ర - ర - బ - లు - మ - న - గ్న - జై - చ - న - గ - దా - ని - ర్వా - త - దీ - ప - ప
 మా - చ - ల - చ - చ్చి - త్పు - ఖ - ప - గ - హ - త్త - చ - ల - ర - న - గ్ని - పూ - ర్ణ - జై - య - ర - ల - || ౬ || ఇ - గ్ని
 హంసనాద - రి - న - ద - క - ర - ల - త - స - క - రే - ద్రి - య - స - మ - ని - ర్వి - త - మ - స - ప్రా -ణ -ం - బ - ర - పు - డ -
 బ - ల - య -ం - బ - గు - న - పు - ర - య - వ - ర - చ - రి - య - బ - ని - య - మ - న - గ్న - ని - ర్వి - త - మ - స - హ - జా
 మ - న - గ్న - ని - ర్వి - త - మ - స - హ - జా - మ - న - గ్న - ని - ర్వి - త - మ - స - హ - జా - మ - న - గ్న - ని - ర్వి - త - మ - స -
 య - ప - ర - త - ప్ర - క - శ - మా - న - గ - డ - చ - చ్చ - న - గ - ద - గూ - ప - మ - బ -

రామ్మచై తన్యనూత్రుండవై - యుండుమనీయుపగేశించి - వెండియునిట్లని
యెసీపరమహంసమును దేవగలుడింతింపంగనిండువిందండుగంపంపకుం
డు। దశవిధప్రణానాదములాలింపంగ దుదనుఘంటానాద మొదటిమో
యుబహుళతలత్వముల్పరించిచూడం గనుదుచిరంబై స్వయంజ్యోతియు
పుష్పయామద్వయంబుయోగా రూఢుడై వానిధ్యానింపడన్తయత్వంబుగ
లుగు। నట్టియున్న నియండుమనోనిలములు। వివిధపక్షయేంద్రియములతో
విలయముండునిదియెహుసర్వవేదారణదితపరమ। రాజయోగంబుగేవ
తారాజమినుత||వ||ఇష్టవిధంబునఁ బ్రతిదివసంజను-యామద్వయనియమ బు
డప్పకనభ్యసించిన-నిర్మలనిశ్చలచి తనగ లిగలపుగ షనను- షక్తాసంబులకు
ను-మండప్రజ్ఞనకుసంజ్ఞత్వరంబునకు- గేవలమూర్తాత్మనకుద్వాదేశవర్గంబు
లకును-బహునూత్న తారకయోగసిద్ధియగుననియోగశాస్త్రంబున బదు-
దివ్యజ్ఞానవిగ్ధానసంపన్నుండై నయాచార్యునిసాన్నిధ్యంబునవసియించిస్తా
నాంగభావాత్మకాస్రూషలుగావించుచు- నిరంతరంబుగేవించుమహానుభా
వునకు-నిరంతరాయంబుగా- శీఘ్రకాలంబున-నిర్గుణబ్రహ్మసాక్షాత్కారం
బగుసందేహింపవలవదు||మ||అనిబోగించిననాంజనేయుడు తురీయనంద
ఘుంబాందిచు య్యసీతాలలనాశిరోవణికిసాష్టాంగప్రణామంబుచే। నెన
టించుబరమేశ్వరుండుగ్గవచేశ్రీపార్వతిదేవికి-। వినువిపన్వినిరాముడే
మనియెనావృత్తాంతముంజెప్పవే||మ||అనియడుగుటయు||చ|| పరమదయాస
ముద్రగుణసత్రికరాంచితహోధముద్రభా। స్మరతకోటిధా మతితకామబు
ధాంబుధిసోమవిస్ఫుర। స్మితశయప్రభావపుననిర్మలభావమహార్గ్యభావ
తం। కరూరిధాన్యరూపచిదఖండకలాపకత్వద్విపకా||క||జగదింద్రిజాలక
ల్పక। సగుణగుణరూపపరమసత్యకలాపా। నిగమాగమాంతానుతా। త్రి
గుణాతీతస్వభావదీతభావా||మాలిని|| కలుషచయవిరామాఖండితాశేషకా
మానులభశుఖవిచారాసూరిచేతో విహారా। విలయంజననదూరావిశ్వరూ
పావికారాసలలితశుభకీర్తిసచ్చిదానందమూర్తి||

గడ్డ్య|| ఇతిశ్రీమన్నారాయణమహాదేవగురుకరుణాకటాక్షవీక్షణవి
మరీకృతనిజహృదయకమలకన్తికాంతస్సండర్భితాఖండసచ్చిదానందర్చనైక
స్థూర్ణైవద్బుద్ధి సీతారామమూర్తిపరబ్రహ్మ పురులలింగమూర్తిగురు
మూర్తిపరబ్రహ్మనిశ్రీసీతారామాంజనేయసంవాదంబునయోగశాస్త్రంబు
నంబుడెందులు గ మదిని విచారించునుది|| త్రినూతారసము||

సీతారామాంజనేయసంవాదము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

క॥ శ్రీదత్తత్రేయగురు । పాద్యుర్భూతాపరోక్షపరమజ్ఞాన । శ్రీదయిత
మహా దేవమ! హాదేవాచార్యనినమితామరవర్యా॥

ప॥ అవధరింపుము శ్రీమహా దేవుండన్మహాదేవీట్లనినా॥

క॥ శ్రీ రాముడనుడు శ్రీసీతారామనుఖంబుజూచితలయూచిమహాకా
రుణ్యకటాక్షముచే । మాతలవరసులునిఁగాంచిమందిస్తి యుడై ॥గీ॥ తెలిసెన
య్యసీతాదేవిదెలియకెప్పటి గలితలారయోగప్రకాశమెల్ల । నింకనీవయఁ
గయినచే నెఱుకపూతు । సాంఖ్యయోగంబువినుమాప్రసంగమనఘ॥ ప॥ సాం
ఖ్యమనస్కంబులుపనిసగ్ధప్రతిపాదకంబులందుఁ గొలుతసాంఖ్యంబులేట
పడవివరించెడ-నిశ్చలచిత్తుండనై వినుమనియిట్లనిచే ॥

— బ్రహ్మస్వరూపనిర్ణయము. —

సీ॥ ఏవమైపరమై విశోకమై సత్యమలోకమై వ్యాపకం లోకమగుచు । జ్ఞాన
మై జగదధిస్థానమై ముక్తినిధానమై మాయావిహీనమగుచు । నందమై కేవలా
నందమై సంతతాస్పందమై శ్రుతిపద్యకందమగుచు । సార్థమై చిదచిదాకారమై
యతినిర్వికారమై విగతసంసారమగుచు । జలుగుమెలనుల* కలకలఁగుదికి
కొనుచు । మెలఁగుప్రకృతినిఁదగులకమిగిలివెలుగు । వెలుగుల వెలుంగఁజే
యుచుఁగలయ వెలుగు । జగమపరిపూర్ణనిర్గుణబ్రహ్మమనఘ ॥ ప॥ అదిమణి
యును॥ నిష్కారణమునిరీహమునిష్కంపమునిస్క్రియంబునిష్కల్మషము
న్నిష్కళమనిష్కళంకము । నైష్కర్మ్యప్రాప్యనిర్గుణబ్రహ్మమగు॥క॥దా
నాదానవిహీనా జ్ఞానాజ్ఞానాతిరిక్తనత్యానందా జ్ఞానప్రధానజ్ఞాని॥ ధానాధి
ష్ఠానమానిధానమదీనా॥ ప్రశాంతత్రయవేద్యుడవస్థాత్త్రయసాక్షిసర్వపస్తు
స్తోమాంతస్థుండస్థిగవిశ్వభవస్థిత్యంతాద్విమూరివాయుకుమారావంచచామ
రము॥ ఇలాజలానలానిలాంబరేందుభానుమండలో జ్వలాఖలావిలామలా
త్తజాలకాంతరసచల చలాచలావిలాసశున్యసంతతాపరోక్షచిత్తశౌ
కలాపలాలితప్రకాశకుండలండగు॥క॥ అద్యుండంపరిచ్ఛేద్యుడవిద్యాధ్యుం
తద్యమణినువిద్యురోగి । పేద్యుడుగర్కసతిర్కా । భేదుండనవద్యుడ

ఇచ్చునీలకలుగుకొనుచు-అని యొకపాతముగలదు.

గనభద్రాత్మదశాంశః॥ ౧॥ తానుకా తమభక్తిః సూత్రాంతే చయోసంభూతా
 తోభ్యజగ్గి నానానుస్థానాః॥ దైవభాత్మదతండువాంశం తాయము
 త్వా॥ కథాపాథాపాదయము॥ త్యాచరితోభావరూపభావ దన్యాభావస్వ
 భావదతులని భావనుసావకనుభావసభాప్రదుడయ్యె॥ ౩॥ అప్రసూప
 మ్మనియిస్తా॥ లిప్తవ్యాప్తప్రదీప్తలింగరూపైశం ప్రాప్తప్రాప్తహిన్దగ్ధపి
 సౌభాగ్యప్రసాదసాక్షి మహాత్మా॥ ౪॥ ప్య క్తంబవ్యక్తని ప్యకాత్యక్తని కమ
 గుబ్రహ్మముదాం బ్రాక్తనకృతభాక్తనుయురీభోక్తనుసతతగమసాక్షిహి
 లికజూచుకాగ్గి॥ జాగ్రదాదినిగ్రహకనుగ్రహప్ర॥ ౫॥ గ్రహసమగ్రజాగరూ
 కాగ్రహోగ్రా విగ్రహకగ్రహభాసవిశ్వహయ॥ ౬॥ ప్రకాశకుడతడెసందే
 హమే॥ గ్నిగ్నిదియునదియున్బట్టిబట్టిదింతులని॥ సలకాసెదెగ్నిహ
 మ్మొం దియునదియున్బట్టిబట్టింతులనియున్బట్టియదియొయొయు
 నదియొగ్నిబట్టిపరిపూర్ణగర్భత్వమై నట్టిసేనాసూక్ష్మకల్పారమననీయపూ
 ర్వవిశ్వజననముగ్నింతుమునులికండునుడనుచునున్నయు డనై వెలుంగు
 చునాంజనేయు॥

— సూక్ష్మావ్యూహపద్ధతి చు. —

గీ॥ అట్టివానిని పోడిగానాంక్షియలనినవ్యక్తనై జగదాదియ
 గుచుగగతవృత్తికమృచ్ఛకలశశక్తియొప్పిడుకంభోతాతువైయొనని
 నట్లు॥ సీ॥ పటరీజకలచు పటపటాహికళ క్తియొక్కలవర్ణయంగుపశ
 క్తి॥ యాంధ్రకాలనియంబుభుజమాయతక్తిలిలోపలమలండుగళినశ
 క్తి॥ శలూజారములందు సలలింపిపశక్తిపవనంబునందెగ్నింశక్తి॥ పారి
 లిక్కిగోళిలంబు యందుంపశక్తిరగుళరీమలజైతన్యశక్తి॥ డనరియ
 వ్యక్తచగుచుడి గొన్నిధాన పైయని ప్తాచమన కంఠెని తరంబు॥ న
 గుపగిది సొప్పనాయండునాత్తశక్తి॥ పోర్చుడకనన్యమై విశ్వహయవగుచు॥
 సీ॥ సత్తుగాదాత్తవిజ్ఞానముచేనెడి హస్తమైవాధిపతిపడువలన॥ సెలిమన
 నయ్యుగాచేనెట్లడువలచునట్లనభూతమైయలరుచునికా॥ సదకత్తుగాదువిచా
 రివలేదట్టి ద్రవ్యంబుగడువిరుద్ధంబుగానా॥ నిఁచయముగాదునిఖిలజగత్స్వ
 రూపముచేతమగులనేర్పడువలన॥ సాచయవమునుగాదుదృశ్యముసుఖత్వి
 యుచవగినదానుమోన్యంబుగాదు॥ సొనసనుభయత్తకముగాడయుక్త
 మగుట॥ న॥ సెనుమనీయమాంబులెమంబుగీ॥ అయినాయున్మితం
 బుతోర్త ములంబు॥ తేనుగానమిన్మంబుగాడిపడి॥ ప్రసృతియొనమని

మృగ్యైః పటపలనాగామిను పశిన్తే చ సునాయనాదిమాయా || ౧ || శిన్నా శిన్న
ముగాడి పొసేన్తం గా నేలప్రసరియట్లగుటనుసరింపన్న లనిర్వాచ్యంబని
మున్ను సజింపిరిసమస్తముం దెలిసినుతా || గీ || అనుభవజ్ఞానభక్తి చేనరయకు
చ్చు మొగిననివచనీయమానుక్తిదృష్టి చేతలొకమయదృష్టి చేననంత
మగుండలంపమదీయమాయాతపంబు || సీ || త్రాడుభుజంగమై స్థాణువుపురుషు
డై రాజిల్లు శక్తికరజతమగుచు | మరుమలీచికలునిర్మలసలిలంబులై తొడరి
మిన్న సితమైలోచుపగిది నద్వయమామలఁబ్బిదానీందమయుండనైతగు నే
నుమిగుల నెఱానివలనఁ | రోలుతనసజ్జడ దుఃఖాత్మకమృతై సజగమృతై క
నుపింతుజనులకెల్ల దృఢతరార్థై వైతబజ్ఞానదృష్టిచేతఁ బండితుటుపూర్ణ
స్థానాబ్రహ్మచర్యుండఁ నై నననుఁగాంచినంత నెయ్యదియభావఁ మగునది
యసూమదీయమాయాతపంబు న|| అదిమణియును-సర్వభూతసుఖప్తిమ
ప్తిరూపంబును-సమస్తప్రపంచవాసశామయంబును - శుద్ధరజస్తమే-గుణా
త్మకంబును-నై యెగుప్తానంతకోటివనసుఖుల బును - గీవలశరంగులు-
మోహాత్మకంబును- సలలగనుపాదానకారణంబును - నపిద్యావ్యక్తితమ
స్సుఖ ప్రసక్తిప్రప్రయప్రథాని మాయాజ్ఞానాదిశబ్దవాచ్యంబునై యెప్పు
చుండననివెండియు || గీ || ఆదిమధ్యాంతపూన్యమై నల్లప్రసరి | యాదిమ
ధ్యాంతములులేనిదయ్యుగోచరి యాదిమధ్యాంతకావ్య యాత్మనకు
న్ము నాదిమధ్యాంతముల్లాసరించు || క || విచరునూ లప్రసరియు | ద్వి
విధయగు సమాయయం నుండియనుసంగనా | ద్వీ వలఁ త్రార్థప్రయగు | న
వీమలసత్త్వప్రధానయగునన్యరగణగీ | అమలసత్త్వప్రధానమైనట్టి మా
య | యందుదాని నిసాన్తననేను | ప్రతీతింపిలి పేఘసంగతజలములు
మించియాకాశవమరంగినించినట్లు క | మాయాప్రలింగింబును | మాయా
ధిష్ఠానమమాయాయుగోడణ | మాయావిశ్వానయోగఁడ | మాయాకు
డగునరెడుప్రహు మలనడై యుంటా || క || ఆయాశ్వురఁడనైనా | మాయ
యెసేతావధూదిమదీయలపమగః | మాయాదనన్యవశ్యేత్ర | మాయాద్వై
యవతిరింతుమహినిట్లనఘా || క || ఇట్లు శక్త్యైత్వప్రసాన మాయాపాధికుం
డును సర్వేశ్వరఁడును నై స నను పరస్పరమాయుండనగు టుంపిసి జగంబు
లుస్మృతియించి ప్రత్యక్షులగునెడల యెల్లమర్మగ్రూములవరాహనాగం
హహాచనపా సురామావతా ముగ్ధులగుచి నుష్టనిగ్రహశిష్టా

బునుంగొబించి- సివ్వుగు శ్రీరామగూపంబువే నవతరించి రావణకుంభకి
ర్వాదిరాక్షసులసంహరించిభూధారలబనివారింబితో నింకొకట్రహిణిబల
రామకృష్ణబుద్ధలింగూపంబులసేనవతరింపంగలవాడ నాచిత్రంబులులో
గ్రయపటిత్రంబులు భవలతాలవిత్రంబులై యువ్వుననిచెప్పి వెండియు॥

—* ఈశ్వరనిర్ణయము - *

చ॥ గురుడుహింజ్యగర్భుడని గొండలుగొండటలనప్తఃవిగా । ట్పురు
ఘటటంచు గొండలు బుగ్గెప్రసాదంచుమకుందుడంచుగొండలుశివుం
డంచుగొండలు వినాయకుండంచును గొండలుంబరా । పరవరనస్మైలుం
గకయుపాస్తియొనర్చుదు కన్గలై ధరణ॥ గీ॥ వినుము సేనుఃశ్వమునకునుపా
దాన । కారణమునియిత్తోకారణంబు । నగచనూరనాభిపగిది సెప్పదునింక
గార్వములను సేన కవివద్యో॥ ౪॥ ఇట్లు సత్వేశ్వరుండయిన నాకు - నవ్యా
కృతంజైవమహానంధమయకోశంజైన - సుమత్యూత సమష్ట్యజ్ఞానంబుకా
రణశరీరంబు - మహాసుఖత్తియవస్థబ్రహ్మాది స్తబవస్యంతంబులయిన సకల
భూతంబులవయవంబులు - జగదున్నెత్తిస్థిలిగుంబులు వ్యాపారంబులు వే
దశాస్త్రింబులు నిశ్వాసంబులై యువ్వునని చెప్పి వెండియున్ద్రునియె॥ గీ॥ మ
లినసత్వప్రధానమూసలయవిద్య । దానియందు నధిస్థానమై ననేను । వ్రతి
ఫలించితగలశసంగతజలముల । సాధ్రనత్వత్రుచ్చాయచండమునను॥ ౫॥ జీ
వుండగునారడవీ । ద్యాపనఁడై స్థూలసూక్ష్మ తనువాసనల॥ భానించుచు
సేవించుచు । గేవలసూధప్రవృత్తి గ్రీడించుమెయి॥ గీ॥ అగడప్రాజ్ఞుం
డనగనానందమయుడనఁ । బారమార్థికుడనఁకగుచుండు । వ్యప్తి కారణాం
గవశుఁడై సుఖత్తిను । భానుభూతిమరిగియనిలరనయ॥ ౬॥ ఇట్లు శిష్యయన
విద్యాప్రతిలింబంబును - దడిసిస్తానచైతన్యంబునుంగూడి-జీవుండనఁబరగు-
నాజీవునకానందమయకోశసన్నికంబయిన - వ్యప్త్యజ్ఞానంబుకారణశరీరంబు-
సుఖత్తియవస్థయగు - నారెంటియంచునభిమానంబుగల యతండు - ప్రా
జ్ఞుండన సెప్ప - నతనికింత మాత్రంబుచేర వీవస్యంబు - పర్యాప్తంబు
గామంజేసి-తదీయాదృష్ట సహాయపూర్వకసూక్ష్మ శరీర సన్నిప్రకారంబుచె
ప్పెద-వినుమనియిట్లనియె॥ గీ॥ అమలసత్వప్రధానమాయాసమన్వి । తేశ్వరు
డనగు సేనుఃశ్చచ్చేతఁ । బూనివీక్షించితితమప్రధానమాయనఖలచేతన
కర్త సహాయముగను॥ ౭॥ ఇట్లు చూచిననాతమప్రధానమసమష్ట్యజ్ఞానావచ్ఛి

స్వప్నాద్భుతములను - శబ్దగుణ - కర్మములు - నయ్యాక తావచ్చిన్నచైతన్యం
 బులను - స్వప్నగుణకానిలంబును - చయ్యనితావచ్చిన్నచైతన్యంబులను - రూ
 పగుణ - నలంబును - నయ్యన - తావచ్చిన్నచైతన్యంబులను - రూగుణకజలం
 బును - నజ్జలావచ్చిన్నచైతన్యంబులను - గంధగుణకపృథివియును - బు
 డై - నివియపంచీతసూక్ష్మభూతంబులనియును - బంచతన్మాత్రలనియు
 ను శిష్టంబును - నీభూతపంచప్రత్యేకస్వగూఢగుణులవలన - గ్రమం
 బునదిగ్యాతాగ్రుద్రచేలొశ్వనీదేవతా మనివృత్తశ్రోత్రత్యక్ష్మత్యక్షిప్తపూ
 ణంబులును - చె - మిగిలినసర్వధానమష్టివలన - జగద్భవాచస్పతి
 రుద్రక్షేత్రజ్జదేవతాయుక్తమనోబుద్ధ్యహంకారచిత్తజ్జులసంధవించె - న
 బ్రహ్మాదాదిపంచకరణగుణాంబులను - వరుసంగోడన - వహ్నింద్రో
 పేంద్రమృత్యుప్రజాపతిగేవతామనీతవాక్యజిహ్వాపాదపాదయూవస్థలుజన్మిం
 చెకక్కినరూపుగుణధానమష్టివలన - విశిష్టనిశ్చయతత్త్వ - విశ్వయోగ్య
 జయగేవతాక - ప్రాణాపానస్యానోదానసమానంబులద్వయించె - నివి
 ధంబుననుత్పన్నంబులైన - గ్లాసేంద్రియపంచంబును - సంతతికరణచతు
 ష్టగుంబును - గ్రస్తేంద్రియపంచంబును - బ్రాణాదిపంచకంబును - గూఢ
 దేహోపవంశత్యవయవంబుల లింగశరీరంబుగలిగె - నీసూక్ష్మదేహంబు
 వృత్తపనంబులగు - సుక్ష్మజ్యోతియనియును - సహంబును - సమష్టి
 యనియును జన్మ సౌప్య - వీరివీధివీధిమట్టిస్వప్నంబులవర్థులు - వీర్యజ్జి
 నూత్నాంగవృష్టింబులయందాప్రాగ్జుండభీమసింహు - ప్రాణిభాసికుండును
 నివృష్టతత్త్వము - ధైర్యముండననంబ్రవర్తకల్లనాగమష్టిసూక్ష్మకాయ
 స్వప్నజ్యోతిఃకనై - యాశ్వకుండనై ననేను - హిరణ్యగర్భుండును - సూ
 త్రాత్మకుండును - బ్రాణుండును - సర్వప్రాపాద్యుండనై యుండును - నీ
 సూక్ష్మస్వప్న ౧౦ గెండుస్తూలప్రపంచప్రకారంబును - చెద - వినుమని
 యిట్లనియె||నీ తతతమోగుణకభూతముల నై దింటినిగ్రమముచేరెండుభా
 గములు నేసి | అంబులిబంచాధానంశములయొనివేత్త్యరండునియలునా
 ల్లుగానవవునాచి | ముగ్యార్థ - ములనేషభూతంబుండచతుష్టయముల సౌం
 దర్యసేయ్యమునగుర్చు | బాచీకృతంబులై సదుతరస్థులంబులై యభివ్య
 క్తంబులయ్యెను | వాయునందనంబుమింకవానివలన | సూలజగములు
 నానాచరాచములు | బహువిధాన్నంబులును కుటపకృతాదిస్థలద్విత్య
 పదార్థములైనవి || ౧౧ || గగనారంబున - వాయులేతః ౧౧ ౧౧ ౧౧

బులను - సునిలాభంబున-నాకాశనలసఖిభేలాంశంబులను - బౌవత్కారం
 బువలన-ససన్నవిరళోయధంశంబులను - సౌరార్థంబున-వియేన్నరు
 త్పశ్చాసుధాత్రిశకలంబులను - ధరాద్ధంబున - ప్రియమపవనాగ్నువ్రదకం
 బులతునియలను - దీవాద్భష్టసహాయంబుచేతంగూర్చినవ్రదంబుచేత-శబ్ద
 గుణ్యంబయినయాకాశంబును - శబ్దస్వర్గగుణకంబైనపవనానంబును - శ
 బ్దస్వర్గగూఢగుణకంబైనయగ్నియు-శబ్దస్వర్గగూఢగుణకంబయిన-యం
 బువులును-శబ్దస్వర్గగూఢగుణకంబయిన-యంబువులును - ఒకటియంబు
 లై - మహానూలంబులై - యభివ్యక్తింబులయ్యె - నిమ్మహాభూతంబులవల
 న-నతల - పతల - సుతల - రసాతల - శలాతల - మహాతల - పాతాళ-
 భూలోక - భూవర్లోక - స్వర్లోక - మహాలోక - జనలోక - తపోలోక - సత్యలోకం
 బులను-జత్తురశభవనంబులను - దత్తెల్లోకాచితజరాముజాండజస్వేదజో
 ద్భిజగూఢచిత్తివృక్షభూతగ్రామంబులను - దత్తెల్లోకయోగ్యాన్నపానా
 దికంబులును - ముటపటాదిశర్వపదార్థంబులునుసంధిపించె - నింతవల్లనం
 గూడినకాలప్రపంచంబగు - పీనికివ్యప్తేనమప్త్యేనకంబైనబాగరంబవస్థయ
 గు-నందొక్కొక్క-వ్యప్తిస్థూలశరీరజాగరంబులయందాలింగ దెవెంపా
 భికుండయిన - తైజసుండభీమానంబుచేసి - చిదభానుండన - వ్యావహారి
 కాండన - విశ్వంధనసుప్త - హిరణ్యగర్భుండనైవసేను|నమప్తిస్థూలజగ్ర
 హజాగ్రద్విశిష్టండనై - శైరాజనుండన - శైవశ్వనరుండన - విరాట్పు
 రుషండన - సకలజగదరాధ్యుండనైప్రకాశించుచుండదు. మఱియును॥

విరాట్పురుషనిర్ణయము.

చ॥ ధరణివదంబులుకదివితలంబగుమస్తకవంతరితము॥ సురుచిరనా
 భిచండ కరసోములులోచనమల్లిశిత్రుతు॥ ల్వరదహనుండు సెమ్మిగము
 వాయువు ప్రాణములుకన్తహావిదా॥ ట్పురుషుడనై ననాకుగపిపుంగవ
 విశ్వశరీరీనౌటజ్జే॥ సుగంధవృత్తము॥ దారుణీసురుల్లు శింధాత్రిపుల్బుజం
 బులో॥ సూరివై శ్వలూరువుల్సుశూద్రులంఘులుస్తహా॥ భూరువహాష
 థీలతాభిభూరిరోమముల్విరాట్పురుషుండనై ననాకుబోధశుద్ధమానసా॥
 వనమయూరము॥ శైలములుశల్యమలున్నుడులునాడీ॥ జాలములువా
 ర్ధులుపిచందముత్రిమిధ్యా॥ కాలవలుచేలములుకాలజలాదాళు॥ ల్వాల్లము
 లువిశ్వతమవతేనగునాకు॥ శా॥ ఆధారంబిలగ్నై జలంబుమహిపూరం
 భోజమోనహ్నియు॥ సాధిస్తానమనాపాతంబిలమైచంచద్విసర్థంబు

ద్వితీయాశ్వాసు.

ఖం బైధీమాససకూపకప్రకృతయోజ్ఞాబ్జాత్తమై యోష్పస ! ర్వాధారోన్న
తవిశ్వమూర్త్యనగునాకాదిత్యసంపూజితా॥ క॥ మేరువగుత్రంహ దండియు
నారయఁగాదక్షిణో తరాయణములుసాం॥ పారనిడాపింగళలో॥ సూరిప
రమవదమువరనుష వ్నకుమారా॥ సీ॥ ఆతలంబుపక్షములు వితలంబుగుల్మము
ల్పుతలంబుజంఘరిల్పుజననివహ॥ సుతరసాతలముజానువునుదారుణమహో
తలమూరువులతలతలముఁటియు॥ నాగలోకమునుహోనాభ్యధోభాగంబు
భూభూవప్స్వస్థోకములునునాభి॥ జతరవక్షంబులుసరిమహర్లోకంబుకం
తంబునుజనలోకంబుముఖము॥ మణితపోలోకమరయద్రూమధ్యమంబు॥ స
త్యలోకంబువిపులమస్తకమునుమ్మ॥ పిశ్యరూపధరంగడనై వెలయునాకు॥ జ
లాగిచ్చభీరవీరశైరికుమార॥ ప॥ ఇట్లుసర్వాధిష్ఠానకంబును- సర్వపరిపూర్ణబు
ను-నామరూపగుణధర్మకర్మవికారరహితాఖండసచ్చిదానందపరత్రంహంబు
నునైననేను-సమస్త కారణసూక్ష్మ స్థూలభేదోపాధివిశిష్టత్వంబువలన- న
వ్యాకృతుండన-సింహస్యగర్భుండన- విరాట్పురుషుండన- సకలజీత్రాపా
స్యండనై ప్రకాశిపురు- మణయును-వ్యష్టి కారణసూక్ష్మ స్థూలదేహాపా
దితాదాత్మ్యాభిమాన- బువలన-బ్రాహ్మండన-దైజనుండన-విశ్వండన-సు
హృత్స్వప్నబాగ్రదవస్థలనుభవించుచు- నజ్ఞానవశంగడనై-జీవుండననీశ్వ
రోవాసకుండనై ప్రపలించిన చందంబునందోపురు- నీడీవేశ్వరతత్త్వం
బులబిద్యాకల్పితంబులయ్యవిద్యోజివిషాణ- వంధ్యాపుత్ర- గగనారసిందం
బులభంగి-నాయందు సన్నెరింగినసభావంబుగు- నట్లుగావున-నింకజీవేశ్వ
రైక్యంబుపదేశించెడ-సావధానచిత్తుండనై యాకళింపుమని- యాత్మా
రామండంబునేయునకిట్లనియె॥

శివేశ్వరైక్యోపదేశము.

క॥ కలశాంబుదములధ్వజత॥ జలములగడద్రోయనాకశముప్రతిబింబం
బులులేమి సెుకటియెయి॥ మృణానుండునఖండమై యమూతలంబగుట॥
క॥ ఆవిధమునడనువులమా॥ యావిడ్యలయొలగద్రోయనంతటిలోన॥
జీవేశ్వరులు వెలుంగుమి॥ గేవలతత్త్వంబు వెలుగుగేశాధిశా॥ ప॥ అదియెట్లం
టెని॥ క॥ కలశజలప్రతిబింబం॥ బులకుబలత్యణమసంగమునవహితలంబై॥ య
లరుస్తుటాకాశముదన్త॥ జ్జలకుమహాకాశమదియెనువివరింపన్॥ గీ॥ కమ
మలోనూలసూక్ష్మకారణములకును॥ సుకరజాగరణస్వప్నసుప్తులకును॥ బు

అతడుకుటస్థుడన బ్రహ్మగాత్మ్యుడనగనతరుండన బుష్పంజరుగసాక్షి |
 యథంగవిలసిల్లు దాబరమాత్మ్యుడగుచుం బ్రకృతిపురుషుల నెఱవెరమపురు
 షుల జలరజలప్రతిబింబం బలకువిలక్షణమసంగమునమూర్తికృతై | యల
 రుమహాకాశము క | వలమై వలమై కపిప్రవరభావజ్ఞా | కపివసమప్తి తనత్రిత |
 యథావస్థా త్రితయములకు నఖిలాత్మకమా | యావివాహవిరాట్పురు | పావలి
 కిన్నాత్మ్యై పరమాత్మ్యుండోష్వత్సగీ | అతడ పరమాత్మ్యుడనగి బహ్మంబనంగ
 నలఘుపరిపూణా నైతన్యచనగ సుష్ప | నిర్విల్ప్యుడనగండ నిర్వికాగ |
 డేద్వితీయుడనత్తుడై యంజనేయ || వల్లభగావునసీ || కలశమేఘములడ
 గ్గతజలంబులడదీయప్రతీనిబద్ధయంబు సెక్కిట గడకుద్రోచినఘటాకా
 శమసకాశములకు నేతన్యంబుగలగినట్లు | వ్యప్తిసమప్తి దేహములకు భీమాయ
 లును వపరమే శులనువిచార | డిట్ట చేగనిని వేధించితయెడఁ బ్రత్యేగాల్ల న
 కప్పరమాత్మ్య నకును | సమరకై క్ష్య బుఘటియించునిధమనుచు | నిఖిల వేదాం
 తశాస్త్ర సమమృత్యుయింబు | గురువుచిట్లుపదేశించుదుర బుధులకు | ననఘ
 యిదియేమదీయదివ్యాశయంబు కావునసీ || పరగేశరావకుంభకనావరూప
 ముల్లోచిమ సుక్తికటిగాంజూచిపగిది | ఘటతటాకముల సెక్కిటనివేధించి
 తనతల మెక్కిటిగాంగుండురణి | దీపప్రదీపవర్తియంగవృద్ధచిత్రేజంబు
 సుక్తిగాఁదెలియుభాతి | నిలశక్యహంతులగడనుంచినానిలో గలమెంటి
 సుక్తిగాఁదలచురీతి | బాధ్యకీవేశ్వరద్వయోపాధియంగము ప్రాకటవివేక
 ద్వినిరాకరించి- తనరంభిపూర్ణశక్తిచైతన్యమొకటి - గావిలోకింపజేల
 కునుమేధావియనఘ || వల్లభవ్యష్ట శరీరావస్థా త్రితయంబును- విశ్వేభే జన
 ప్యాజ్ఞానమకంటై సజీవచైతన్యంబును - గించిజ్ఞత్వకృతృత్వభోక్తృత్వ
 గుణంబునుగూడి-త్వేషదావాచ్యాగ్ధంబు- దేహాత్రయవిలక్షణంబును-స
 వస్థాత్రయసాక్షియు- ఒంచకోశవ్యతిరక్తంబును- సచ్చిదానందస్వరూపం
 బునునైన- కూట్కచైతన్యమాత్రంబుత్వంపదలయ్యేగ్ధంబు- సమప్తిశరీరావ
 స్థాత్రయోత్కృతనమాయయును - నైశ్వానరహిరణ్యగర్భావ్యాకృతనా
 మకంబునైన- మాయ ప్రతీంజేశ్వరచైతన్యంబులు-సర్వజ్ఞత్వ- సర్వేశ్వర
 త్వ-సర్వారంతరానుభూతి- గుణంబునుగూడి-తెల్పడవాచ్యాగ్ధంబుదేశ
 కృత-కాలానితవస్తుత- పరిచ్ఛేదసూన్యంబును- స్వజాతీయవిజాతీయ-
 సంగత్యంబును-చింతన-సర్వజ్ఞానారంభిస్వరూపంబును- నయినవిభాగ
 ద్విజగత్కర్తృత్వ-సర్వరాత్రయ- తొట్టకయ్యేగ్ధంబును-అర్థిమంబును

లై న-వాచ్యార్థంబులలో-లక్ష్యార్థంబులకై కర్తృబుంభివింపదట్లుగావున సొక్కదేశంబున-సొక్కకాలంబున-సొక్కరూపంబుననున్న పురుషుని వేటొక్కదేశంబున-మఱియుక్కకాలంబునగొండొకరూపంబు చేసుండంగనుంగొనితద్దేశ-తత్కాలతదవస్థావిశేషంబులను-సేతక్షేత్రతత్కాలైతదవస్థావిశేషంబులను గణించిలక్షింపకలక్ష్యభూతుండయినయతండితండని-యొక్కనింగానెఱింగినలెఱంగున-జహదజసర్వక్షణచేత మాయికంబులయి-మిథ్యాభూతంబులయిన-యుభయవాచ్యార్థంబులనిషేధించి-ద్వివిధలక్ష్యార్థమై తస్యైంబుల-కై కర్తృబుదేలియుద్ధిదియ-యసిపదార్థంబిదియోజీవేశ్వరైక్యజ్ఞానం-బిదియేమహావాక్యార్థంబింకబీవప్రప్తైకర్తృబుపదేశిడిచెడ-నాశ్చపుమనిమఃకియున్దిట్లనియె॥

— బీవప్రప్తైకర్తృపదేశము. —

సీ॥ గగనరజ్జస్థాణుమృగలగ్నిప్తికాశుక్తికేతులందిష్యమాంతములయంగు-స్వస్వభావములచేవసియించియన్నియువరుసలోనజ్ఞానపశువులన-నీలతాహిమమష్యనీర రాప్యంబులై నుపట్టిపవరించికంచునెడల- గల్పితరూపముల్లడుమిథ్యలయిపోవడగ్నంబులయినచంగడమునసూత్రు-డయ్యుపతడుని నాద్యవిద్యార్థ శక్తి-వలననిపుడై లోచితేవల నిజస్వరూపమునెఱుంగుచోఁబూర్వరూపముడిగి-యద్వైతరూపంబుమూర్తియై యలరుననఘ॥౨॥ ఇంద్రధంబునరజ్జ్యజ్ఞానంబువలననిజపునందు భుజంగంబొలోపితంబుయియూప్తవాక్యంబుచేతఁడత్సర్వభృగ్వినిశంబుగుచుండ రజ్జపురజ్జవయినతెఱంగుననఖండస్విదానంబుద్వైతరూపుండైతజ్ఞానంబువలనఁడనకుదానబీపుండై లోచితయనంబునశ్రీగురువాక్యంబు చేతనీపుజీవుండవుగావుపరిపూర్ణమై తస్యమాత్రుండగుని యెప్పుడబోధితుండగు నవ్వదాతండుదేవేంద్రియప్రాణమనోబుద్ధిచిత్తాహంకారాత్మభృగ్వినిశవర్తింపుచుండ బ్రత్యగభిన్న ద్వితీయ ప్రప్తమై తస్యమాత్రుండగునిది బీవప్రప్తైకర్తృబిందమోంకారస్వరూపంబై కింగించెడిమహనియట్లనియె॥

— ఓంకారస్వరూపనిర్ణయము —

సీ॥ ఘనతరదేహజాగ్రద్విశ్వావై రాక్షసులకారమాత్ర మ్మానుగుణధుర్యతను శౌర్యకాన్యవృత్తై జగన్మాత్రాత్మకులను కారాగ్రహాలలితచరిత్రావధులకానున ప్రప్తైకర్తృబుదేలియుద్ధిదియ-యసిపదార్థంబిదియోజీవేశ్వరైక్యజ్ఞానం-బిదియేమహావాక్యార్థంబింకబీవప్రప్తైకర్తృబుపదేశిడిచెడ-నాశ్చపుమనిమఃకియున్దిట్లనియె॥

సీతారామాంజనేయసంవాదము.

దానందాశ్రయశ్చైవమోక్షకారి మోక్షస్త్రయూత్తియన్ముగావునచ్యుత్రయా
 త్తంకబునాత్మీ హస్తప్తనవాచ్యుత్తమగునుగానప్రపణపస్వరూపిడనేనటం
 చుచెలిసిభావింపవలయున్గలసిచారాప|| ఇట్లు దేహాత్రయావస్థాత్రయతాప
 త్రయనుభుత్రయకృత్రయర్కగత్రయబుద్ధిత్రయశ్రద్ధా త్రయస్మిత్రయ
 గుణాత్రయశక్తిత్రయకాలత్రయలోకత్రయ దేవత్రయమూర్తిత్రయవృత్తి
 త్రయస్తానత్రయశేషాత్రయేవ్యత్రయసిరకక్లిత్రయధృక్లిత్రయ నీహిత్రయ
 స్త్రోత్రయలక్ష్యత్రయశ్లాఘత్రయ మండలత్రయముక్తిత్రయాత్మకంజైన
 వ్యత్రయంబాగోక్షితృణే సమచ్యుత్తబగావుననేతత్సర్వంబును గ్రహించు
 సనకారంబు - మకారంబు సమకారంబు మకారంబునను మకారంబు నోం
 కారంబునుదును బ్రహ్మసంబు సు దించి యంతట ఉత్పన్నతాపంబును
 విశ్వోక్తిస్తానంబును జగత్పూర్ణంబును - దుర్యంబును-నక్షత్రంబును-లక్ష్మ్య
 ధృతియునైచ-చుగ్గోంకారమాత్రంబుగా నవలోకించి నిరంకరంబును-నత్స్వ
 హావమాత్రంబుండై ప్రకాశి పును|| మ|| అనిబోధించిననాంజనేయుడవుదా
 త్తారామసంజూచియూ | యనగోక్షోచరయు శీవే సుకటవాచ్యుత్తరంబు
 పోర్రోచియె | తనెలమిన్మముచూడఁగావలయునందంబొప్పనాయుక్తి
 హే | చ్చినటూర్కిన్దొలుగింపును కనరదాశీరామసీతాపతి | క || అనితనపదప
 దములకు | ఘనస్థిక్తినిన దినములుగాలెంచుమహాత్మ్య నిహనుమంతునిగ
 నిమిత్తనిమెకక్రీరామదామ్రుంబనందమునకా ||

— పంచవీశనిర్ణయము. —

సీ || అన్నజం గూతమన్న వర్ధిలమగుతినువన్నమయకోశమనగఁగెను
 ప్పగఁ బ్రాణకర్మేంద్రియపంచకంబులుగూడినిన ప్రాణమయకౌశమనగఁగె
 నను | జ్ఞానేంద్రియోపేతమాననచిత్తంబులనుమనోమయకోశమనగఁగెల్లు
 శ్రవణాదికరణపంచసమన్వితబుద్ధిని నమయమనవెలయుచుండ || మో
 మాజప్రియమోదప్రమోదవృత్తి | సంయుతోరుమస్తద్యశ్యప్రపంచ | కా
 రణానాద్యవిద్యాంధకారపటల | మంచితానందమయకోశ మనగఁగెనరు ||
 సీ | మహనీయకలితాన్నమయకోశమగునాత్మ్య డనిపల్కుదురు కొందఱు
 లగుచు | మహితేంద్రియప్రాణమయకోశమగునాత్మ్య డనిపల్కుదురు కొం
 దఱులగుచు | మంతలతరమనోమయకోశమగునాత్మ్య డనిపల్కుదురు కొం
 దఱులగుచు | మానసిద్వితానమయకోశమగునాత్మ్య డనిపల్కుదురు కొం
 దఱులగుచు | సత్త్వంబేమికోశమయ్యోత్తర | మాత్మ్య డనిపల్కు

దురుకొందఱుజ్జులగుచు । సకాశినానందమయాకోశరూపుడగుచు । హోత్తు
డనిపల్కుచురుకొందఱుజ్జులగుచు॥ మఱియును క॥ పరమాణువనుచునుభవ
మ । పరిమాణుండనుచువిభవపరుడనుచునుని । ధీరగొందఱువాదించురు
పరిపూర్ణాత్మ డనియెఱుంగుప్రాకృతలేనిక॥ గీ॥ వాతాయురద్రూపుడనుచు
గొందఱుగణించు । కలముచిడిచిత్స్వరూపకుండ్రుగొందః ఊరసిగద్రూ
పుడనుచుగొందఱు వచించు । రాత్త నెఱుంగకనిజవిమోహంధులగుచు॥ క॥
కావునసచ్చిత్స్థులుమయ । భావాతీతాద్వయాత్మకతతఱునుసం । ఛావించిత
లియఁజెప్పడ । గేపలవ లెఁగేగ్రహింపుకేశాగీశా॥

— 14 పంచకోశనిరూపణవిచారము. —

స్వహాస్యగ్గః॥ ఘటమునపీడించువాఁడెరిసిన టముదాఁగాకవేతైన
భంగిని బట్టదేపద్రుప్తనై చిత్స్వరూపమునుభవగోత్రపూర్ణునట్టిసేనై న్నట్టికొ
ద్ధశ్యంబుమాయానగరకమమసస్పృహపాత్రకంబు । గుటిలావిద్యాకృ
తంబాకులదమగుతమాకోశముంగానువత్స॥స॥ సమితస్థే నేనెఱుంగుచం
దముననీసర్వేంద్రియప్రాణవి । గృహకాపాంశులంగనుంగొనుదుడైత
న్యంబునై యుప్పనే । నుమరుత్పుత్రుడింద్రియాదికము నెంచుంగానునాకిం
క । లక్ష్మణులై వానినిజప్రహశములుజాగ్రత్తు ప్పలందారయక॥ ప॥ అధి
యునుంగా॥ సీ॥ నామందిరం దినానువగ్గం దినాత్మ్యమిదియని నరుడు
దాసు । దన్తందిరసునస్థాల్పంబులకువిలక్షణనే శిశువు యుపగానిపది । నాశ
రీరంబిదినాయింద్రియమునివనాప్రాణవిదియని నామన బు । నాయహం
కృతియిదినాబుద్ధియిదియనీహంకారవిధదగ్ధశ్యగూఢముల నెల్ల నాయదియటం
చుడైలిసినిర్ణయముసేయు । నేనుడత్తచ్చరీరాదినిఖలవస్తు । సంఘమునకు
విలక్షణసాక్షియగుదు । గానియం దెదియునుగానువాసరే ద్రుగీ॥ బుద్ధ్య
హంకారములతోడిపొందుగలిగి । నేనుసేననునాడనుసేనుజుమ్ము । నేనుసేన
నువాడను సేనటంచు । దెలియఁబడువృత్తి నెఱిగెడితెలివినెను॥ సీ॥ శ్రవ
ణేంద్రియంబుచేవివిధశబ్దములు నేర్పరించియెఱుంగు నెఱుకనను । స్పృశ్శేం
ద్రియంబుచేస్పర్శగుణంబుల నేర్పరించియెఱుంగు నెఱుకనను । నేత్రేంద్రి
యంబులనిఖలరూపంబుల నేర్పరించి యెఱుంగు నెఱుకనను । రసనేంద్రి
యంబుచేరసములన్నింటిని నేర్పరించియెఱుంగు నెఱుకనను । గ్రూణకరణం
బుచేసర్వగంధములను । నేర్పరించియెఱుంగిడియెఱుకనను । ఘనస్పృశ్శబ్దచే
నఖిలసంకల్పములను నేర్పరించియెఱుంగెడియెఱుకనను॥ క॥ పంచకోశానా

ద్వి. వి. కుంభశాసనము.

[illegible]

పలేనీధంబుననికృష్ణంబై యెఱుంగవచ్చును బుగామసమానమై తేజస్విం
జేయుచునరత్నంబునకుస్వస్థులై రత్నాంతరంబునుభూసిల్లం జేయవలయును బులే
నిసాలికపత్నయై విలసిల్లం జేయవలయును బుగామదియునుగాక వేదాంతం
బులయందుజేతనవ్యవస్థయంబనుక్తంబదియెట్లుండ నిష్కృష్టముత్కృష్టంబై
కాంచుననిననదియుమఱి యొకదృగంతరంబునకుదృశ్యంబుగావలయునట్లు
యినదానిగనుగొనుదృగంతరాంతరంబింక సెక్కుటియనిననితైఱంగు
ననసంఖ్యాతదృగంతరాంగీ కారంబునోచునందువలన నవస్థాదోషంబు
ప్రాప్తంబగునట్లుగాకొన్ని దృగంతరంబుల నూహించి యొక్కటినిలిపియి
టమాదదీనికిద్రష్టలేదనిన నన్నింటికింగలుగనితని కెట్లులేకుండుగలదనిన
వానికివ్యభిచారంబుచున్నవిష్వధంబుగాక మెదిటిదృగంతరంబునరతేతయం
బనిననెయ్యదిగర్వకరణ బయనిష్కారణంబయితనకంఠెనితరంబునను
ర్వంబునుసాధనంబులేకతానవీక్షించునదియెగేనుగావునస్వయంప్రకాశపరి
పూర్ణదృశ్యయబ్రహ్మంబునగుచుననియుపదేశించి మఱియునిట్లనియె॥గీ॥తె
లియబడుచున్న విశ్వంబుదృశ్యమ౯సి తెలిపినై సర్వమునుగాంచుదృక్కునే
నుమిగులనాకంఠెనన్యవేమియునులేదు సత్యమిదిగర్వవేదాంతసంగ్రహం
బు॥క॥తేవత్రితయతనుత్రిత యావస్థాత్రితయమలకునతిరిక్తఁడ౯దా ద్భవా
భావగుండనగు కేవలచిన్మయుండనేనుగీశాధీశా॥ సీ॥ భూతపంచకమునుబీ
ర్ధ్యహంకారంబులవ్యక్తమునునిందియములపదియు సెక్కుటిపక్షయపం
చకమునుజేతనేచ్ఛాద్యేషనుఖదుఖసంఘధృతులు తీరముతేత్రంబనగడు
సొప్పనిగియుపదాప్రకృతియనగబ్రకృతియనగ నరులనీప్రకృతిలోగల
సీవర్తించుచిద భానుండ తీరుండగునతండు పరగుతేత్రజ్ఞుడనబరాప్రకృ
తినిగల బురుషుడనగనీరెంటికిఁబొందుగలుగ- సొనరగనగొనునేబురు
షోత్తముడనబరుడనగ వెల్లుచుండుదుఁబవనతనయ॥

— తీరాతీరవిచారము —

క॥ నేననుచునతీరుండ జ్ఞానముచేతీరమునేఱుగుచుండంబునని- జ్ఞా
నముచేనప్పపురుషుని- నేననివీక్షింతువేఱునిజముగలేము॥గీ॥పరుడనగునా
కునతీరపురుషునకును-భేదమేమియులేదుక సైట్టిచూడ- గలదెవేఱించ్చుకె
నలోకమునముఖ్యులించుమునకునుదత్ప్రతిబింబమునకు॥ గీ॥ ఘటముపాలిసిన
దద్దుటాకాతమాక-సమునఁజెందినకరణి నిజ్ఞానదృష్టితీరమునెడఁ బానినిర్మ
రాక్షుండునన్ను బొందికమఁ అఘోరయదుమారఁగంజివ॥ఇటుపనిధివనివే

జూవాన్యాకాశంబులును - మనోబుద్ధ్యహంకారంబులునుపీనికిఁగౌరణంబై
 నయవ్యక్తంబును- శ్రోత్రత్వకృత్సురిహోష్వఘ్రాణవాక్పాణిపాదపాయూతఫ
 లను- నీశేంద్రియంబులును శబ్దస్పర్శరూపరసగంధంబులును- బంధశ్చయం
 బులునుగూడి- యిరువది నాలుగుతత్త్వంబులగుఁగొందఱు వాగ్దీప్తేం
 ద్రియపంచకంబునుశ్రోత్రాదిష్టానేంద్రియపంచకంబును- శబ్దాదివిషయనేం
 చకంబునుద్రాణోగివాయుపంచకంబును- మానసాద్యంతిరణచతుషయం
 బునుగూడియిరువది నాలుగుతత్త్వంబులనిచెప్పఁజేరివత్సర్వంశేతితత్త్వం
 బులను- శీరీరత్రయంబనియును- బంచకోశంబులనియును బుడితులుగణిం
 తురిదిమదీయాపరాప్రకృతియిదితేత్రంబును- త్తరంబునుబ్రహ్మోయు- ననా
 త్మను- దృశ్యంబునుశబ్దంబునుజడంబును- దుఃఖ త్కంబును సంసారంబునున
 న సుష్పాదప్తాయఃపిండంబుతో గూడిప్రకాశించుకృతానునిచందంబునమి
 థ్యాతాదాత్మ్యధ్యానంబుచేతదీనితో నెనసి ప్రవర్తింపఁపడంశభూతుండై
 నతీవుండువంచ వింశతుండితరదస్సదీయ పరాప్రకృతితేత్రంబును- నతీ
 రుండును- బురుషుండును- నాత్ముండునుద్రష్టయనీద్యౌపకుండును- జేతనుం
 డును- నానందమయుండును- సంసారియుననందేజరిల్లుచుండు- నదియెట్లు
 నినబూర్వోక్తతత్త్వంబులలోఁబ్రహ్మసానాపయవంబును- సర్వకార్యకారణా
 శ్రయంబును- సకలవాసనామయంబును- ననాద్యనిర్వచనీయాశ్లానకల్పితం
 బునునైనబుద్ధ్యహంకారాత్మకాంతికరణవృత్తివిశేషంబునందుబలఘటంబు
 నందాదిత్యప్రతిబింబంబును దిర్వణంబునందుముఖాభాసంబునుం దోచినవి
 ధంబునచక్కచ్చయప్రతిఫలించితదు పానికుండై కరణభోగ్యజ్ఞానప్రమాణ
 శబ్దవాచ్యంబైనస్థూలగోళకీపహితజ్ఞానకర్తేంద్రియప్రాణపంచకసమన్వి
 తమనశ్చిత్తాల్లేకాంతికరణవృత్తివిశేషసాధనంబు చేతగార్యభోగజ్ఞేయప్ర
 మేయశబ్దవాచ్యంబులైనశబ్దాదివిషయంబుల ననుభవించుచుగర్తయు-భో
 క్తయుజ్ఞాతయుబ్రమాతయుశ్రోతయుస్రష్టయుద్రష్టయురసయితయుఘ్రా
 తయుపక్తయుదాతయుగంతయువిసర్జయితయుఁ నానందయితయుబ్రాణి
 యుమంతయుదేహియుజీవుండుననంబ్రసిద్ధుండై సమధికశీరీర-జాగ్రదవస్థా
 భిమానియైవిశ్వండునసూక్ష్మదేహస్వప్నవస్థాభి-మానియైతైజసుండనఁ
 గారణాంగనుషప్త్యవస్థాభిమానియైపాశ్చాండునవిలసిల్లినీఖలవాసనాసమే
 తుండైయయస్కాంతశాన్నిధ్యంబువలనయన్మృచలించెను అతఁడుననూ
 ర్వాలోకంబునాశ్రయించి స్వస్వవ్యాపారంబులంబ్రవర్తింపఁచును అతఁడు

సర్వాధిష్ఠానభూతుండును-బ్రధాన పురుషేశ్వరుండును- బురాణపురుషోత్త
మౌఖ్యుండును - దనకుముఖ్యునింబభూతుండ నుపద్వింశతకుండును- బరుండు
ను- బరమాత్ముడినునై ననాసన్నిధానంబువలననన్మదీయతేజంబు- సంశ్ర
యించియునన్నెఱుంగక తన్ను నామరూపాత్మకునింగా- దలంచిసంస్మృతించ
క్రొంబనంబుభ్రమించుచుండ- చిట్లనాద్యసంతకాలంబుప్రవర్తించుచుండి
యెట్టిలేలకన సేకజన్మార్జితపుణ్యపుంజపరిపాకవిశేషంబువల్లనను- పడినుగ్ర
హంబువలనను- బరిశుద్ధసౌఖ్యదీయుండును- సాధనచతుష్టయసంపద్విశిష్టం
డునునై సద్గురుచరణకమలంబు నుందితత్ప్రసాదలబ్ధాత్మానాత్మవివేకజ్ఞాన
సహితంబై యుత్తిథుండుగాయాద్యహంకృత్యంతంబయి సత్సరంబంతయు
దాసుగానని- నిరాకరించి లళిజలనాశానంతరంబుననుప సూర్యునిబ్రహ్మ
రూపునింజించిసక్త పడిమకు రవియొగింబగుచుండెడినాభాసంబుప్రధా
నానంబునగలసినరీతి ముఖుడుకుడ్చుకొనూల స్తంభపటాద్య ఖిలమూర్త
ద్రవ్యరీతిల వేద్యైరవిద్య శిష్యుననభేదవస్థచి నేధావధిభూతుంబునునమూర్తి
మనునగుతది వచ్చిన్నాకాశంబుమహాకాశంబయిన పగడిడిసత్రయవిలక్ష
ణమిండును - నవస్థాత్రయసాక్షియు- బుచకోశవ్యతిరేకుండునునై యుం
దాద్విణీయ సచ్చిదానందస్వరూపపరి పూర్ణ పరిబ్రహ్మ తత్త్వమాత్రుండగునొ
ట్టితి రాక్షరాతీతపురుషోత్తమతత్త్వం ననిచెప్పిమఱియునిట్లని వెలగింపంచ
విషయములనుబంచేంద్రియములచే గాంచుతెలివినేనుకపివరేణ్య పరిచ
కోశములనుబందభూతంబుల సేంచుచునుట్టియొంటిసేనులయవిభాల్లి
తెలిసేనిదిసోకిపును తెలియదదిస్సగిను తెలియవి వరింపుడును తెలిసెడిన
నించుం బరికితనిబాలకనిగొలికడనటంచు పడిదలపనుపల్కచి తేనిదలచె
దినటంచు వెలుపలనులోప నుం దియ ను వృత్తులను తెలియుచు వెలుం
గుం నుంబులగుం గుచుండం గలయవేలి గించుతొలి వెలుగునుమినేను
నను దెలియుమువివేదితగలవనముచేత ॥ మ ॥ నతదేవా వెలిలోబుదాగ
ము నానాచ్చిద్రిభాండోదర స్థితదీపంబెఱంగించు చుండమునహృద్ధిప్రాణ
దేహేంద్రియం నిర్మితదేహస్థుడనై ననేనవిశమున్నిహేతుకాజ్ఞానక నిర్మిత
బాహ్యంతరనామరూపతతుల లీల న్వలంగింపుడు ॥ ఉ ॥ తమ్ము నెఱుంగలే
వువిహితముగదేహము పొజుపట్టి చి త్తమ్ముడనేంద్రియమ్ములుచితముగ
నన్యమ్ముగాను ముం త్వమ్ము గుహాకీర్తనతత్త్వము గుహాచిదగీయకార్యజా
తల్లము నెనుగానుండు తత్త్వము గుహాకీర్తనతత్త్వము గుహాకీర్తనతత్త్వము

యాత కంబులగుజాత్యజ్ఞానవిజ్ఞేయములొనూచించుండగఁదల్లయోదయ
ములొనూప్తిప్రబోధంబులే నాచిత్రంబులవానిఁజేయునిజమాయుఁగాఁసాక్షి
చూచుదుఁకొరొచిభుత్వముచేవనింతునదనద్రూపాతిరి కంబుగాఁక॥ క॥ మ
త్స్యన్నిధ్యమువననశితస్సహంకారవనచి తేర్చిదియములొవత్సాచలిండు
సుమిరంగత్సదయస్కాంతసూచికలచండమునక॥ .....
క॥ తప్తాయఘండాంత॥ రాగ్నిస్తానలమండలంబువడువునమాయాగుప్త
బ్రహ్మాండముద్దిప్తవిదాత్తకుండనేనుధీరవరేణ్యా॥సీ॥ ధరణీజలానలమరుదీం
కరాంతరావిష్టాభలాధారదృష్టి నేనుఆదిత్యచంద్రగ్రహార్కతారాతటిత్సం
వ్యాప్తదివ్యతేజంబునేను అమరమానివర్త్యగాదివేళనధీప్రకాశమానజ్ఞాన
ఘోషంబునేను బ్రహ్మాదిదేవతాప్రార్థనీయానంతకల్యాణగుణకవిగ్రహంబునే
నుకాశగూఢంబులయినజగంబులకును స్ఫురదుపాదానకారణంబునునిమి
త్తకారణమునైననిర్మలాకారశత్య పరమమాయా సమసిరతేశ్వరుండనేను॥
గీ॥ వేదశాస్త్రాగమములచేవేదితవర్ణమైనవస్తువునేనుమహాత్ముఁడను జప
హోదానయజ్ఞసంచయముచేత॥ వరసమారాధనీయదైవమునునేనుగీ॥ అ
నఘంకారంబుండనుగానువినునమప్తి॥ ఘనతనుద్వయతాదాత్మ్యమునకుఁజొర
మి॥ సరినిరాకారుండనుగానుసాక్షినగుచుఁగారణశరీరమేననుకలకలేమి॥ గీ॥
అఖలభూతములందునేనఖిలభూత॥ ములుసునాయందుఁగలుగంగజారయ
వేందుఁగాననవియునన్నటవువాసరేంద్రాశ్రమతమొప్పారుగగనంబుచంద
మునను॥క॥మృగత్వప్రీతికలనెఱింగినది దగజలములభావమగువిధమునదెలివి
చేదనగుణుండవన్నదెలిసిన జగములనాయందులేవునత్యంబనఘ॥చ॥అ
న్యతమచేతనంబునుఖమైనజగంబుముతంబుచేతనంబునునుఖమైవిమూఢు
లకాగోగముగాఁగనుచట్టుటెల్లును న్నైనయుటచేతఁజుష్టిదకపీంద్ర ఘృతా
న్విత్తుమగ్ధపూరములొఘనమఘురంబొలయొకేవడిభక్తజనానురంజనా॥
క॥ జ్ఞానులకఖండశత్యజ్ఞాననందస్వరూపసాక్షినగుచు విజ్ఞానముచేదెల్లి
యంబుఁజేసెనైసాక్షాత్కరింతునిక్కంబనఘ॥గీ॥అట్లుగావునననఘమహాత్ము
లెల్ల సచ్చిదానందమయునిఁగాసర్వకర్తృకరణకార్యములకుసాక్షిగాఁగన
న్నదిదెలిసియనవరతంబుచింతింపవలయు॥ క॥ అనవినిహనుమంతుఁడురా
మునిదివ్యపదారవిందములకుఁఘనవందనమాచరించివీలొకనిగనయ్యనుభక్తి
యునుసద్బద్ధవివేకముమోయక॥ఉ॥ఏనియమంబులంగలగ యామయంబు
ననెఁగింపఁబునక॥ మానమస్త్రానియోయదియుమానియెమరలెత్తితంత్ర

మెదియో! నీనయరూపమారయఁగనిర్గుణమాసగుణంబొనెత్తుడి. థ్యానమునయఁగాపలయునన్నియుఁజేమనెఱుంగఁజెప్పవే॥క॥ అనినఁజెఱునవ్వునవ్వుచు! మనమునదేహోత్తబుద్ధిమల్లడిగొన! నిట్లనియెడునామానుమంతునిగనుఁగొని! రాముండువలికెఁగొతుకమలర॥ఉ॥వానరనాథదేహమునువాయువులింద్రియపక్షిచిత్తమునాన్తసబుద్ధులేననుచుమానముపూనినమానవానికి॥మానముచేతకాలనియమంబులుమంత్రముతంత్రమువ్వెఱుల్!వానినిజూచుసాక్షిననువానికి గల్గునెతద్వికారముల్॥ శా॥ ఆత్మనాత్మలురెండువస్తువులులక్ష్యంబుగదాయందనా! తాత్తవ్రాంతియనాదినండినపాజంతైయుండఁగానిప్పడిపాత్యజ్జప్తివటంచుజెప్పితికనన్యంబేమియు॥లేదుశుద్ధాత్మప్రత్యగభిన్నపూర్ణపరమాత్మారామునిందక్కగ॥క॥అసమానసమగ్రసతురియసమాధినిబొందుమింద్రియమనోబుద్ధిశ్చనసగ్రనాభ్యసనావ్యసనముడిగినమరసాత్మకడవగుచు॥ క॥ మాయామయజాయానుత! కామేంద్రియ్యమాననీదికపరిత్యాగోపాయశ్లేయామేయ! ధ్యేయాత్మకడవపుగురువిధేయాత్మవరా॥ సీ॥ వీదేశమననైననేకాలముననైనసేమిసేయుచునైననెట్టులైన! నఖిలవికారంబులవిద్యకింబులుసేనవికారుండనిష్ప్రపంచనిర్వికల్పాఖండనిశ్చలనిర్మలావ్యయశుద్ధిదానందమయనిరిహ! పరిపూర్ణనిర్గుణప్రత్యగాత్మాభిన్నపరమాత్మకడనటంచుఁబరమన్విష! సంతతంబునుదనుగాంచుసజ్జనునకుఁచుంతతంత్రబులేలక్షరంబులేలాజపతపోవ్రతదానయజ్ఞంబులేల-నామవర్ణాశ్రమాభిమానంబులేల॥గీ॥వాయుసుతుసర్వవాసనావాసితఁబఁ-నూత్తగ్ధేహంబుజడమగునుముద్దాని-నంటకవెలుంగుచుండుచిదాత్మక్షచిత్తాత్మకగువావికృతులెట్లంటుననఘ॥ఘటగతనానావికారముల్ తత్ప! కాశకసూర్యనంటనిచందముననుదేహేంద్రియప్రాణధీమనోహంకారతద్గర్భతత్తులుతద్భాసకుడు-సాక్షియైయైప్పురుషచ్చిదానందమయాత్మకగుచే! వెలుగుపండితునొకవిధమునగల్గువర్ణాశ్రమాచారాదులరసిచూడఁగర్తగాఁడుగానఁగరణకార్యములును-భోక్తగాఁడుగాసభోజ్యభోగ-ములునులేవుసర్వమునుగల్గడతనికి! సర్వరూపుడగుటసాధువర్య॥క॥జ్ఞానియనఁగవేటొక్కఁడ-నేమనుమితెలియనాతనికినాకును-జ్ఞానముచేఁబరికించినఁగానఁబడదుభేదమొదఁగవినుకచరితా. క॥జ్ఞానికినేనుఁబరోతుండఁగానుఁబరోతుండునానుఁగాఁడతఁడిదినుజ్ఞానంబజ్ఞానులకిది-గానఁబడదుతానునన్నుఁగానమినునా॥క॥తిగుఱాత్మి కయగుప్రకృతిఁ-దగిలినచోనగుణుడంద్రదాని

విడుచుచో - నగుణుడనియ్యదునన్నతి - నుగుణులునీ యెడుగానునుమవి
 లేమిఁగొచ్చి అట్లుగావున లయగ్రాహిఁగ్భంగములయందును-బలంగముల
 యందునువిహంగములయందును-గురంగములయందుఁ-సింగములయం
 దును-మతంగములయందును- దురంగములయందును-భుజంగములయం
 దే-కాంగులగు దేవముని పుంగవనరాదిభుజంగములందును - నజంగము
 లందు-స్యంగమునుభంగమునుగలుగకొకభంగిని వెలుంగునను నునినక
 నుంగొనుమీవత్సాగ్గీతనువుతాననుదృష్టియెధనువుకర్తకశశమగుణత్రయ
 మ్మలోనెనసియున్న-యమ్మనమెయమ్మ దానికాయమ్మలైలోచునతివీష
 యమ్ములనఘ॥క॥మానసమఖిల-బునక్కబ్రధానంబు ప్రధానవే ప్రధానముమ
 దిక్షి-దానివిడిచిననుగనుమది-తానవముంబొంది-ఁగుంతదానవసిచెడఁ॥
 గోష్ఠకృతివికృతివాని ప్రకృతియెఱింగియో - నుకృతిసన్నగనుమప్రకృత
 మునను-నాత్మనైఱుగునవృధాప్రకృతియేయవృత్తియొనర్చుచుండునెపు
 డుగడఁగి॥క॥ ఖంబునుమిమదివిషమ-ఖంబునుమిమిజగదభిముఖంబును
 మిమి-ఖంబునుమియదితద్విమ-ఖంబునుమినిరచితయసుఖంశుకపీంద్రా
 క॥వినువినువిధియెంగున-ఘనఘనమై విభువుసర్వగతమై తగుచేడనుడను
 దనుతనుపుగఁగని-మనుమనుజునిబ్రతుకుబ్రతుకుమారుతతినయూ క॥ సారా
 సారవిచారవి-తారదుడగునుకృతివికృతిజనికృతితతిక్షి-తారదనీరదవారవి
 దూరవియ తలముఠంగిదొలఁగి వెలుంగు॥క॥పరమై సురుచిరమై సుఖ-క
 దమైతగుమానసాదికరణావళి-సత్పరమాపరమాదరమా-స్థిరమోదాకరపదా
 త్తదీరతిగలుగఁ॥క॥తరమాపరమానంద-తరమాజగమనుచుజూడధరమా
 ధునకా-చరమార్థముదెలియుటదు - ష్కరమాగురుకరుణవడయుసర్వజ్ఞాన
 కు॥వ॥ అనియివిద్దంబుననుముపదేశించిహనుమంతునిలో శ్రీరామచం
 ద్రుండు॥మఱియును॥సి॥ అస్తోకసద్గురూపాస్తిచేసతతవిధ్వస్తకాముండునిర
 స్తమోహుఁడ॥ డస్తంగతాశుండపాస్తలోభుండుసన్యస్తరోభుండుఁ స్రప్త
 మదుడు॥గ్రస్తస్తిత్యేంద్రియస్తోమండత్రాంతరిస్తారితవిధిప్రశస్తుడగు
 చు॥స్తస్తిసమస్తకన్యస్తనిజాచార్యహస్తాబ్జవిదిచిద్వస్తుతత్వం దవితశ
 మదసుముఖగుణసమురయయుత॥ సుముఖసమరసవిమలహృత్కమలుడభి
 లవిషమవిషసమకలుపవీషయవిముఖు॥దైవమేధావితత్వైభాధారుడనఘ॥
 డ్భి మాయనుమిధ్యగాదెలియుమాయనుడత్కృతమెల్లఁజ్జ్వానామాయసు
 మేను నేననకు మాయకు పాక్షివినీవుచూచుకొ॥ మాయనుడృఢుడంగాని

సీతారామాంబ సేయనంబాదిము.

తరమాయను సేనశనిశ్చయించుకోఁ మాన్యునఁగాకపోనిరతమాయను మా
 నముఘానుమాయనుకా॥ అని పెండియునిట్లునిగొనిదియూరూఘనిప్రకారబిం
 కనారురుత్తునిమాన్యంబువివరించెద॥ మేధావి మొదలదాసాధూకల్తొస్తాది
 సాధనాసాదితబోధుడైనదాటింద్రియంబలనిరోధించిమనములోనోధించి
 కామమక్రోధముఖవిరోధియూధంబులవేధినిబాధించిబాధయోగ్యానిలో
 పాధులనునివేధించిసర్వనివేధావధీసూతచాధిభూతాధిదైవాచియజ్ఞబోధ
 మయ్యరుపాధికాగాధలసదబాధకానందపిమలపాథోధియగుచువ్యాధులమ
 హాధులజయించునశ్శిశునసమాధినుఖలోలుగగువాడెసాధకుండు॥ శివుత్స
 దాచార్యతాసనాశ్చిక్షుడబ్జాసనాసీనాడబ్జాసనాది॥ వానారాయణోపాస
 నామ్నాయాంతవాసనావాసతోల్లాసగుండయుండైననాతననిరాభాసా
 నార్థావభాసకానందసత్యాసమాన॥ శీసాక్షిపాచిదాభాసైక్యసంతతాభ్యా
 సవినిర్జితాయానుడగుచుండగనువీపముపైనుడితనుతార్ద॥ దానదాసీజన
 ముల్పైఘాతజేసి॥ మోసపోవకదోసముల్కోపకొనకవాసుడెనాత్మతైచి
 ద్విలానుడగుచు॥సీ॥ శిష్టవరేణ్యనిర్దిష్టపదిస్తాద్ధిష్ఠివిశిష్టసంతస్తుఃకరచా
 గ్నిష్టమైమూఢసంజుష్టమైత్రిగుణంశిష్టమైప్రమచిష్టమగుచుదుష్టమైపర
 గునీవ్యష్టిసవస్థిగూపాప్తప్రప్రతిమయద్వష్టకము॥ ద్రష్టబుగాగడున్ద్రష్టంబు
 గానాత్మదృష్టిచేగినియవశిష్టడగుచు॥ విష్టప్రప్రష్టతదస్సస్థడగుచు
 ద్రష్టమైనిత్యనిర్జలలోల్కస్థడైవి॥ చేష్టడగుతన్నుం గాంచివిష్టప్రమగను
 భీష్టఫలసిద్ధిబాండుసంతృప్తడగుచు॥సీ॥ నాంతృప్తసకలవేదాంతతాత్పర్య
 పర్యాలోచనైకాశయంబుచేత॥ జేతనాచేతనప్రాతసంయుతపంచభూతా
 త్తకర్తవ్యతజాతమెల్లమెలన్దనయందవిభ్యగాభావించినిరుపమానందాం
 బునిధిమునింగి॥ నింగిభంగినెసంగిచిరవయవాత్తుడైకారణకార్యవిహార
 రహిత॥ హితనిరీహనిరామయనిర్వికల్పకల్పనాతీతసత్త్విత్సృఖస్థభావభా
 వనాభావకూన్యచిర్యహ్మమగుచు॥ సంతసించుచునుండుసజ్జనవరుండు॥
 సీ॥ డెందంబునింద్రియబృందంబునొకటచిచ్చందంబుం గావించిక్రిందుపటిచి
 యందంబుగమనోరవిందంబునకుమూలకందంబునొచిదానందజలధి॥ యం
 దంబుబిందువమందముగా సౌందుచందంబునంబొందిమందులెల్ల॥ నందించి
 ననునభినంది॥ జననువేలుడజెందించిననుగ్రీడుడజెందునప్ప॥ డెండగులత
 విందుగానుండునుచు॥ సందియుంబులసందడిడిందంజేసికందులేనిమనీష

సమం చాదివందినియుండు సైన్యస్థాయండుగలయు॥ క॥ కావునసీఘ్రమేపాస
 భావనతన్నిద్రయములీధింపించినునీపావలమడచియనిశముభావంపుము
 నమ్మనిజనపదగుడవగుచు॥ గీ॥ ఆంజనేయసచ్చిదానందమయునిగా॥ నమ్మ
 గాంచుతెలుగువిన్నవించు॥ నమలమనముచేతనవధరింపుమునిడు॥ సకలసంశ
 యములుగమసిపోవు॥ పంచమరము॥ అనాదికాలమాదిగాననంతదేహప
 ర్ణగోత్రనామరూపసౌఖ్యదభిధర్తపాపకోటులు॥ వినాశమొందుచుండ
 బూనివీనిజూన్ముచుంచునీ॥ ననాదినొటసత్వరూపుడండ్రునమ్మమార్గతి॥
 ఖగంబులుందురంగవస్త్రగంబులు॥ పసంబులు॥ మృగంబులున్నగంబులు॥
 మహీధరాదికంబులు॥ కగంబులు॥ లయంబు॥ సెందిసాక్షిని సమగముం
 వగంగజూచుచుండుచుకొనదాసత్యకుండన॥ సీ॥ భేషాంధ్రియప్రాణధీ
 మనోహంకారచిత్తముల్లమగవశేష్టలుడిగి॥ యలఘుసుఖప్రియందజ్ఞాన
 మునలయమొందినవేళిసేసుంటజేసి॥ యెవియులేదనియెరుగుదువాని
 యభావచుంతయునుస్వభావముగను॥ గాననవినుతదభివానుభవముసంస్త
 రియింతుమేల్కొన్నసమయమునను॥ పరసతనిట్లుజాగరీష్వపుపు॥ ల
 నుదినంశేగుచెంచుచునగుచుండ॥ సేకరూపుడనైవానినెపుడుగనుచు॥
 సునిశివలననుసద్రూపుడనుగపింద్ర॥ గీ॥ జాగరంబునందుస్వప్నసుఖపులు
 స్వప్నమునసుఖప్రిజాగరములు॥ సమసుఖప్రియందుస్వప్నజాగరములు॥ గీ॥
 లుగనేమవీనిగాంచునెపుడు॥ సీ॥ గవినవస్త్రాత్రయంబునసేకరూపతమెకదిష్
 సబునందున్నయట్లునుమతీతగామిదినవారపక్షమాస్యాముగ్ధప్రకల్పా
 తములను॥ సెక్కించుదంబుననుండుడుగావునసద్రూపుడనువినిశ్చయ
 మునుమ్ము॥ యదిగాకబాధయోగ్యమౌనదేహాంధ్రియప్రాణధీమనోహం
 కృతులున్న॥ సేమగాననిభావింపనిఖిలదృశ్య॥ చయనివేధావగీభూతసర్వ
 బాధ॥ వడితాతేషసాక్షినివలయుచునిది॥ వలనసత్యస్వరూపుడనలఘుచ
 రిత॥ ప॥ మణియులఘుత్వరోచ్చరణమాత్రకాలంబునిమేషంబట్టినివేషంబు
 లుపదునెనిమిదియైనకాష్ఠయవియుముప్పదియైనకర్యయవియున్నియయిన
 త్తణంబవిపండ్రించుముపహార్తంబమ్ముపహార్తంబులుముప్పదియైననహూ
 రాత్రంబుగడచునయ్యహూరాత్రంబునశరీరేంద్రియప్రాణాంతకరణం
 బులుస్వస్వవ్యాపారంబులుచాలించితమకు॥ గారణంబయినసుఖప్తిరూపావి
 ద్యాంధకారంబునందులయంబుసెందునప్పడుజాగ్రత్సృష్టతకంబగున
 భిలప్రపంచంబువాసనారూపమాత్రంబయిపల్లవవత్రపుష్పశీలాద్విఫలమ్మా

లశాఖోపశాఖాత్త కంబయినవటవృక్షంబుతటబీజంబునందునూనానావిధవ
 స్థయు కంబయినమయూరంబు తదీయాండాం తజ్జీలంబునందునున్న
 వందంబుననుండు నిదినిత్యప్రళయంబున సుప్త్య నయ్యమౌరాత్రపంచద
 శకంబుపక్షంబయ్యెశుక్లకృష్ణాఖ్యపక్షిద్వయంబుమాసంబిది పితృదేవతలకొ
 త్కడినంబగునమ్మాసద్వయంబుబుతువు బుతుత్రయంబయనంబుదక్షిణో
 త్తరసంజ్ఞికాయనద్వయంబుహాయనంబది దేవతలకొక్కదిన్మంబగుద్దదివస
 వాసంబుతీమాసక్రమంబిచేత ద్వాదశశసహస్రవత్సరంబులైన గృతత్రేతా
 ద్వాపరకలియుగంబులునాలుగుంజను నయ్యుగచతుష్టయంబును వహాయు
 గంబనిచ్చెప్పదురవి డెబ్బదియొకటియయినమన్వంతరంబు చెల్లునమ్మన్వం
 తరంబులుపదునాలుచేసిననదిసలువకు సుక్కపగలగునదిచతుర్వ్యగసహజ
 పరిమితంబౌపగటిలో జతుర్వశమనుప్రళయంబులును ననేకయుగారతప్రళ
 యంబులునుబ్రవర్తించు నవియునై మి త్రిప్రళయంబుల వాంతరప్రళయం
 బులనాబ్రసిద్ధంబులగునందుచేత శతాబ్దంబులుచనినశతయ్యుఖిండునాకంబు
 జెందునయ్యెడమృత్యువుసమస్తజీవుల సుక్కపెట్టంబరి మార్చురుడుండుచి
 మ్ముకన్ను దెఱచిచూచునాదిత్యుండుపండ్రెండుమూర్తులుగైకొనిప్రకాశిం
 స్కమన వేర్వేప్రజ్వలజ్వాలాభీలంబగు మహానలంబుజనియించి విశ్వంబుసంత
 నయుభస్మీభూతంబుఁగాఁజేయుసప్తమారుతంబులు సుక్కపెట్టివిసరునవమే
 ఘంబులుప్పతిల్లియ మోఘంబులై నూఱుదివ్యవర్షంబులు మహావర్షంబుగురి
 యునందువలన సమస్తసముద్రంబులుంగలసియేకార్థంబయి మహామహీ
 మండలంబునాక్రమించు నంతటధరణీచక్రంబుమహాసలిమధ్యంబున బబ్బా
 దకంబులస్వల్పలోష్ణపిండంబువిధంబున విరిసిచెడుడప్తాయఃపిండంబొకతో
 యకణంబునం బీల్చినకైవడిబడబాగ్నివిజృంభించి యమ్మహాంభోరాశిని
 బానంబుసేయుదీపంబును గాలియార్చినభంగినమ్మహాతేజో మండలంబును
 మహావాయువు దెగటార్చునమ్మహాజంఘూసమారంబు నిరాధేయంబగుటం
 జేసియంతరిక్షంబునంగలయందరిగి యందునుఘట్టియందుబ్రాణంబులపో
 లికమ్రుగ్గుశబ్దరూపంబయిననింగినిశ్రోత్రరూపంబయిన సంకల్పంబుమింగిన
 తెఱంగున నయ్యాకాశంబునుమహామనంబుగ్రసించుఁ జంచలెన్నాత్రసహి
 తంబయినయమ్మహానసంబును నిద్రాసమయంబుగ బళించుచాడ్చునన
 హంకారంబుబళించునయ్యహంకృతినిమహాబుద్ధిమెసంగునమ్మహాబుద్ధియ
 మహాత్మిత్యంబనిచెప్ప సుప్తనమ్మహాతత్వంబునునవ్యక్తంబుతనయందువిలీ

నంబుగానుంచుచుండంపు కొనుగదిమాయావిచ్చి కృతమన్యుఁడై ప్రకృ
త్యానందాదిశేష్టవాచ్యంబయినబ్రధానంబదియై బ్రహ్మప్రళయంబగునర్థ్య
సాద్యనిర్వచనీయాజ్ఞానంబునద్దురూ క్తజీవేశ్వరై కర్మజ్ఞానానుభవసమయం
బుసేనభావంబగునదియై మహాప్రళయంబగు నిట్టినిత్యమై మిత్తికదై నందినక
ల్పాంతమహాప్రళయంబులయందే సుకటిచేతబాధింపఁబడకపోయి నా
టినన్నింటిని జూచుచు భూతభవిష్యద్వర్తమానకాలంబుల యందేకరూ
పంబుగానుండుటం జేసిసద్రూపకుండనగుదునని యుపదేశించివెండియుని
ట్లనియె సీ॥ ఇదిఘటంబిదిఘటంబిదిగృహంబిది కుడ్యమిదియరణ్యముకై లమి
దియటంచు । నిదిభూమియిదిజలంబితఁడునై శ్వానరుండిదిగాలియాకాశంబి
హుయటంచు । నితఁడు దివాకరుండితఁడునిశాకరుండిని తారలుగ్రహంబులివి
యటంచు । నివియ చేతనములౌనివిచేతనములంచుదితఁడాతఁడతడితఁడేన
టంచు । నరయనాకంబెభిన్నంబులై జడబు లై నదాఘ్నపదార్థసంహతుల
నెల్ల । సాధనములేకయెఱిగెడిసాక్షి నగుట । నేనుచిద్రూప్తుడనుమువాన
రేంద్ర ॥ సీ॥ ఇదిశరీరంబిదియింద్రియ దిశేవంబుతినిపంద విషయంబిలిదియ
బ్రాణ మిదిమనంబిదిచిత్తమిదియహంకారంబునిదిబుద్ధియిదివద్యయిదియవి
ద్య । యిది కామమిదిక్రోధమిదిలోభమిదిమోహమిది మహామత్స్యరమిదిమద్య
బు నిదిజాగ్రతస్వప్న మిదిసుషుప్తి తురీయమిదియిది యనుచునాయెదురదో
చునాంతరపదార్థముల నెల్లననవరతము । సాధనంబేమియును లేకసాక్షి నగు
చు । నేనెఱుంగుదుఁగావుననిత్యనిత్యుల । చిత్స్వరూపుడనగుదుర్జితవిచా
రకౌశా ॥ వరుసంబ్రాప్తములై నదుఃఖములఁబొవంజూచు దుఃఖూరిను । స్థిర
సౌఖ్యోన్నతిఁజెందియుండుటకునేజింతింపుదుం గాననే । బరమప్రేమరసా
స్పదుండనేగుదుఁభావింపనట్లాటచే । బరమానందమయాత్మ డ్డంజమిజగ
త్సౌఖ్యాత్త జానిత్యము ॥ గీ॥ వివిధదుఃఖాత్మకములై నవిషయతతులు । లా
డరియత్యంతసుఖములై తోచుచుపెల్ల । నతులితానందమయుడనై నట్టి నాకు
సలలితాభాసమాత్రంబువలనజువెస్సగీ॥ దుఃఖమాగంతకంబయిలోచుచుం
డు । సుఖముస్వాభావికమునాకుసూరివర్య । యట్లుగావుననిరతిశయాప్రమే
యానిరుపమానందమయుడను నేనుపుత్రవ॥ ఇట్లుకాలత్రయాబాధ్యత్వంబు
వలననుస్వారోపితా శేషపదార్థ భాసత్వంబువలనను బరమప్రేమరసాస్ప
దత్వంబువలనను సచ్చిదానందస్వరూపకుండనయిన నేనుమణివ్రక రజతతా
మలోహాకాంస్యమృత్తయగుటంబులలోపల వెలుపలనగుటక నాకాశంబు

వ్యాపించినచందంబునవియత్నవనలేజోజలభూదేవమూనవతల్లికన్యవరాది
 జేరాదరంబులయందుబాహ్యభ్యంతరంబులనసంగుండనయినీండియుండు
 టంజేసినాకుదేశ్యతపరిచ్ఛేదంబులేదుననాద్యనిర్వచనీయమాయాకర్షిత
 భూతవతరామానభవిష్యత్సమయంబులయందేకరూపత్వంబుచేతసాక్షి
 యియుండియువానినెల్లనెల్లప్పుడుదృశ్యంబుగానొలుంగుటవలనగాలక
 తపరిచ్ఛేదంబుగలుగుదుమోయునువృక్షంబునకున్లుఖింతరంజనజాతీయం
 బనుశిలాదికంబువిజాతీయంబెవత్రపుష్పఫలాదికంబులుస్వగతంబునైయె
 ప్పిననైవడినీయనాగృప్రసంగంబనద్రూపంబగుటవలననిరవయంజనువ్యా
 పకంబునసంగంబునైనగగనంబునకునభావగూఢంబుస్వభావంబగుటవల
 ననుశోకవిషాదంబెద్దియేగానిపగిటనజాతీయవిజాతీయస్వగతంబులుగా
 నెకవట్లగుటవస్తువేపరిచ్ఛేదంబునన్యంబగునిష్పదంబునద్రిక్షిధరించె
 దిరహితస్యంబువలనపద్విలీయపరిపూర్ణప్రతిగభిన్నపరబ్రహ్మచైతన్యంబు
 నగుదుననివెంటియునిట్లనియుగ్గివినఖండసచ్చిదానందమయుండెనైయి
 ట్లుకలుగుచునిశితగీతనన్ను సేనటంచుండలీయునిపుణులుమత్స్వరూ
 పాత్మలగుచుముక్తులగుదునను॥సీ॥అనియట్లుబోధించియానందమూర్తి
 యైక్రీరాఘవుడనిషప్రపదర॥ఓండంబులకుభక్తివందనంబులనేయుహ
 నుమంతగనుగొనియప్పడెరిని॥శివమహూర్వాద్రిశిఖరంబుమెస్వకరా
 ర్కమండలముడయంగజేర్చి॥తనరునీహస్తమస్తైయోగమిష్టడతెలిక
 యెలుంగునాతెలిచినిపు॥తెలిచినీవనిదెలుపగాదెలియునెద్దియదియె
 నివెలుగుచేననిలసుతుని॥ధీగతానాద్యవిద్యాంధతిమిరస్కల౯బాకికేవల
 త్వయాపంబుజూపె॥వ॥అనమయంజన॥చ॥అటబొడగాంచెమారులీప్ర
 దంబురుపకింతరనిగితస్ఫుర॥చ్చటులపునఃపునశ్చలదశద్విషయిష్టశ్రేది
 ద్రియాన్విలో॥త్పటపటుధ్రువప్రవృత్తినిహతజ్ఞశౌగ్రనివేశమున్విశంకట
 నిజభావకాశితజగద్యజకోశముస్వప్రకాశము॥గీ॥అట్టితన్నుగాంచియా
 నందమూర్తియైచిత్రరూపమట్లుచేష్టలుచిగి॥తనువుమరచికోతదడవూర
 కుండెనా॥యాంజనేయఁడోహిమాద్రితనయ॥గీ॥లిప్తమాత్రంబవిద్యాబ
 లిప్తమాత్ర॥మైనఘమనెన్నలేకబ్రహ్మగులనగి॥క్షణముసర్వజగద్విలక్ష
 ణముఁడనువాననుగియింపదరమెయెవ్వరికినైనగీ॥అట్టివిజ్ఞానయోగస
 నుధి॥నైది॥యానరమానందమూర్తియైయాంజనేయ॥డట్టికేవలమే

కాశ్యపరూపంబు వాచ్యంబుదిత్యంబనంతంబనగుంబ ఖండంబబోధ్యంబబో
 ధ్యంబుభేద్యంబుచేద్యమాద్యంతశూన్యంబంబప్రవేశయంబబోధ్యమధ్యే
 యమద్యంధ్యమవ్యక్తమగ్రాహ్యమధ్యాత్మమేకంబరూపంబనాఖ్యంబరక్తం
 బశుక్లంబకృష్ణంబపీతంబపీనంబసూక్ష్మంబ దీర్ఘంబహ్రస్వంబబౌహ్యంబ జల
 బక్షరంబవ్యయం బింద్రియాగోచరంబప్రతర్క్యంబనిర్దేశ్య మాద్యంబదృ
 శ్యంబకంపంబలక్ష్మ్యంబ లిప్తంబశబ్దంబసంస్పర్శభూతంబరూపంబ సుస్వాదు
 గంధంబవాఙ్మనసప్రాప్యమై పూర్ణమై నిత్యమై సత్యమై సిద్ధమై బుద్ధమై క్త
 మై శాంతమై కేవలంబై నిరాకారమై సచ్చిదానంద రూపాత్మచై తన్మయై స
 ర్వభూతోమదే హింద్రియప్రాణహృద్వ్యధ్యహంకారచిత్తాదిదృశ్యప్రపం
 చంబునాదిత్యుడేవిశ్వోమేల్లస్వలింగింపగాఁ జేయురీతింబ్రకాశింపగాఁ జేయ
 గాఁచాక్షివై యాక సంభేకమై ర్వభాండంబులండంతట లోపలస్థైల
 నిండియున్నట్టిలాకాశవాయ్యుగ్ని వాయు మినానా విధాశేషభూతంబులం
 దంతటన్నిర్విభిష్టండవై యుండికర్తృత్వభోక్తృత్వ మంతృత్వభర్తృత్వ
 పూర్తృత్వముల నామగూఢీకైయోపాధివర్ణాశ్రమంబులుంబుల వివేకా
 వివేకంబులు శోకమోహంబులు లేకనీన్ద్రులసూక్ష్మదులుజాగరస్వ
 ప్నసుప్తాదులుం బంచభూతంబులుంబంచకోశంబులుంబాచుచున్నిర్వికా
 రుండవై నిర్వికల్పుండవై నిర్గుణబ్రహ్మమాత్రుండవై యొప్పునీదివ్యతత్త్వ
 బునీ సంభృతాం చత్కటాక్షంబు చేతం గనుంగొంటి దేవానమస్తేనమ
 స్తేనమస్తేనమః॥

అనిమణియునిట్లనియె.

ఇంద్రవజ్రము! విశ్వాంతరాదాసకవిశ్వమూర్తి! విశ్వజ్ఞవిశ్వోదరవిష్వ
 మద్యా! విశ్వాక్షువిశ్వాతిగవిశ్వశాక్షి! విశ్వాదివిశ్వేశ్వరవిశ్వరూపా॥ ఉ
 పేంద్రవజ్రము! నిరీశనిస్కారణనిర్వికల్పా! నిరీహనిర్వాణదనిర్వకారా! ని
 ర్భామయానిర్గుణనిర్విశేషా! నిరంతరానందవినిస్పితాత్మా॥ ప్రధీప్రత్యమ్॥
 చరాచరాకృతప్రపంచ మయసర్వసంసారభృత్ త్త్రాక్షరవిలక్షణా గతవి
 కారచిలక్షణాపరావక్సనాతనాపరమపావనోద్యోతనాపురాణపురుషోత్త
 మాపురుషపూర్ణవిద్యత్తమా ॥ భుజంగప్రయాతము॥ పరంధామదివ్యప్రభా
 పాభిరామా! పరాకాశసంపూర్ణభవ్యప్రకాశా! పరానందదేవాధిపావిశ్వ
 తుండా! సమనంద సచ్చిత్స్వభావాత్మరూపా॥ క॥ మాయాప్రతిబిం
 బితం : మాయామయదివ్య దేహ మాయాతీతా! మాయా విమాయ

రూపా । యాయారహితాత్మతత్త్వమయజయరామా ॥ .....
 క॥ భూతకరీభూతభావనా భూతధరణభూతహరణభూతావాసా భూతేశ్వ
 రభూతాశ్రయ భూతాత్మకభూతసాక్షిపూతాత్మహరీ ॥ ద్రగ్నిజీవ త్తమః ॥
 యోగయోగాంగసంయు క్తయోగప్రియా । యోగమద్రాన్వితాయోగనిం
 ద్రాంచితాః । యోగలక్ష్మ్యవయోగసిద్ధిప్రదా యోగమాయాశ్రయోయో
 గీశ్వరా ॥ వశంతలకము । వేదాగమావిషయవిగ్రహ వేదవేద్యా వేదాంగ
 వేదమతవేదవివేకశీలా । వేదాదివేదమయవేదగవేదజిహ్వావేదాంతత్త్వ
 నునివేదనవేదితవ్యా ॥ క॥ శాస్త్రాగమపరికల్పక । శాస్త్రాగ్నిచార్యోపదేశసా
 రార్థశాస్త్రాగమార్థతత్త్వక । శాస్త్రార్థవిచారగమ్యశాస్త్రప్రవరా ॥ క॥ విద్యా
 వివిద్యాప్రద । విద్యావిద్యాలిరి క్తవిద్యావేద్యా । విద్యాపతివిద్యామయ
 విద్యాసందానితాత్మవిద్యాసారా ॥ మాలిని ॥ యజ్ఞాధిపాదుకయజ్ఞాధిపాదుక
 యజ్ఞఫలాశ్రయజ్ఞరా । యజ్ఞఫలావనయజ్ఞఫలాశస యజ్ఞఫలప్రదయజ్ఞధ
 రా । యజ్ఞవిధిప్రియయజ్ఞసమర్పితయజ్ఞసూచనయజ్ఞపతి యజ్ఞశరీరకయ
 జ్ఞరహస్యగయజ్ఞపరాయణయజ్ఞమయా ॥ క॥ మంత్రప్రభావదశ్యకమంత్రప్రి
 యసకలమంత్రమంత్రార్థజ్ఞా । మంత్రార్థగమ్యమంత్రీ । మంత్రాధిష్ఠావదేవమ
 యమంత్రాత్మా ॥ క॥ జపకల్పకజపతల్పక । జపకోట్యారాధనీయజపత్త్వజ్ఞా
 జపజప్యజాపకాత్మక । జపయజ్ఞఫలస్వరూపజపలక్ష్మ్యత్ ॥ క॥ ధ్యానక్రియ
 సుతతపా ధ్యానధ్యేయాత్మరూపతత్త్వధ్యాత్మ । ధ్యానధ్యేయాధ్యాత ।
 ధ్యానపరాయణసమస్తతత్త్వతీతా ॥ క॥ పూజావిధానదర్శక । పూజాతద్వస్తు
 పూజ్యపూజకరూపా । పూజాఫలప్రదాయక । పూజాప్రియపూజనీయ
 పూజావిషయా ॥ క॥ నామప్రియనారాయణ । నామకవిశ్వాద్యనందనామా
 ర్థజ్ఞా । నామప్రభావదర్శక । నామాదివికారరహితనతవిబుధహితా ॥ క॥ గురుశి
 ష్యభావకల్పక । గురుశిష్యాచారధర్మగుణపరిపాలా । గురుశిష్యరూపధారీ । గు
 రుశిష్యైక్యావబోధగుణ గురుమూర్తీ । విద్యున్నాలావృత్తము ॥ ధర్మారా
 ధ్యాధర్మాధ్యక్ష । ధర్మధర్మాత్మాధర్మజ్ఞాధర్మాధారాధర్మాకారా । ధర్మా
 ధర్మాత్వంతాభావా ॥ సుకాంతివృత్తము ॥ ధనార్జనాధనప్రియా । ధనాధిపాధ
 నంజయా ॥ ఉపజాతివృత్తము ॥ కామాదికామాదివికారశ్చనాన్యా । సమస్తకా
 మప్రదసత్యకామా । కామఘ్న కామప్రియకామకామి । క్షమాగమాకామక
 కామరూపీ విభూతివృత్తము ॥ మోక్షలక్షణేక్షణా । మోక్షధర్మరక్షణా । మో

కృష్ణాభ్యుదయకా మోక్షరాజ్యనాయకాః॥ లక్ష్మీకరలక్ష్మీధతా లక్ష్మీము
 ఖకుమవచంద్రలక్ష్మీనాథా లక్ష్మీనివాసవిద్యా లక్ష్మీప్రదసత్కటాక్షలవల
 క్ష్మీశా॥ మందాక్రాంతనృశిముసర్వాధారాసగుణవిగుణాసర్వభూతాధిపా
 నా । సర్వాధ్యక్షాసలవచనాసర్వవాగీశ్వరేశా । సర్వవ్యాపిందయహృద
 యాధ్యసర్వాంతరాత్మా । సర్వాగీశాసమసమయాసచ్చిదానందరూపా॥
 ౬॥ అని నెండియునిట్లనియె సీతదశమ॥ ప్రపరాపరాప్రకృతిమంత్రుడవు
 నుత్యయువశీకృతమాయుగభను । సర్వజ్ఞుడవుసర్వశక్తియు క్షుద్రుడవుసర్వక
 ర్తవుసర్వజనకుడవును । సర్వక్షుడుడవుస్వసంహృతు సర్వేశ్వరుడుడవుస
 ర్వగుడుడువు । సర్వగురుడుడువుసర్వలోముడుడువు సర్వసాక్షివిసర్వసముడవ
 గుడు । నిర్వికల్పనిగంజీసేరిర్వికాళనిగ్గజబ్రహ్మమై యుష్మనినుభవించితుం
 తంతబ్రాత్ర మయతాతాదైక్కరింపురామరాఘవ శీరామరామరామ॥ ౭॥
 శ్వంబునందెను వెలుగుదునుండుదువిశ్వంబునాయందు వెలయుననుచు । న
 రసియట్లాట యువగ్రీరేశముగజూచుయె కిన్నేధిపటియ యోగమాయ
 యాయోగదృష్టిచే నెప్పుడునినునీరు కనుగొంచుసంతతాఖండసచ్చి । దా
 నందమయుడైనై యుల రాదనీయున్నిగొంటిసన్మృతాతుంబుచేత । నై న
 వికసెక్కువరమిప్పుడుడుగవలసె । గరిమనీస్థినినాథి గాఢాంతిండు । సలలితా
 భేదదృష్టి సొసంగు మయ్య । రామరాఘవశ్రీరామరామరామ॥ ౮॥ నారా
 యణియునువైష్ణవియునుచేవియుఁద్రగుణాత్మియుఁబ్రకృతియుననంగ । సల
 రుభవచ్చక్తియపరాప్రకృతిపరాప్రకృతినాద్వికభమై పగునందు । దతచ
 తుర్వింశతితత్వరూపిణిమైనయమరయోదైవియునాసురియును । ననరెండు
 దెలుగులనమరునాదైవియవిద్యయుమాయయావినులగాన । నాసురియవి
 ద్యయారెంటినంటిమఱియు । నీశజీవాత్మసంజ్ఞల నెనగునంత । గలిగియవికా
 రుడవువీనిగొంచుకతన । రామరాఘవశ్రీరామరామరామ॥ ౯॥ అపరాప్రకృ
 త్యవిద్యాక్షరత్రేత్రపదాదిశబ్దకవాచ్యాత్మశక్తి । సన్నిధానజవరస్పరపరచ్ఛా
 యాప్రసక్తిసేమిభ్యాభియుక్తిచేత । నదిపరాప్రకృతివీద్యాక్షరత్రేత్రజ్ఞానత్పు
 రుషాదికసంజ సొపు । నేనతర్థస్థునై నిర్వికారాసంగస్తాక్షి నెవిలసిల్లుచం
 దమఱిగి । రమణుడవుత్వనిర్వికారత్వసాక్షి । తాదివిద్యోక్తధర్మజ్ఞాతము
 నుదొంటి । గదిగదిద్రోచినీస్వరూపముభవించు । రామరాఘవశీరామ
 రామరామ॥ ౧౦॥ పరమవైరాగ్యంబుభాసురాశ్లేష్టానఘతులైత్వశ్వర్యమనంబ

వీర్యము మమిలీయశంబునమగ్రలక్షియుగల్గినంపూర్ణకారుణ్యశేమదమములు,
 మహనీయలేజంబుమహితలపస్సత్వశోచభైరవ్యత్తమార్గవగుణంబుఁ లొప్పు
 రనిజదివ్య యోగమాయామహాశక్తిసర్వప్రపంచంబుదీర్చుఁ సచ్చిదానందల
 త్తహిసగుణనిర్గుణాత్మకబ్రహ్మమైననీవాత్మమయతఁ సంతతమతిస్ఫుటముగ
 సాక్షాత్కరింపుఁ రామరాఘవశ్రీరామరామరామ॥ ౫॥ ఘనఘటాకాశేమా
 కాంశాంశేమగుచునాకాశంబునకువేటుగానిపగిదిఁ తీరములోఁగూడియ
 త్తరుడనై విలసిల్లు సేనునీయంశంబునిశ్చయంబునైనననాద్యవిద్యాశక్తి
 గుణరాశినాయందునారోపణముగఁజేసిఁ జీవుడనంచుసంస్కృతిజేందియుం
 డితనిందాఁకనదియిపుడెఱిగికొంటిఁ గానవివరింపభేదమిచ్చితై నగ్గులుగఁ ది
 స్టివిజ్ఞానసంపదనెల్లప్రాదుఁ చిత్తముననుద్రుతాశింపఁజేయుమయ్యఁ రామ
 రాఘవశ్రీరామరామరామ॥ ౬॥ నీకంటెనన్యంబునైనెన్నఁడెఱుంగ నెట్లనిన
 నాయనుభవమవధరింపుఁ వివిధేంద్రియములకువిషయవిశేషమావిశేషరూ
 పుడవీపు వెదుకనేలఁ గావుననీవుసాక్షాత్కరించితివిది విశ్వంబునీకగువేం
 టంచుఁ దలచునజ్ఞానమంతయుఁబూయెనీదయామయశ్శాస్త్రీనానఁజేవయుం
 డనైతిఁ సంతయములేదుగానయీసర్వరూపఁ సమరసజ్ఞానభావనసంతతం
 బుగలుగవరముప్రసాదింపవలయుదేవఁ రామరాఘవశ్రీరామరామరామ॥
 ॥ తతఁచ తుర్వింశతితత్త్వనాయకుడవుపంచవింశతకృతప్రకృతికంటెఁ బరు
 డవుగురుడవుపరమేశ్వరుడవుపురుషోత్తముడవు నెప్పుడుఁబ్రధానఁ పురు
 షేశ్వరుండవుపూరుండవనుచునిన్నెఱిగితిగానియీయెఱుకదృఢముఁ గా
 నిల్వదజ్ఞానకార్యజేహాదికాత్మధ్యానసంతతాభ్యాసవశేతఁ నట్లుగావునఁగేవ
 లాత్మాత్మయోగఁ దృప్తిమనముననేప్రాద్దుఁడేజరిల్లఁ భూరికృపచేననుగ్ర
 హింపుములొసంగఁ రామరాఘవశ్రీరామరామరామ॥ ౭॥ అజుడవవ్యయుడ
 వీవాదినారాయణస్వామివిసాక్షివిసర్వమయుడఁ బై యొప్పునిన్ను మాయా
 మానుషశరీరధరుఁడుగించిద్దండనరుడటంచుఁ నజ్ఞానవశేతమోహంబుచే
 డలచిఁతనిందాఁకనదిక్షిమియించుకొఱకుఁ సర్వజ్ఞసర్వేశసర్వభూతావాసన
 ర్వభూతాత్మకసర్వమూర్తిఁ సర్వోత్తమధ్యక్షసర్వరూపఁ యనినుతింపుచు
 మ్రొక్కెదననవరతముఁ నెరయనామదీనియందునిల్పిఁజేయుఁ రామరాఘ
 వశ్రీరామరామరామ॥ ౮॥ తతఁచతుర్వింశతితత్త్వత్తకంటెను తీరమునేగా
 నునిశ్చిముగనరయఁ దత్త్వైతంబులుమత్త్వైతంబులుగావూహింపునసర్వ
 ధర్మములనుద్యజించి యతీరపురుషుండనైతీరాతీరతత్త్వములవిఘోషిపు

రుషోత్తముండునాత్ముడు సహోష్ణ సౌకనినిన్నొశ్రయించెదశతాంశముగనే
 నియనస్యత్వమలర। నట్లగుటనింక సేసంశయములునన్నుఁ బోరయుకుండం
 గఁజేసియీపూజాబోధ। మతిదృఢంబుగవరమిమ్ము సతతమాత్మ । రామరా
 ఘపశ్రీరామరామరామ॥ ౧౦॥ ప॥ అనియిట్లుండపాండిత్యంబుచేతఁబెక్కు
 భంగులఁ నులించుహనుమంతునిసాదరంబుగాఁగరుణాకటాక్షపీతబంబుచే
 తఁగనుంగొని భూరిప్రేమధామండును బరంధామండునునైష్ఠయాత్మారా
 మ్మండిట్లనియె॥గీ॥సంతసముమీఱజి త్తవిశ్రాంతికొఱకు। సతతమాత్మసమా
 భిఁగోరితివిగానఁ। గడఁగియమనస్కురాజయోగంబునీకుఁ। దెలియ్యఁజెప్పెద
 వినుమునుదేహముడిగి।చ॥అలయకస ప్తవారిధులనావలికివలికొక్కరీతిగా।
 గలయఁగనీద పచ్చునీనగంబులునచ్చునగండ్లుగాగరం। బలగొనియాడవ
 చ్చునభిముగబలింపఁగవచ్చుగానియి। య్యలనమనస్కుయోగముఁగ్రహిం
 పఁగరాదుతలంపనేడిక॥ భూతిలకవృత్తము॥ కావునసయ్యపనస్కుయోగ
 ముగాఁగఁబుర్ణభూరయ॥ గేవలతత్త్వవిచారముం బరికింపనేరనివారికి
 భావమునందునచాత్మనాత్మసిద్ధిగాగువిభజించుమే। ధావికినిత్యసుఖంబు
 గానిదంబుగాసులభంబుగ॥ లోటకవృత్తము॥ చెలువుగఁబువ్వులుచీరుట
 కంటె॥ బాలుపుగఁగఁగవమూయుటకంటె॥ నలువగునీయమనస్కుప
 థంబు॥ సులభముసౌఖ్యముసూక్ష్మమువత్స॥లోటకవృత్తము॥అమృతంబు
 సుఖంబుగనానినయ । ట్లమనస్కుముఁబూసియహర్నిశము॥ సమతందనుఁ
 గఁగైనుసజ్జనున । య్యమృతాంగనచేకొనునందముగా॥ సీ॥ పాలుచాలను
 గ్రోలఁజాలునేతగనాలటాదుగులబిణుదులుపొదలుచున్న । లోపలిరసమా
 ననోపునేయిలఁగోతినారికేళఫలంబుజేరికన్న । సాంపారరతులచేసుఖియిం
 పపేర్చునేషండుండు మఱిరంధ్రసరసనున్న । దనమోముసాగనుఁగఁగై నెపు
 ట్టింధుండుమించుటద్దంబుచేనుంచుకొన్న । గలుగునేనిత్యనిర్మలాఖండసుఖ
 ము। నలఘుతారకసాంఖ్యయోగాశ్రితులకుఁ। దత్తరుచిలోరుధమ౯లబ్ధతల
 వగిది। విలసదమనస్కుయోగాప్తివలనఁగాక॥తరల॥ స్ఫురితతారకసాంఖ్యము
 ల్వినుపూర్వపక్షములుత్తిమం। బరయగానమనస్కుయోగమనాద్యముంగడు
 హృద్యముం। బరమగుహ్యమురాజయోగముబ్రహ్మనిద్యనుపాన్తనో। హర
 ముకేవలనిర్వికల్పసమాధినుష్ఠిదిమారుతీ॥క్రొంచపదవృత్తము॥సారపదార్థం
 బోరయును॥ సకలనిగమములుచదివిననై నం । జూరువిశిష్టాచారక్షణం
 ద్రోహములతపములుసలిపిననై నం । గూరినయాశాపాశములెల్ల గాడవ

యిటుచికిరిసి నన్నె న్నం గారోవముం బెకూటంగనియోగ్యపరశసనుఖముగలు
గ్గువత్సా||గి||అట్లుగావునబరమసూర్యమైన నీ విలసదమునస్కంద్యోగంబువిస్త
రించి నీ కేళి గింతువెనుమువివేకయుక్త సూక్ష్మ దృష్టిలిగనుమతిసూక్ష్మ
మౌగనుపించుచామరము|| మనంబెస్థూలసూక్ష్మ ముల్పమాత్మమాసమేయ
ముల్ మనంబెకామరోషలోభమత్సరాదివృత్తులు న్ననంబెర్వధర్మముల్
మనంబెబంధమోక్షముల్ | మనంబెదృశ్యమండయుంగ్రమంబుచే నెఱింగి
నక||గి|| సర్వసరిసారమునుమానసమున నెదివు|| సర్వసంసారమునుమానస
మునన్ముండు|| సర్వసంసారమునుమానసముననడంగు|| సర్వసంసారమునుమా
నసంబెయగును||ప||అదియెట్లంటుని చ మనసునుపుష్టియందెనన్మిగ్గిననే
మియుచోపకుండున | మృతమటుమేలుకొన్ననుచు శ్మశనములగల్గిలోదు
నీ|| ఘనతగబంధమోక్షమయ కారణకార్యమెల్లదానయై | యనిశములో
వెలిందిరుగునారయ నెన్న నమట్లుగావునక|| ప|| మితియునచ్చ నుండుకార్యా
కారంబై సంకల్పంబునచేరంబు సర్వవాసన మయఁబడుచు మోక్షకంబు
నన నెప్పఁగారణం కారంబై కునిద్యయుఁబ్రకృతియుచక్రానుబంధము మాయ
యుననందనసనట్టిమానసంబు గేమియయమనస్కంబట్లగుటంజేసి||సీ||అరో
పితభుజంగమ మరంగన్నట్లు నేన్పురదిస్తాచరజ్జప్తన గనిన | నారోపితమకు
• ష్యుడలరఁ జూపట్టు నేగింపినధిస్తాన గూరువుమగిన | నారోపిత పకంబర
యంగదోచు సేకనది ధిస్తానార్కకరముగనిన | నారోపితాచ్చ రాష్యముల
త్యమగు నె యధిస్తానచ్చ నభక్తికసుగనిన | దలపనారోపితా సితత్త్వం
బుమరల | గానరగు నెయధిస్తానభుజగనిన | దెలియనారోపితమనంబు
దృశ్యమగు నె తగనన్మనస్కాంత త్త్వమునుగనిన||ప||అదియెట్లనినకసుము
సాధనచతుష్టయసంపత్తిపూర్వంబుగాయ్యాధాధికాగిజైయున్న సమయం
బునస్వాధిస్థానవిదా భానుండై నరికునావరణంబులైనచతుర్వింశతితత్త్వా
త్తకపంచకోశంబులను పేక్ష్యుండుటచే నతనితీయను మహావాక్యంబుచే
ప్పినవిధంబున నేనుగానను సవేధించివలకుటకై తస్యమాట్రుండైన తిన
నితెలిసియంతటనీ ప్రకారంబునదే పరత్యజ్జనుషాంగ్యభూతంబులబంధ
కోశంబులబంచ మహాభూతంబుల సొక్కవెట్టనిరాజిరించి యచ్చట్లఁబరబ్ర
హ్మచైతన్యంబుండభావించియామాడటద్వంపదాపాంషదాత పదప్రజ్ఞాన
పదబ్రహ్మార్థభూత ప్రత్యగాత్మండైన ననేనుదత్తదబ్రహ్మ పదబ్రహ్మార్థభూతప
రమాత్మపదనియునుదత్తత్యజ్ఞానంబు పరమాపరమాత్మంబునన్నిదానం

దలక్షణప్రకారముండనయిన సేననియును నిట్లు వ్యోహాని యుండక మరల కై క్యం
 ఒనుభవించి నిరావరణాధిష్ఠాన పరిపూర్ణాద్వితీయశుద్ధచైతన్యప్రకాశమా
 త్రుండై ప్రకాశించునీకుబ్రచండ మాగాండనకంధకారంబుగను పట్టనితె
 ణంగున సర్వకారణకార్యాత్మకంబై సమనంబుగలుగదు రజ్జ్వరోపితకర్ణం
 బునుగనియిది సర్పంబుగాదనితన్ని రసనంబుగావించి మఱియిది రజ్జువనివిధిం
 చియ్యయ్యధిష్ఠానంబునెఱింగినవెప్పుటగల్గితథుజంగంబ భాతంబై రజ్జుమా
 త్రుంబుకెప్పించుతెఱంగున శరీరత్రయంబునూత్త గాదని కడగ్రోచియా
 త్తమాత్రుండవై ననీకుమనంబులేదు మఱియును || ౬ || లోభితస్వాధిష్ఠానచి
 ద్భావాన్మద్యై ననీకునఖలముదోచు || శోభితకేవలనిత్యని రాభాసుడవై
 నదృశ్యమంతయునడగను || ౭ || కసుమూయుటగను దెఱచుట ఘనసచ్చిత్తు
 ఖమయాత్మ్య గనుగొనకన్న గనుమూసినగను దెఱచిన గనుకడు పెళ్ళిలో
 మనోవికారమెవత్సా || ౮ || ఘనతందారకసాంఖ్యయోగములచేగట్టింపగా
 నేలనెత్తు నముంబట్టగనేల నిందియములకర్తృంపగానేలవ క్కనగా
 ముందటగానుపించుఘటముంగన్నట్లుబ్రహ్మబుగా ఉనుదాగాంచినయం
 తలోనిఖలముందైన వెలుంగుదుది || ౯ || తను దాగాననిమనుజుని మన
 మనిరోధింపఁబడక మఱుచుదిరుగు || దనుదాగనుసత్పురుషుని మనమా
 నందాధీయందుమగ్న లెనొందు || ౧౦ || వనితానందనందనాధిపషయత్రా
 తంబులంబొందిచి య్యనంతంతకుఁజొక్కు నెప్పు నమ్రప్రసాదవారా
 శివా గనయొక్కించుకసోకెనేనియువినాశంబొందునానాద్రువు ప్పనట
 ద్యౌంగముచంపకప్రసవసంస్పర్శాప్తిగూలుంగతి || ౧౧ || చక్కెరయునుల
 వణంబును గ్రక్కుననుడకములయందుగఱగినరీతి || మిక్కిలితనుగను
 ఘనుమది చొక్కుచునానందజలధినుడిసి నెఱింపు || ౧౨ || ఇతరసంకల్పము
 లులేక యెపుడుదాన సచ్చిదాత్మ డననిసుప్రసన్న వృత్తి దన్నుగనువా
 నిచిత్తంబుదనకుదాన సాలియుదనయందునింధనానలముపగిది || ౧౩ || ఇను
 డస్తమించుతఱినా తనికిరణములతనితోడదగఁజనురీతి || బెనుమానసం
 బుపాలిసిని మునుకొనిరెద్దతవికారములుపాలియుంగడు || ౧౪ || నానాకర్మ
 జవాసనానిత్యమనోనాశంబుగాకున్న బ్రహ్మనందానుభవంబుగల్గునెయ
 నాయాసంబుగానివృత్తి య్యనందాంబుధిలోల లాడకనుబాహ్యస్థానం
 బుగానానుభవ భాగ్యంబునితాంతమున వయస్సంతాపంబుచల్లఱునే

అనిమతీయునిట్లునియె పిరమభాగవతో త్రమాసీవు దేహావ్యతిరిక్తుండవటం జేసిజన్తా స్తిత్వవృద్ధిపరిణామావత్యయవినాశంబలును బాల్యతామారయోజరావస్థలును వర్ణాశ్రమ కులగోత్రనామగూఢదేశకాలాదికంబలును లత్యకృత్యదీర్ఘత్వహ్రస్వత్వనీలత్వరక్తజ్ఞాద్వికంబలునునిరింద్రియంగుటంజేసివచనాదానగమనవిసర్గానందకర్తంబలును శబ్దశృంగారపరసంధవిషయసంగంబలు నప్రాణుండివగుతింజేసి చలనధావనకంపనాకుం చప్రచారణాదికంబలును త్సృష్టిపాపాదికంబలును నమనస్కుండగృటం పిసౌకల్యవికల్పంబలునురాగద్వేష కామక్రోధలోభమోహమదమత్సరేభ్యసూయాదంభాధర్వాహంకారేచ్ఛా తృష్ణావిదిత్సాశ్రద్ధాబజ్జాదయా యశోకథైర్వాధైర్వైద్యాదికంబలును నిత్యానీత్యవస్తు వివేకవైరాగ్యశమదమోవరతితి తీక్షణశ్రద్ధా ససమాధాన ముముక్షుత్వశ్రవణ తునననిధి శ్వాసనజ్ఞానాదికంబలును ధీవిలక్షణుండవు నిరహంకారవగుటంజేసికర్తృత్వగంత్వత్వదాతృత్వవిసర్గనానందయితృత్వంబలునుశ్రీతృత్వనష్టృత్వ సయితృత్వస్మాత్తృత్వంబలును గర్తృత్వజ్ఞాతృత్వ మంతృత్వహంతృత్వ సమాత్మత్వధ్యాతృత్వాదికంబలును నీకులేవు నీవుకేవల శుద్ధబ్రహ్మప్రకృతిభిన్న బ్రంహవైతన్య ప్రకాశమాత్రుండవుగావున నేనుకేరేంద్రియ ప్రాణమనోబుద్ధిచిత్తాహంకారంబలుగాను స్వయంప్రకాశ సచ్చిదా నంద స్వరూపమాత్రుండనని నిన్నునీవు విలోకించుసమాధిసమయంబున సకలవికారసమన్వితమనోరహితుండవుగావేభూతభవిష్యద్వర్తమానకాలంబుల నిర్వధంబునబ్రహ్మకాశిండుచలన నిరంతరంబునసర్వైకల్పుండవైయేకరూపుం డవైయుండుటకాదెయిచి ర్వవికార శూన్యసహజామనస్కు రాజయోగసమాధిగాదేయని తెలిసినందెలియనితెలిసినదెలిసి హనుమంతుండు సీతా కాంతునికీట్లనియె॥క॥ ఇదియిదియనాత్మ నేగానిదిబ్రంహమునే నటించు నెఱుగునపుడు నెప్పుదికలదోలదోయిది విదితంబుగదెలియఁజెప్పజేత్రీర్థ మూ॥వ॥ సమాధియందుమనంబుగలదంటేని॥ సీ మనసుగల్గినబుద్ధియునుడి శేంద్రియములుప్రాణాదులునుజతపడివసించు । నవియునీస్థూలచేహంబు సువిడియుండవుగాన నదియునుండంగవలసె । నకారణములేలికార్యంబు లిలలేవుగావునదానినిల్కుడయుమొన్ను మూడుమేమునుంటి మొదలుపడుదీలేనిసాసారమంతయచ్చముగనుండు నట్లులుల్లినచొసహజామనస్కు రాజయోగసమాధినిరంతరంబు నెక్కింబునసర్పిడు సంచిచుండ । జా

కీతామదేవతాసార్వభౌమ॥వ॥అట్లగుటం జేసిమనంబులేధం డేని॥మి॥ తనరన్నె
 మ్మదిమంతయుంజూలియఁగాఁడత్వత్తుడైయుండినం । బునరుక్థానముగ
 ల్లదాతనికినిపొందోప్పించుధాత్రిపై ॥ గనఁడాత్మా సుభవంబుగాంచియమన
 స్కంబించిజోధించుస । జ్ఞమలాచార్యులుగల్గరంచుమదిలో శంకింతు శీ
 తాపతీ॥క॥ బోధాచార్యులులేరనిసాధించినరాజయోగసంతతికినిదద్వోధం
 బునకుండదియన మాధికిబాధకమువచ్చుమదికడులేమి॥ వ॥ ఇష్టిధంబుగాక
 జ్ఞాననిజ్ఞానసంపన్నులయిన మహానుభావులుసమాధియందుఁ గొంతఁడడ
 పుమనోదహతులైయుండికొండొక నేపునకుమేల్కనిమెలంగుదురన్నినబర
 మపదంబునుబొందినవారికిఁబునరావృత్తిప్రాప్తించునట్లు మనమోక్షంబున
 కనిత్యత్యంబువచ్చునిట్లుబహువికల్పసమన్వితంబయిన యీసంశయంబుని
 శ్లేషంబుగానివర్తిచునట్లు పరమరహస్యాగ్రంథుపదేశించి నిరతేశయకరు
 జాకటాక్షపీత్యంబుచేత ననుగ్రహింపవేయనిప్రాధ్విచిన నయ్యాంజనే
 యుచికుశలతీవ్రనూక । వ్రజ్ఞావిశేషంబునకు మెచ్చిసచ్చిదానందస్వరూపాభి
 రాముండయ్యనియీత్రామృతండు పరమానందధరితాంశ్యకరమండనువి
 కసీత ముఖారవింమండనునై సాదరంబుగానిట్లనియె॥ ౩॥ ఇదియిదియునా
 తాయోగానిదిబ్రహ్మమునైనటంచు నెఱుంగు నెఱుఁగడలనిమదియిటులా
 మదిగదిసి తెలియునతం డెన్నప్రకాశాత్మడగు॥ చ॥మననునడంబుదృశ్యమ
 ణుమాత్రమనన్నియతావిశక్యము॥జననవినాశయుక్తమునుసంశయరూ
 పముదీనియున్నిచే । తనునుచిత్త్యకాశమయలందగునీకు గళంకమేమిచే
 క్కనిశశశృంగనోషములుగల్గునెసూర్యునికెన్నఁడేనియు॥ గీ॥ శశనిపా
 ణంబునకునాకసంబునకును గలుగు నెపొసంగసంగంబుదలచిచూడమనము
 నకుసచ్చిదానందమయుడవైన । నీకుబొందితయెన్నఁడేనియును॥ ౪దే॥గీ॥
 స్వప్రకాశుండవగునిన్నుసన్నహోవి । కనులుబొందునేపటికంపుకొండ
 నెన్నఁడేనియుఁగలలోనగన్నయట్టి । కంఠంజాయలంటునేయాంజనే
 య॥ వ॥ కపింద్రాజులగుటవటాదియుక్తంబయినభిద్రత్వాచ్చిద్రత్నశ్లత్స
 త్వాశ్లత్సత్సప్తస్థిమత్వాసప్తస్థిమత్వాదివికారంబులు విశ్వప్రకాశకుండయిన
 యాదిత్యునింబారయనోమి । తెఱంగుననహంకారాధీమాననేంద్రియశధీ
 రాదివిషగుణవోషంబులు స్వయంప్రకాశాత్మకుండవైననిన్నుబొందవువా
 యులేతోజలశాములును దిత్వాత్మ్యంబులునుదనయందుఁ గలిగియుఁ ధాన
 మీదియందురాపించియునేమిటినుటనిమిటివగిది॥ త్వాదిసర్వంబులు ని

నా శ్రీమదాదినినీయ్యదునిలిసియుండనగ్నవాగ్దానముండవచ్చున నంగుండజే
ననీవేమిటం జందవట్లగుటంజేసిగీ॥ ఇంద్రియమనంబులుచలియింపజేసి
సేజలిచితి నంచునీ వెలుగఁబొకునిశ్చలుడనగుచుదెలియుచునిన్నుఁగాం
చి యనియునతీనిశ్చలములగునంతమాదఁగీ॥ అట్లేజంబువీక్షించునతని
మానఁ సేంద్రియంబులుచేపుల నెడలవిడిచి యెదికిచెదరకకదలకనూరకుం
డు సంగమలఁగన్న గజములభంగిననఘ॥చ॥ అనియచలఁబులైనయెడనా
రయసేనవలరెడనంచునీ ప్రవిమలగృష్టిజూడకుముపావనివానిచలాపల
త్వముతోదవులపునిన్నునీపుకతతంబనువాని సెలుంగుచుండునాక్షివిహృ
దయేంద్రియావిషయకేవలనిగుణముచివ్వెప్పుడునీ॥ మున్నుదండకా
రణ్యమున నెక్కుపుణ్యాశ్రమమునదాపకవేషముమేరదాల్చిబ్రహ్మలో
కసభామగ్నమంబునసురునుభాసీనత సెప్పుచున్న ననుజూడఁగాఁగోరిముని
కన్యకలుసీతముండటనిడుకొనిమచితయిరంగు॥ యిట్లడంసీపతియనియచ
టిమానులద్రవితవిభవించియడుగనవ్వెలఁదెనిగ్గు॥ కలివివారలనందఱఁగాఁ
డుకాండటఁచుండలయహుచుండవతాగాఁగనప్పాదోకటకాగాఁదననూ
రకుండనతే॥ అంగుఁగనిపంగనిచిగారమయిలెల్ల వ॥ స్థిరశైరాగ్యవి
వేకయుక్తయగునాధీపగృహకారీతన॥ పురమాభాసు సకాశ్యచిత్తుఖర్జున
ప్రత్యక్షవర్ణాగము॥ గరిమందేహగతే ద్రియానుగృహంకారంబులం
ద్రోచునా॥ త్కలతస్మి నదికానుకానసుచునంతన్నిల్చుఁగాప్తాకృతి॥గీ॥అచి
దాభాసుఁడునుబుద్ధినిగిగలుంచి యెత్తెత్తెత్తనగ్నేజంబునందుండనదూ వెలుఁ
గ్గునై క్యంబుసొండదీప్యత్రైతే॥ నెండబోటమమున్నయట్లుండుననఘ॥చ॥
దిట్టశరీరేంద్రియప్రాణమహాబుద్ధిషుస్వీతంబునునయహంకారంబుతోస
హజతాదీత్వ్యంబుగలస్వాధిష్ఠానవిదాభాసుండునిద్రాపకంబునసర్వవ్యా
పారంబునుజాలించిశయ్యలలంకారగృహలదేహంబునుడించియంద్రియం
బులవిడనాడిప్రాణంబుడిగ్గడిచిభునిశ్చిత్త బులనహంకారంబునందడంచి
యయ్యహంకార తినియం గొదిగించియెత్తు ఖండయయవిధ్యాధిష్ఠానీ
సాన్నిధ్యంబునుసుఖంబుగానరిగిత్రియమోడత్రైకాదాదివృత్తాత్మకానం
దమయశోకంబునందనకునుపాధిభూతంబులు నానావిధవాసనావాసితంబ
గుధీవృత్తిదిగనాడియనాద్యనిర్వచనీయజ్ఞానతమోధిభూతుండైయంత
టనిత్యనిరుపాధిక్షునితతయబ్రహ్మసుఖపన గరమగ్నుఁడనునాదంబు
ననూరాధికారియైసమాధిమయంబున మొదలగునద్యక్షిణజూతాకళ

ననియును ద్రష్టనుగాను ద్రష్టననువృత్తియును దృశ్యంబుగావునదనకద్రష్టన
నియును నివృద్ధంబునవిజాతీయ ప్రత్యయతిరస్కారజాతీయప్రత్యయవ్య
సహారాంగీకారపుర్యకంబుగాఁగేవలనిజానందానుభవపర్యంతంబశేషదృ
శ్యవృత్తినివేదంబానరింపుచుభీషణ తిసాక్షి కూటస్థుడై తన్యసామీప్యంబున
కుంజనుడుండ నెవ్వడఖండసచ్చిదానందస్వరూపాత్మ సాత్త్వికరంబగు నప్పు
డప్రచండాతపమధ్యనిశ్చిత్తకర్మగూడిపంబుభంగిఁ బరివ్రాజ్యప్రత్యగభిన్న పర
బ్రాహ్మ డై తన్యంబుతో నేశీకూటమై యానందింపుచు నిట్లుండ నతందుత
న్నుఁగాఁగనుంగొనుచుండనకునభిముఖుండై యుండమిం జేసియమ్మ నుంబుజ
దంబుగావునని వాతడపంబుభంగిగదలకయుండియు సంకల్పరూపంబుగాఁ
బలినిమిం జేసి లేనియట్లుండునిదియె సరూజామనస్కరాజయోగసమాధియి
దియెభేషన్ముక్తియనియుపదేశించు నెడ నిజముఖారవిందంబువిలోకింపుచు
ముసిముసినగవులునగు సీతారేవి నెమ్మొగంబువీక్షించివేసి తవదన! కమలుం
డై యువ్వెశుద్ధసత్త్వబ్రంహ్మత్వైక్యజ్ఞానాకారవృత్తియై యున్నరమపతేవ్రతా
శిరోమణియనుంబుమ్మా నాకునేత్యానీపాయనియు సర్వాభిప్రఫలప్రదాయని
యువశవర్తినియునయియుండనీభీషణ త్యధిష్ఠానశుద్ధుడై తన్యంబుమత్స్వ
రూపానుభవంబు సేయుననజానముద్రచేనభినయించిచూపికమ్మనిట్లయె॥
గీ॥ ప్రేమతోడనుశ్రీరామరంమరామ! యనుచునతతంబుమత్స్వరూపాను
భవము! సేయువారలడక్కనీసీతవిగుల! నెట్టివారలడక్కలఁబెట్టిననఘ॥
సీ॥ ఉన్నదిలేచినియూహింపఁగా నేర్చు లేనిదికదలడనలెస్స నేర్చు! నజడంబు
జడమనియాగడింపఁగ నేర్చు జడమడంబుచెచ్చుట నేర్చు! సుఖముదుఃఖంబు
గాచూపిచెప్పఁగ నేర్చు దుఃఖంబుసుఖమనఁగొలుతనేర్చు! నిదియదిగాదని
యింపుగానననేర్చునదియదిగాదనియనగ నేర్చు! బిడపకలదియెకలదులేని
దియెలేదు! కడఁగియజడంబెయజడముజడమజడము! సుఖమెసుఖముతలం
ఫనసుఖమసుఖము! యదియదియెదియదియనియాడ నేర్చు॥ చ॥ అటు
గావుననతిదుఃఖుటకారిణియుబ్రంహ్మత్వైక్యవిద్యాగర్వరూపిణియు మదీయ
యోగమాయాశక్తియుసత్త్వనపాయనియు బరమపావనియొనైన యీసీ

తాభగవతంబ్రసన్నముఖభిభిముఖింగావించుకొనుము నీకతిశీఘ్రంబుగాని

చాదికనిరత్నియనుమకల నిజానందానుభవంబుగలుగు నయ్యుపా

కర్ణింపుమనియిట్లనియె॥క॥ గౌరీశివాదుతాతా! కారణమ

యందు! జేరికమిందుచునుండుట! కారణమగౌరీమప

దమునలొక్కానాగ్నిశక్తిగతినిజ్ఞానామశబ్దవాచ్యుడనయినగర్భమునుజూతుడు
 దిహునశ్చేతిశ్చియోగమునుననాత్మయనికడగ్రహించును॥ ౧౫॥ బ్రహ్మవిష్ణుశుక్ర
 తిదాత్మనగుచునపుడుక సాక్షిబ్రహ్మకాళాకాశాదితథీభృత్తినాకుగలుతుక
 లక్షణశ్రీరామనామమొచ్చును॥ శ్రీరమజీయబ్రహ్మపావదర్శనోదయనదగుటగా
 గీ॥ శబలచదీధృత్తిశ్రేష్ఠాద్భుతస్వప్నగుడు॥ బ్రాత్యగాత్మ్యంధనై ననాశామజీవసి
 తెలియుటకుమౌప్యమణియూద్వితీయరామ॥ నామముసనుస్తభేదాంతభామ
 మగుచు॥ గీ॥ ఆతీతవత్సగాత్మ్యంధనై ననేను॥ బ్రహ్మహయాత్మదననివాన్యభా
 వమరసి॥ తేలియుటకుమౌప్యమణియుత్పతీయరామ॥ నామముశ్చంద్రాక్షతవి
 లక్షణంబునగుచు॥ గీ॥ ప్రేమనేనిటుశ్రీరామరామభామ॥ యునుచునొప్పుభ
 జించుమహాత్మ్యలనును॥ యిగులనిత్యానపాయనియింగుచుయోగు॥ సిద్ధిగా
 వింపుచుండునిశ్రీపదూటి॥ వ॥ అట్లుగావును॥ మ॥ తలపంబుగ్గమునిర్వికార
 మగుతత్త్వంబిట్లుభాసిల్లెగా॥ దెలియన్నేకకమూర్ధులైననరచీరేహేంద్రి
 యప్రాణబుద్ధులనెల్లవృక్షనిగహించుటకునెంతోకర్తవ్యమొత్తువిందలి
 యంజాతురువానికింగిలుగునే॥ ధీసాక్షినిపింపంగ॥ ౧౬॥ సర్వేంద్రియ
 ములచేత॥ త్వర్వపషయములసెఱుంగుచందంబునదక్షర్వర్జస్వరస్వరతునిత్య
 సర్వమయుందెలియపచ్చుసమరగద్యష్టి॥ వ॥ అట్లుగావునాసీ॥ భుటకరా
 పాదిముత్కార్యకౌతంబునెంచువృత్తికయనికాంచుపగిది॥ నవటకుఁ దల
 కిరీటాదిసూషణముబుస్వర్గంబునియెఱుంగుచందమునను॥ నసికుంతకూలచ
 క్రాచికంబులనెల్లనినుమనియరసికస్థైనినభంగింబొలుపారుఘేవభుద్భుదత
 రంగములముమంచినరనివిలోకించురీతి॥ దనరజహుంధపటములుతెంతుక
 నుడు॥ దెలియుకైవడిముఖలిసందియమువిడిచి॥ భ్రాంతివిదోహంగిసర్వం
 బుబ్రహ్మచరుడు॥ సుఖముగాసంతతంబునుచూడుకునకు॥ సీ॥ స్థూలశరీరం
 బుసృష్టిరంబుగనుండుసర్వేంద్రియములుపశాంతిఁనుండుసప్తనాపవనముల
 దంచలింపకయుండుఁగామాదిశత్రుకగఁమునశించు॥ స్ఫురదమానిత్యాదీను
 గుణముల్పమహారుఘనగుణాతీతలక్షణముమొదవుం॥ బొలుపారత్వైతాగ్ని
 బాధోపరతులుగోపూర్ణంబులైచుదీబాదలుచుండు॥ బరమసఖ్యవాగ్దయు
 వ్యాంగుపాఱుచుండు॥ ముందటవసిండుమోహనవిజ్ఞాతతత్త్వసంశయ
 ములేదుదృఢముగాసంతతంబు॥ సర్వమునుబ్రహ్మకుసహాత్మకౌతంబినిధి॥
 ౧౭॥ రాజత్వమమరినంతనె॥ భూజనములువానికేరవు॥ తిలకముగలగా॥ రాజ
 తస్యముభుషణుగా॥ యోగించినయపుడె॥ మును తమగుణములొ॥ గీ॥ తరు

జీవేషంబుకొన్న పురుషుడతయ్యుఁ బురుషుడగుఁగాక పరికింపఁదగు నీయ
 గునె. జీవభావంబుచేకొన్న కేవలాత్ముఁ డాత్ముడగుగాక మణిజీవైష్ణుడగు నే
 తెలియుఁగీ. దంతిరూపంబుచేనున్న దారువరయ్య. దాతువగుఁగాక పరికింపఁ
 దంతియగు నే. భిక్షరూపంబుచేవోచు విష్ణుమూర్తి-విష్ణుడగుగాక పరికింప
 విశ్వీయగోనె|| త్స|| పారణమరచుభ్రాంతుడగువానికీ దారువుదో యదాక్రియ
 దారువటంచు గాంచు విహితజ్ఞానకుంబరింపఁగల్గు నే- పారణమట్లు సర్వమునువా
 నిశ్చలంపూముగానుపించుద - ట్టునికట్రంపూగుంచుగను యోగీసర్వముగ
 ల్గితోచునో|| క|| అని ననిహనుమంతుడు సీతారామునకిట్లనియె|| త|| మీర
 టునెచ్చినవిధమున- నారణిసర్వంబుట్రంపూమనికనుకునుఁడె-ప్రార్థవ్యవహా
 రం- బెరితిం జేయుదీని సేవీగింపుతగ్గ||

చ|| అని సత్రీరామచంద్రుండవ్యానరేంద్రునకిట్లనియె|| త|| కుటికుటకో
 దుఁకాపటనికాయములుకనువివేకదృష్టిచేఁడటకునమృత్యువర్ణజలతంతు
 పులంఘు నెఱిగినంత సే- స్ఫుటతరనామరూపములు పావమనన్నియుఁ గార్య
 కోటిక-వృటిపలెవచ్చువచ్చిననుబాధకమున్న దెహేతుదృష్టికి|| తా|| ఆరి
 పోనకలంబుత త్వమనిదివ్యాధ్యాత్మయోగేంబుచే- సారూఢింగనుయోగి
 కేయ్యుడఁడదీయోగేంద్రియాత్మా శికిం - బ్రారబ్ధానుభవంబుగల్గునటుల్లా
 చ్చోరంగఁడద్రష్టయై- సారోదారవిచారదృష్టి నరయ్య సర్వంబుట్రంపూం
 బుగా|| తా|| గానంబున్నటనంబుతాళగతులంగావించుచుంజారువి- ద్యా
 నైపుణ్యముసల్పుచుక శిరముమీదకగల్గుపై స్థంతరక-బానంగైకొనునా
 ట్యశీలంనిగతింబుంభానుపుంభంబుగా - నానార్థానుభవజ్ఞుడయ్యబుధుడౌ
 నందాత్ముఁ గాంచుకమదీ|| చ|| స్వకృతవిచిత్రపట్టణమగస్తయమంచు నెఱి
 గిభ్యాంతి సుం-దకనిలనింద్రజాలకుడు దానిసృజించువిధంబునెన్ని జ-ప్రకృ
 తికృతప్రసంతుమునభావముగావివరించికాంచిత- ద్వికృతులుచెందకకనున
 వివేకియైనట్లు సమ స్రకార్యముల్|| మ|| శివజీవైక్యసమాధియందువిలసచ్చి
 వ్యాత్రత త్వంబుదా-తువలీలరంగనిపూరుడై పదపమాయాసంస్థలంజేంది
 నదిబల్ల న్నేర్చు నెయోగివాలుచెరుగై ద్రవ్యంగవేత్త నయ్య-నవనిలంబి
 కడల్లులోగతియనెన్ననాప్రకారంబులగా|| గీ|| ప్రజ్వలత్సావకాత్మతవర్వతం
 భిన్నాశ్రయిభు నెమృగవిహంగాదికములు-ట్రంపూమయ్యదైప్రకాశించు
 ట్రంపూవిధుని-నం-జీవుజ్యపాపంబులొంజనేయ|| కవిరాజవిరాజితము|| త
 రణిగమ సరసంబులు|| గోలుచుండదసవిదపితారములత- బారయేనితందమం

నకావిభక్తయేరిబులబూండుచుచుట్టినదోక్షముల । స్మరతమునంట్టి యోగిత
రుండతినిర్వలసితముననుజై । పరమమహామృతపార్థిని గ్రుంతుడుచూచ
నుజై విలసిల్లెదగళాలోటకవృత్తము । కూరుచివేకియసేరమహాసంసార
రమోతెంచెదియసంగత ముండుకా । నీరజవృత్తమునీరమనైవ్రాసె ద్దాతయెవ
టియునరలుతిథంగికాగీపావకుండునదృఢక్షుడుడయ్యుని దోభద్రాక్షుడ
గిహూళదర్శి యయరాగియయ్యునితరాగియునైవె । లుండుండుముక్తసత
గుండగుచుగీ । తీనరుసాత్వికరాజసతామసములరూపాందిపాండచునిర్గుణా
నందపరచుడు । మంటినంటయునంటక సుంటిమెలగు । విమలమృత్తిటకం
బుచందమునననను ॥ చ॥ పరపురుషానురక్తిగలభావియల్లపమలే గృహంబు
నం । బారిబారిఁజేయుచుంబ్రయునిపొందునుఖంబుగజూచురీతిభా । స్వర
పరత త్త్వివేదినిజవర్గనిజాత్రమయోగ్యధర్మముల । నిరతమునల్పుమంబర
మనిర్వలసౌఖ్యముగాంచు నెమర్చి॥చ॥ అట్టిమహానుభావుండుప్రార్థనశం
బుచేస్వవరాత్ర మైచితధర్మంబులయందుబ్రవర్తింతుమయంబున్మరగడ
మొదలుసరిగాఁగను మోదమనుభేదమునె । వదలుకొనియుండుఁబరవాదమ
నుభేదమును । గలకపడినల్పడువికర్తమునుగర్తమును । దలఁచడొకయింతుక
యధర్మమునుధర్మమును । మరులుకొనిచెయడభిమానముసమానమును । ష
ఠీచియునుమానడతిహానమునుజ్ఞానమును । గ్రందుకొనిపొందడుకాం
తలనువించెల్లను । జెందడతిదుర్విషయచింతలనువంతలను । సౌలయకజయిం
చునతినుప్రియునను ప్రియును । దెలిసినునాత్మసుఖత్వ ప్రియునుజ్ఞప్రియు
ను । లౌల్యమతిదాల్పడభిలాషమునువేషమున । దుల్యముగఁగాంచుమహతో
షమనురోషమును । జెలులపై నుంచడిలస్నేహమునుమోహమును । దెలి
యడిదినత్యమనిదేహమునుగేహమును । విరసముగ నెంచునలవిత్రముల న్ని
త్రములు । సరసముగ నెంచుమదిసత్రములజిత్రములు । ప్రమగొనిభజింపడిలజా
త్రులఘటాత్రులను । సమముగఁదలంచునురుశత్రులనుమిత్రులను । గర్వమృభిల
ప్తింపడొకకలియునుబలియును । సిరియమకొమఁబులచెల్లియునుదా
ల్లియును । సడఁచొకయింతయునుశాంతియునుదాంతియును । గడకరుగ
నీధముఖ్యకాంతియును మైంతియును । బ్రాపనుచుఁజూచుగుర్గుభ క్తియువిర
క్తియును । నోపిక నెఱుంగుశ్రుతియు క్తియునుము క్తియును ॥ చ॥ ౪౪నినుఁ
యునిదిక్కిస్త్రీక్రవకారంబికననుభవంబువినుముఁబడితలపఁగాధవిధక్తి
యుఁ స్ఫుటతరాదై వృతాత్తవిజ్ఞానము । జ్వలసర్వోద్దియ మానసోపకృతి

యథాసంగమౌర్ధ్వమై నిత్యముకావలయుంగోదనుకొని మోక్షమునకుఁ బ్రయత్నంబుచేయునట్లు సేవలలోగన్పగజరిఁబడుటకొనినంగకాపట్టునెమారుతిఁ 'వ. ౪. ౩౩' కనుక్కుచిత్రేణితాత్పర్యంబువరించెదనాకణికంపుముఁబ్రహ్మవిదుండును బ్రహ్మబుద్ధు యందునుబ్రహ్మవిద్వరీయుండును బ్రహ్మవిద్వరీప్రుండునుననుమత్సయూపతత్వంబులు నలుపురుగలరందు దేహేంద్రియాదికత్యజాత్వంబును గమకఫలంకాత్రియులేననిత్యమై యి కంబులయినయట్లుదానతపంబులు మొదలయినవైదికకర్మంబులుయధావిధిగా నాచరించుచుఁగాన్వ్యక్తమకంబులు వడిచితాస్త్రగంగాతరంబులుగాలిలోకికక్తంబులు యథోచితంబిగా నెనగ్గుచుబుత్రుత్రకళిత్రావర్తిత్రేత్రాదులయందున్నవైరాగ్యంబుగలిగియద్వన్పూర్ణసంతుష్టండునుగాను రాగద్వేషభయలోభమోహాదుదన్వితాదిహానావిధవిత్తవికారరహితండును సతతవిజితశరీరేంద్రియప్రాణాంశకలంబుండును నిరహంకారండును నిత్యవ్రతసన్నచిత్తుండునుఁ బరమకారణికుండును బుణ్యశాంతండునుజ్ఞానసంపన్నుండునుసతస్సత్సంగంబుయగురామామండును సంతప్రకాశండునునాత్మరతుండునువాత్సల్యప్రసన్నునాత్మసంతుష్టండును నైగంచరించునతండు బ్రహ్మవిదుండుమణియు నొలచైచిత్రాంశికకర్మంబులు విడిచిపూర్వకంబుగానన్యసిరిచిపూర్వోక్తలక్షణంబులవిలసిల్లిసంప్రాప్తమృఖంబులనుద్వేషింపక నివృత్తమృఖంబులుగొరప్రకాశవృత్తిమోహంబులను దాసీనునిచందంబునఁ జూచుచునుఖాద్యఖమోహాదికార్యాకార్యగుణంబులందుఁ జిత్రేంద్రియాదికారణకార్యగుణంబులప్రవృత్తింబుచుండ వానిచేతంజలింపంజేయఁబడకనిశ్చలుండును శ్రమదుఃఖనుఖుండను స్థధుండనుసమలోష్టాశ్చకాంచనుండును దులఁపియాక్రియంబునుదుల్యనినాస్తోత్రండును దుల్యమానావమానుండును దుల్యశత్రువిశ్రపక్షండును సంపత్తికృత్సర్వారంభండునునగు గుణాతీతుండు బ్రహ్మవిద్వరుండనంగు నున్నచివరించినగుణంబులన్నియుఁ బ్రకాశించుచుండంతట సహజాతునక్కరాజయోగనిష్ఠాగరిష్ఠేంద్రయదేంద్రబురుల పలనమేలుకొలపఁబడకంచిదాహారంబుగొనుచు సుప్రసన్నుండును నుపవిష్టంబుచుండుచిత్తంబు నతండుబ్రహ్మవిద్వరీయుండును నవలగను సుగుణవలగనుబుద్ధియునొనరులేక బాహ్యభ్యంతరంబులుమఱచి నిరంతరనిర్వికల్పమగుచిత్తుండు బ్రహ్మవిద్వరీయుండును నైతన్యప్రకాశమత్రం

పుష్కరశృంగమునందు చియ్యో మిధ్యాభూతంబయ్యుండు చివరీయనునకుఁగ
 లిగి లేకుండువరిపునఁకేమాత్రంబులేదుగావుమనిష్టుఁ నుభావులఁబునఁబువం
 బులునీవడిగినప్పటిమఱుఁచి యేర్పఱిచి చెప్పితిగాదెయనిపించి యుండిట్లుబయ్యె॥
 గీ॥ అతులవై దాగ్యబోధోపరతులుముందు - గలపుతారతమ్యంబులునలుపు
 రకును - నుభామలారీతినిరదుమిం ములుగనుగడు - గానికేవలమోక్షమొక్క
 యెవత్తుగీ॥ అతులవై దాగ్యబోధోపరతులుయతుల - మతులనెడబోయ
 వనోన్యస్యతలునెనసి - నూటిదప్పియొకా సెక-కోట సెందు - రెండుప్రతి
 బంధవశముననుండుననఁను ॥ గీ॥ పినిలిచోధమెక్కుడాజ్ఞానమునకు - గడమ
 రెండునుదగసహకారులయ - వరుసమూఁడులలిగినవారలకును - గరతలా
 మలకంబుమోక్షంబువత్స ॥ అతీరత త్తద్భావమే - సాక్షాన్తోక్షత్రదంబు
 సంతారికిడు - ఖత్యయకరమగుడక్కిన - లక్షణములునుఖకరఘులులలితా
 త్సునకు ॥ ౩ ॥ కారణముదోషదృష్టియె - వైరాగ్యమునకుసహజ వరరూప
 మున - సారికినుఖములుమరలం - గోరకయుండుటయెన్నఱు గుణ కార్యమ
 గు ॥ ముక్తవణాదిత్రితయంబు కారణమనన్యత్సంవిధానంబున - ధృవిబోధం
 బునకుఁ స్వరూపము ననాత్మ సావత్తతాదాత్మ్యం - భవరాహిత్యముకార్య
 మాయమముఖాభ్యాసాత్మధీనిగ్రహ - వ్యవహారతయముల్ తలంపునుపర
 త్యాదిస్వరూపాథామల్ ॥ శా॥ వైరాగ్యంబుదృఢంబుజేసిపరతత్వజ్ఞాన
 మాణిం చిన - ద్వారంభోపరమంబుగై కొనిదురీయంబుండియారీతియో - గా
 రూఢుడగువానికింగలుగు నేయాగామియుఁగనంచిత - ప్రారబంబులుసంత
 తంబునుపరబ్రహ్మతైయుండగా ॥ ౪ ॥ వైరాగ్యంగింతటికిని - గారణ
 మానందకరముగావుననదిచే - కూతీనమస్తమనునమ - కూతుందనుదానప
 రమగుకీర్తిమిదినుతా ॥ ప॥ అదియొట్లనినకునుముమాలప్రకృతియాలవాలరమ
 నుదుఃఖంబులు ఫలంబులుత్రగుణంబులు మూలంబులుధర్మకామమోక్షం
 బులరసంబులుపచేంద్రియంబులూడలుషదూర్గులువ్యభావంబులుసప్త
 తేవులుబీరలు నష్టప్రకృతులుపటవంబులు సాధరణ్యంబులుకోటరంజులుది
 శేవధప్రాణింబులు పత్రంబులుబొద్ది విషయంబులు పలవంబులురాగదే
 హదులుపశాఖంబునానావిధకర్మంబులు పుష్పంబులుజేవేశ్వరులు పలులుగా
 గలిగిమందిరారామక్షేత్ర పుత్రమిత్రశత్రుబంధు మధుసద్యవ్యజనశిక్షకు
 శ్శుంభకతరుగుల్ప లతాసంక్లింబును గామాదిచోడుస్సంచారంబునురో
 గవాక్యేభయంకరంబును దుఃఖదావానల సూక్ష్మతరంగ శుశ్రూషనీహ

సీతారామోజనయోగపాదము.

కందుగ్రుచ్చుంబునుజరాపిశాచ సమన్వితంబును దై న్యవత్సలేనకటర్మిన్ముడు
 లేళ్ళాక్షసమోయబును దృష్టాక్షరకాకొదరసమాకులంబును హస్తామర్మకం
 ఘోరిబుమహిమంబును స్వర్ణనరకదుర్మార్గతిరోజితావత్సనన్మార్గంబును నై
 ఘ్నహామహిమంబునుగాదుపడి పుణ్యపావవిధేయులతయి బేవుండంత
 ముదిరిగితిరిగిమీకావడియచ్చోట విత్రాంతిగానకలిసిబీముండకాంచయ
 క్షేత్రంబునియును నెనుకజాచిన నవాదియనియునుగలయం గమ్యగొనియ
 ప్తాగంబునియును దెలిసివుహాగాధదుఃఖ భయశోకవ్యాకులితచిత్తుండు
 పుధాపత్రయాదిత్య ప్రదీప్తాత పసంత్సప్తుండును నైయంబు విజాంత్యగమ
 గా యలనా శ్రయింపప్రకృష్టనవనితా ధనధాన్యపశుసంతానశయ్యాని
 కేతన్వోదాన్యప్రముఖవిజ్ఞయ సంపాదనసాధనంబులయిన కృషివాణిజ్యసే
 వ్యాధ్యున్నాదిలోకిక కర్మంబులుపరిహరించి కర్మరాధిసత్త్వాంత పరలోకవిష
 మును సాధనంబులయిన నిత్యనైమిత్రికాదికర్మంబులుఫల కాంత్యచేతకే
 ముకపదమేశ్వరాద్వైకంబుగానాదరించియప్పరమేశ్వరానుగ్రహంబువలనఁ
 బ్రీతుద్ధృష్టాదీముండయి యహానిత్యంబునునదం భిత్వంబునుసహంబుయు
 ఘాదవంబునుతొంటియును నాచార్యోపాసనంబును శేచంబును స్థైర్యంబు
 గాఢాభిమానంబును సుంద్రియారవైరాగ్యంబును ననహంకారంబును
 క్షుద్ధుత్కృష్టజరావ్యాధిదుఃఖదోషాదు దశకాశంబునుభుత్రదారద్వహాధ్యనా
 స్మక్తియునశభివ్యంగంబును నిత్యేష్టానిష్టాపవత్రిసమచిత్తత్వంబును మదన్య
 యోగ నిశ్చలభక్తియువివిక్తభేదసేవిత్వంబును జనసంగాభక్తినివజనంబు
 సుపధ్యాత్మజ్ఞాననిత్యత్వంబును దత్తజ్ఞానాథకధర్మనంబునుననుభవతిగుణం
 బులెప్పుడుసంగహించు నప్పుడాత్మత్రప్తైకసాక్షాత్కార విజారాధికారి
 యగునింతవట్టునుంగూడివై రాగ్యశబ్దంబునకుఁ దాత్పర్యార్థంబింకజోధున్వ
 గూఢంబెరింగిం చెదనాకణింపుమనియట్లనియె శిష్యాత్వగుణాభిరాముఁ
 డత్యార్థిలోడు శాంతచిత్తుండుగార్హణ్యసాగరుండు జ్ఞానవిజానసంపన్ను
 డై నగురుని విషయభయలోకులమర సేంచుననుకుండుగురుఁడబంధుగుఁడు
 దువిష్టుఁడు గురుదుమహాదేవుఁడఖిలగుఁడుఁడుసదాసద్గురు ధైర్యశుభ్రాంతి
 గురునిస్థవాసింబునతఁడుగురుతరభక్తికాసిగురుపదాంభోజమభ్యోగిల్లు
 పకకట్టునేప్రవిచలవైరాగ్యాగ్యమహిమ గురుపాదభీర్షంబుద్రోలకకలుసే
 వానిబ్రజ్ఞానయోగోనుభవము గురునుప్రసాదంబు గొనికున్నగట్లుకేప్ర
 లేనిచిత్తో పరతి స్థుంబు గురుతత్త్వమాత్రగమైనకున్న గట్లుసేవి

రతి శతతంత్రై సవత్సర పదము । నట్లుగా పునః విద్యార్థియైన యోగి । బ్ర
 నయః భయేభ క్తతదలోనఁబైననొనంగ । నలువతునిధిభవముభవముచేరి
 చి । కొనుచునుదిలెఁబుగుదువులఁగొలుచుననఘఃకృ॥
 వారలంకుషభేతముదే । దారకసాంఖ్యాజీవశ్చ తత్త్వాత్మకముల ప్రాప్తి
 యోగమార్గంబైమాధముగా నెఱుంగునంతటననఘ॥ అదియెట్లుంటేని
 శ్చ॥ క్షుప్తమొప్పారవహంపదంబునకు నీకాయేంద్రియప్రాప్తిది । తనము
 హంకృతిబుద్ధిరూపజడ జాతంబెల్లవాచ్యార్థమా ధ్యమునచ్చి త్సుఖరూప్యమై
 తనకుడుప్రత్యగాతప్రకా । శములక్ష్యార్థమువేదకా శ్రుంగరహస్యంబింశని
 క్కంబగుకా॥క॥ సర్వమువాచ్యార్థములేత్స రాష్ట్రస్థాన సుద్ధతైతన్యముదిత్స
 ర్వకలక్ష్యార్థంబును సర్వవినుతేవినుముబ్రహ్మపదమునకరయ॥ గీ॥ ఉభయ
 వాచ్యార్థములలోడ సుప్పచున్న యుభయలక్ష్యార్థములకైకృతేదవంబు
 గానవాచ్యార్థముల రెంటిగడకుంద్రోచి యెనయలక్ష్యార్థమొకటిగా నెఱుం
 గవలయు॥ వ॥ అదియెట్లుంటేని॥ సీ॥ అద్వితీయప్రత్యగాత్మీండవగు నేనుఁ
 పూర్ణనిర్గుణబ్రహ్మమగుదుఁ । బరిపూర్ణనిర్గుణబ్రహ్మంబై యద్వితీయప్రత్య
 గాత్మీండనయననేన । టంచునీరీతినహంబ్రహ్మపదములవాచ్యార్థములకై
 వదలేశుద్ధ । లక్ష్యార్థములుగోనిలక్షణచేద తదన్యోన్యసమరనై క్షణంబుగఁబ్రతి
 యసియనుకంబునకునర్థమగునుగాన నిమ్మహావాక్యతత్త్వంబులునాద్వైత
 వసాదంబువలననిరూఢముగను బాధకంబుగ నెఱుంగుటబోధమనఘ॥ క॥ స
 త్యముగాదేహత॥ పత్యయమజ్ఞసకుగల్గుపరిపాటిదగంబ్రత్యగభిన్న బ్రహ్మ
 ప్రత్యయమొప్పారవలయుఁబండితునకిల॥ గీ॥ ఇదియేబోధప్రకారణాసంక
 నీకు నుపరతివేధంబునుంతు సునరవినుము । ఉత్తమోత్తమై యేవ్వకుత
 శాంతిఁబ్రహ్మవిద్యాగమమునకుఫలమువత్స॥

ఉపరతినిర్గుణము*.

చ॥ ఉపకృతిదానభోగములకొప్పనిమధ్యనికల్పశీలమెలపడకులేనిది
 ప్రానిగ్రహాధ్యయనంబును నెమ్మ నంబునకొని విమలశత్రుంబుగా నానాభావ
 స్వితవంబునొదియొ । ద్యుపరతిసౌఖ్యమంగననయోగినివేకమురతేదయోగ
 యోగిసీ॥ వేదకాశ్రుంబులువివరించుభులచేఁబనివితవేదముదాదావ
 చ్చుయజ్ఞదానశపంబులధికారిజనముచేఁజేయింపవచ్చుదాదావేదకాశ్రు
 నిట్టలోనెగలతీర్థములకేగసమ్యులబోధింపవచ్చుదాదావేదకాశ్రునవారంగ
 యోగినిబ్రహ్మగురులకునుపదేశింపవచ్చుసాధింపవచ్చుదాదావేదకాశ్రు

సంతోషమును గానఁ జేసి యింద్రియములందును నాగియగుతల్లు
 ముఖముననువదలెను. నిత్య సమాధినిష్ఠ చేసెను పరాదు॥క॥ చిత్తేంద్రియ
 తరమమును-చూతరమిది సుల్లవారికబ్బదువినును-య్యుత్తమదశగతిగినవి-ద్వ
 త్తముడతిదుర్లభుడగుదాతన్య యుడుక॥గీ॥ కొందఱుత్తత త్వమునెఱుంగు
 కుమలతదు-గర్వబై నిక్కిచిత్తనిగహములేమి- నుపరతినుఖంబుగానవిభు
 లవిషయ - రాగలోలతజెఱుగుగూరకమహాత్మ॥ గీ॥ జ్ఞానవిజ్ఞానయుతుండ
 మ్ముసంతతంబు-నాత్మ భావనలేకున్య యతనినింద్రి-యంబులువనంబుతమ
 కునశంబుచేసి-విషయసుఖములచేచె వెదలఁజెట్టు॥ సీ॥ అట్లుగావునిం
 ద్రియమనఁబుగాలనాప్రమా భావన చేతనాగబట్టి యంతర్ముఖములుగా
 పలరించియామింద్రియాదిత్రువమునడంచి - విమలబోధాకారవృత్తి
 నేగేవలపరిపూర్ణగత్యైహిమమును గాంచి-యనందమూర్తియైయుఖిలం
 బుతనయందునునుంచి చిత్తిత్రాంత సెంది- మెఱుకమఱుపులజూరయ
 నియెఱుకయైన-పరమపురుషుండునుస్థిరప్రజ్ఞుడగు-జాత్రయాతీతుడననమ
 నన్నరాజ - యోగనిద్రాసమేతుడైయుండుననఘ॥ గీ॥ ధర్మ విధి నెవ్వడును
 నోగతంబులైన-ధర్మకామంబులునుగడుసన్యసించి-యంచితాత్మాత్మ సేతు
 వ్లుడగుచునుండు- నాతడాత్మస్థితప్రజ్ఞుడగుగుమార॥గీ॥ ప్రాప్తదుఃఖముల
 కుభయ్యవడకనోర్చి కొనరియప్రాప్తసుఖములఁగోరిగానక॥ పితరాగభయ
 క్రోధుఁడైతనర్చునాతడాత్మస్థితప్రజ్ఞుడగు గపింద్ర॥గీ॥ అఖిలవిషయానభి
 స్నేహుడగుచుకుభము సుందిముఱియక నకుభంబు సుందికినియ॥ కుం
 దునెవ్వఁడునుమతనప్పండితుండు॥ సంస్థితప్రజ్ఞుడగు సూరిజనవరేణ్య॥గీ॥
 సూర్య మఖిలావయవములగుదియముడుచు॥ మాడ్కి నేయోగియింద్రియ
 మానసముల॥ నమరలించునింద్రియార్థములవలన॥ నాతడాత్మస్థితప్రజ్ఞుడగు
 మహాత్మ॥ గీ॥ విను మొకరహస్యమెఱిగింతువేయునేల॥ యేమహాప్రాజ్ఞునకు
 మనసేంద్రియములు॥ పంచినట్లాజ్ఞానిల్చిపనులుగేయు॥ నాతడాత్మస్థిత
 ప్రజ్ఞుడగుబుధేంద్ర॥గీ॥ ఎల్లజాతములకు నేదిశర్యరిదాని॥ యందుమేలుకనిమ
 హాత్మ్యుడభర॥ నఖిలజగత్తదనియం మేల్కనియుండు॥ నదియెఱిగితిలేంద్రి
 యాత్మ నకును॥ వల్ల అట్లుగావుననింద్రియమనంబులననాత్మ నివేదపూర్వకా
 త్వాల్లాకనంబుచేతలయింబి వశీకృత మానసేంద్రియముండయిన పుణ్యపుర
 షండ్లి సర్వభూతాద్వేషమునుపకలలోకమైత్రుండును బరమకాదుజికుండు
 ను నిర్మలుండును నిరహంకారుండును తమావంతుండును నిత్యసుఖభుక్తుం

శ్రీనివాసాష్టాంగము

ఉను యోగాగోళాన్ని కను నిర్మించునట్లుగాను దీనిని నిర్మించునట్లుగాను ని
 జలజల యోగమును నభిలక్షించునట్లుగాను ముక్తికాష్టాంగము
 గోళయోగోష్టాంగమును నిరవేరించునట్లుగాను దీనిని నిర్మించునట్లుగాను
 కను గతవ్యధుండును అంత్య కనరావరంభండును నిష్ఠానిష్ఠప్రాప్తిశాస్త్రాన్ని
 సవిహీనుండును సంగ్రహాద్వైతవియోగ దుఃఖవిరహాతుండును నప్రాప్తార్థకా
 నానా సుఖండును సద్గుణానాశ సంతోషండును శాంతానందపరిణామగియు
 సమశాంతిని పొందును సమంతాభివృద్ధి కారణమగును సమశాంతిని సమభివృద్ధి
 కారణమగు కలగ్నిప్రియోప్రియండును దుఃఖనిందా స్వపుండును నానావహూ
 న సుఖండును మానసికండును నవిశేషండును సుఖినిప్రియండును గుణా
 దిశండును సుఖండును వదగ్నితమనోబుద్ధియు మత్స్యరాయణండును
 సయా ప్రకాశండు యోగింద్రుండు సంతతసహజావస్థా రాజయోగ స
 మాధియుండు సూర్యండును సురసంబులంబులైన తామరగున జడబాసలం
 బ జలరాశినిపానంబు చేసిన కృష్ణమహాదేవతానందంబులంబులైన కలతృణ
 దివ్యపదాధికంబులగున రేఖంబులగునావిద్యంబులైన నయనంబులగు
 నంబులను నశేషంబుగాబ్రుంగి కేవలపరిపూర్ణ శుద్ధచిత్తాన్తర్వహితుండు
 యుండు నద్వైత విశేష బహుతయన సుప్తనయ్యవరప్రాప్తికియమం
 బును నిరమంబును ద్యాగంబును మానంబును దేశంబును గాలంబునుకాశ
 నంబు మూలంబు సంబును దేహసామ్యంబును దృక్పతియును బ్రాణాయా
 మంబును ప్రత్యాహారంబును ధ్యానంబునుధారణయునుమాధియుననుపంభు
 శయోగాంగంబులను సాధనంబులుగావునవానివేత్తవరవిభజించెదనాకర్ణిర్మిత
 ము||మ||శమతనూజలనస్మి వాయుశతనూసర్వేంద్రియప్రాణచిత్తమనో
 హంకృతిబుద్ధిగూఢహారంబైదృశ్యశ్రవణం దృశ్యవర్ణ రసమగజ్ఞానుభూతి
 దృశ్యగోళకవరబ్రహ్మబదానంచుని | త్యముభావించిన సాయంబు విదియించి
 త్యంబంజనానందనా || సీ || వినుచుముట్టుకుంటున్నానును నానుచుచున్నా
 నునుచుబలుచు బుట్టుచుచుజనుచువర్ణాగ్ర మోచితవ్యాపారములుగ
 చ్చునభిప్రాయములుమెలగునెడల | నీయంబ్రయంబులయొద్దెందెంద
 ములందుబూనికర్తించు నేవని కల్పనాశీ వికేహాశ్చిదానంద సుఖానంద
 గుణాభిరూపవాచు | రహితంబునటంచు దెలిసి శాంతిరంబు | దనుఁదా
 బుచున్న సునునత్యముగనీయ | ఇందనిభిషాభివృద్ధిలంబులైన బాహ్య
 వయోగ్యులనందగునిర్మలాత్మ || గీ || ప్రత్యేగాత్మ్యం ప్రకృత్యంతరగుణనక

పునఃసంహారం దీయగదిట్టకై వితతియంతయు సెల్లక విశ్వమట్టకైయతని
 మన సెప్పనిదిరాజయోగితిల॥ కవిరాజవిరాజితము॥ పలుకులకొండకభా
 మునంమకభాసిల్లుట్రుమ్మముదానగుచుంబలుమరుబల్మకపల్కినచోననప
 ట్టనంచుండలంపకనేతలపులులేకనిరంతరసౌఖ్యనుధారసమానుదున్న
 ట్టచిత్తలమగుమానముమారుతనందనమానకదీనిభజింపదగు॥ సీ॥ ధీరుల
 తేనెదేశమాచార్యపదేశజనన్ధిచేదెలియఁబడియె॥ విరమపక్షత్రజ్ఞ
 సిల్లునేదేశమెలమితోనన్నిటికక్కుడయ్యె॥ నేదేశమునమానసేంద్రియ
 గాతాదినంచారశూన్యమైనవత సెప్ప॥ నేదేశమునసాధనేచ్ఛామనన్ద్రో
 మఃఖగంధలనంబుచోవకుండు॥ గరముచిరుపడ్రవంబునిష్కంటకంబుని
 శయమనునిశ్చయంబునిర్మలంబు॥ దివ్యమానందమగుచునేదేశవమరు॥ నది
 నుమేకంబుదేశమోయాంజనేయా॥ గీ॥ అట్టిసువిధిచేదేశంబునగవిండు
 నునకుచిరంతనమఖంబుగలుగుగాని॥ యన్యవిషయంబుసెందుదేవతత్తవా
 కబ్బునేర్చిల్లగానందమలిలనయ॥ గీ॥ కాలమెద్దానిచేరికెల్లితంబునెల్లకా
 ముసెంకరినెద్దివెలుగుం॥ కాలనియమంబులందేనిగానుపింప॥ గదియె
 లంబచాదియనంతమనఘ॥ గీ॥ అట్టియాద్యంతరసింకకలంకతత్త్వం
 ప్తమేషాదిప్రాప్తభోయాంతమైన॥ కాలమునదూలకణమునఖండదాశ
 పగిదిమింగియోగిభాసిల్లుననఘ॥ క॥ చలనముకాయక్లేశము॥ నలనతయు
 జాడ్యనిద్రలాయాసంబిమ్ములనెట్టియునికెచలననుగలుగునదిసుఖాననం
 కల్పితమనఘ॥ గీ॥ ఎద్దిసిద్ధమగుచునేప్రాప్తవిలసిల్లు॥ నరసిచూడనెద్దిప్రాప్త
 పుష్ప॥ సర్వసిద్ధిలోకటంపమకురునదియెసిద్ధానంబుకేవలాత్మకూప॥ గీ॥
 ధములకుమూలబంధంబుప్రకృతితద్బంధమైదిగనినబాయునపుడె॥ యు
 లతత్త్వములకునాదిమూలంబెద్ది॥ యదియెమూలబంధమౌజనేయ॥ క॥
 రినిధియందుఁజేందిన॥ యేకులగతిచిత్సుఖంబునింద్రియవృత్తులొ॥ చేరిన
 భావమొందుటయారయెగాదేమాసామ్యమగువాయుసుతా॥ సీ॥ యేమా
 నకలబాహ్యంద్రియాగ్ధంబులగనునదిలోచూపుకపివలేంద్ర॥ యేచూపు
 కలాంతరింద్రియాగ్ధంబులగనునదిలోచూపుకపివలేంద్ర॥ యేచూపుబా
 హ్యంతరింద్రియాగ్ధంబులగనునదిమధ్యలత్యముకుమార॥ యేచూపుదగమా
 న్దేంద్రియపట్కంబుగనునదిమధ్యభిదనుజవైరి॥ చూపునెచూపుసినాల్లు
 హపులనున॥ జడమరితంబుపిదపిష్టిసంగరహిత॥ యదియెయన్నిటిలోనె
 క్కటియులగుటం విరమగూతవిషయధిపిష్టతనయు॥ మాతనిమాతవిష్టము

తృతియోఽధ్యాయము.

శ్యమేచాశ్రమదుశశమేవాచార్యేద్యశ్యమభూజలలేజములుఁ | దృశ్యమేదే
 శముద్భూతాశ్రమదుశశమేదేహములన్రియముల్ | దృశ్యమేప్రాణము
 దృశ్యమేచిత్తశబ్దదృశ్యమహంకారలిధమనముల్ | దృశ్యమేనిద్యయుదృశ్యమే
 సర్వముదృశ్యముగానిదిదృక్కురయఁ || గీ || ద్రష్టుదర్శనదృశ్యపరామమృతత
 నగునచట | నిలవంగడగునుగాని | చెడిరినానాగ్రమునఁజూపుఁజేర్చుడి
 గడు | కొరిమమనస్కరాశియాగులకువత్స || శా || ప్రాణాంతఃకరణేంద్రి
 యాద్యభిలసద్భావంబులుఁఁగొనుట | శ్రీజీవాన్వయముగానెకంగనగత్తింప
 వ్యాప్తియిం గాగఁచిత్తాగ్రాంతఃకరణానివృత్తులునశించుండియుఁ గాఁగం
 చినంద్రాణాంయశమనంగమెప్పటిది | భావ్యంబుమేధాసిధి | పా || వెలిలో
 గిన్న | శునామరూపితలకావేమాట | నేచించియుమ్మలసచ్చిత్తాగ్రాంతతత్త్వ
 ముమదింబూరించెయొమఁచును | స్వలమైతత్త్వయలంపగఁ మనమునశ్రాం
 తింబుగుంభించినఁ | నలు ప్రప్రకాశసేవ్యమైతననుప్రాణాయామయోగం
 బగుఁ || సంతాననృతిషయములగు | ప్రత్యగ్భూత్వాపరమమృత్యునిగాం
 సిగ్యముచవలొకి | మిది ప్రత్యాగ్భూతంబునంగఁగఁగఁపింద్ర || గీ || మహితశ
 కంధ్రిగుప్రాణాయామంబు | దృశ్యమునుగానునెసేనింద్రియమందు | ఈ
 స్వరూపుచవనుచు | నలించుటరయధ్యాపయోగంబు ప్రకృతిద్యానిధి
 క | మది సేదమూడుచది నె | య్యదిగనుగొనునది | స్వవసానగరియో
 ప్పాదయంబునె | నభ | దిశదయంబరపరిమ హరణాయాగవగి ఁ || సర్వా
 ప్పలయందు | సాన్వసద్రక్తమనుచుసతిలముగనినె | దర్శన | తీరహా
 థహాని ర్వాంసహం | యగుక నిర్దేశరూపా || గీ || ఈవచన సంగంబుల దీపి
 ప్పిగ్నాసగ్భూత్వసాన్వసనిశముఁ జేపట్టయగ్భూతమమ పాపుకుష సాన్వబూ
 షమగునుపరిమముఁ | చిత్తోపరమమగలచరుమైత్రిముదగలదుమణిచ
 యుండుకబాలి | స్తద్భూతాదనిభండు | యేత్తతనుస్థనిగరినిగఁద్రీయు
 డగుచుఁ || శా || గాలింబూలినివాసచేడిడిసనకాగ్ధగ్నిచే | గిరె | వా
 శంబాత్తవిముక్తికంఠుకమ్మసన్యమోహము | సాన్వలాలంగమ్మన
 సిరూఢమమోహంకరముట్లెస | ల్కాలోకస్థలగుండంబుండితిండు నితా
 నుదిముంబొందుచుఁ || ము | మది రాపాననుదాంధ్రాప్రాంతపదుమ | ప్లినుం
 నకజారినకావద్రై | వేలిచటాపడప్పగిదిదినన్దుక్తులదానానిదిశాప్రా
 ప్రభుభామృతానుభవత్వప్రిన్తత్తైమేనునె | దిదిగూర్చుడినలేచి
 నుడిగినోమర్చి | పడేనెందు | ము | లుచిస | చిరమధు | పురిపు

॥ శ్రీమద్భక్తానుబంధము ॥ మఱి నిరంజనాన్ని పొందినవశాత్తూ మా వ్రాతమూనా
 ముఖ్యముగా నుండవలెనని భావించుచు నిశ్చయపఱచుకొంటాము ॥ సర్వ
 కల త్యాగము వివర్జితము చేయుటల వివర్జితముగా నుండుట ॥ గీ ॥ ఒకటి సంతతి
 ముఖ్యముగా వ్రాతమూనా ॥ దీనిని పఠించుట తత్వముగా నుండుట ॥ వాయువీశ
 పరమేశ్వరముగా నుండుట ॥ కి ముఖ్యముగా నుండుట ॥ చంద్రము ॥

[illegible][illegible]

శ్రీమద్భక్తరసానుభవమును నిత్యమును ప్రబుద్ధిచేయుటకును సాక్షాత్తునను
 గాని భక్తుడును కాగది ద్రవ్యము బ్రాహ్మణ్యమును పురుషార్థమును సుఖమును
 సుఖమును విశేషమునును వధిగతపరమానందమును నసంగతహితచి
 త్తమును మితవాక్య్యగును బరమకారుణ్యమును సర్వగోత్రమిత్రులనును
 సర్వభూతములనును బాణిపాత్రనిపతీతమానాశమును యోగా
 నానుభవమును దిలక్షించును బరమేశ్వరమును సర్వభూతమును నిస్సృ
 పమును బ్రార్థనవశ ప్రాప్తదేహేంద్రియమును సర్వభూతమును స
 పక్షియను బ్రహ్మాభిమాన సూర్యక ముఖవికారము సర్వభూతమును స
 దానసన్నచిత్తుడును వికసితములునును దృష్టశ్రేష్ఠులును సాగిరూపులను సా
 ధాపద్వజజన సంగుండును సర్వసదాగోచరమైబుద్ధియు క్లుప్తగుళలకుళల
 క్రియమూరుండును వేదాంతశాస్త్రమును సర్వభూతదావాసల భక్తికృతవే
 దశాస్త్రమును పురాణగర్భ్యైశ్వర్యభావప్రసాదాది వాసనాబుద్ధియు నవ్య
 క్తలంగుండును నవ్యకాచుండును సేకచారియును సేకతనండును గిరిగు
 హావిహారండును మృత్యుభయవిపశ్చిత్తుండును బరలోకభయవిదహాతుండు
 ను నిర్వాణశాంతాత్మకుండును బంధమోక్షనిరాకాంతుండును సర్వా
 తీతసర్వవరిపూర్ణావ్రతిద్వంద్వ బ్రహ్మైశ్వర్య సకళస్వరూపమాత్రు
 నునై ప్రకాశించు మణియును॥ ౧॥ శాంతిపరకామధేనువు । సంలోషమ
 ల్పలతవిషయవిరతియగు బ్రహ్మైశ్వర్యమణియని నైవర్త్యంబింతించునతండును
 ఖిముఁజెందుబుధేంద్రుఁగిగిరిమత్తస్థమధియద్యచ్చైతన్యజిగ్గాగఁ గామమును
 సర్వకర్తనకంబుగాగఁ దారుణక్రోధముననుడిండ్ధరునిఁగాఁజఁజూచునా
 లంబునిర్వాణముఖమునుండు॥ ౨॥ తతవియస్థలవితానభూమితనుగ్నిరవి
 చంద్రదీప్త విరాజితంబు । నలులభూచంద్ర సంపదసూలంకృతంబునిలవ్యజన
 మరుద్వ్యాపితంబు । ధనిక సేవపదసేవితంబు తనర్హజగత్పురంబు నవివేకప్ర
 కాశమానసేంద్రియతుల్యంగమాను । గురూబుద్ధిసారధియుక్తపురుషరీర-మంజు
 లరథాదిరూఢుడై ముగ్ధమనోహరమధురప్రజ్ఞాంగనోయుక్తడును మునిత్య-విభ
 వుడై సర్వజనమునెఁపఁపుచుండ-రాజయోగిశ్వరుడలరాజు నఘనము॥ అన
 వేక్షించునమానుడై ధనికసూలాపముల పీనులకావినకంగర్హతదేహచేష్ట
 లు సుగంధ పీఠింపకన్ది శిష్యముం । వసుదాజూచుచుం శాపనాత కనుతీర్థశ్రేణిన
 త్కృష్ణపాపనముగా నునిండుదురు సంగులవన్నులు సందూహులు॥ ౩॥ వేళ
 అనగోచరముననుచు చంద్రునిపాదములకుంబుకంబుకంబునను సుకవేళసంగ

స్తు క్రియ సాక్షాత్ క్రియ గలుగఁ
 రాన నా నైష్కాంత బంధము నిశ్చయం
 ధూతేంద్రుని గూడి వ్యజ్ఞానంబును

అందువలన మదిని తమనోబ్ధి విజృంభణయందు వున్నగు
 నున్న ముపదేశించి నినితకంబు పతిరహస్యంబున నయ్యంబునాచెం
 దంబున లేదన్నగుట నిపున మార్గతాత్పర్యంబు దెలిసి తమ కుర్కంబును దోహ
 దంబును ద్రోశన క్రింబును గాన్ము శైవాలంబును జన్మ పురణ తరంగంబులును
 గోగబుద్ధింబును లోభ వేదంబును మోహ వేదయు ముఖ్య గాధ జలప్రవా
 హ గంధీరంబును చియిన సంసార పారావారింబునింబుని మోక్ష పారంబుగాం
 చింతింపఁ గుండ వై మన్మథ గోపన మాధునికం ప్రియ సందిపువని పలికిన
 నపువన నందిమండ సీతా గోపలక్ష్మీ శేషియనియ ను లక్ష్మీ గుండు శేష్మండని
 యున్న గోపగోత్రులు సాంచ జన్మను నిర్మలంబులనియను సింహాసనం
 బునున్న పనియును శ్రీరామ చంద్రుండొది నారాయణుండనియను నప్పు
 డను శేష చింతా బ్రహ్మ త్వజ్ఞానంబు కలవేదితాత్మ ప్రసాదాగి మేలిహా
 స్త సాక్షాత్ క్రియను నెఱంగి పరమానంద కందోతపాద యారవిండుండు
 యోగి సీతా గూఢాచార్యుల చరణారవిండుంబు సాక్షాత్ పదనంబులు
 విని విని సుఖమిది చమలంబులును కురిసిరి లిళయం నయ మున్న బుగ
 నిట్లుచియె || కల్లీశీరామ రామరావ గూరూమావ జినోరమారమణాశ్రీ
 సారాయణరామాయణ సారాయణ విజయం స్త్రీ సమస్త తాన్ ||

దేహ బుద్ధి స్థితి సాక్షాత్ పద ద్వాదశ్యం శక్తి
 బుద్ధ్యాత్మ మేవాః విశేషాని శ్చింతా ||

పల్లవి పల్లవి సాక్షాత్ క్రియ గూఢాచార్యుల నిజాశ్రమం
 హనుమంతుర తోక్త పక్షపాత కాంత్యలంబున సుఖాసీనుండయి శ్రీరామ దరణ
 కులగళ క్రియ కుండును శ్రీరామ సాక్షాత్ పద పరాయణుండను క్రియ వ్రహ్మ
 తత్వావలంకన నిరత శయని కల్మష మాధునికం కైలివన్న క్రియంబును
 భవంపుచు నిక్షుప్తాతాంబుననున్న సాక్షాత్ పలికి ప్రవహింపఁ గుండ పాపార్వణ
 దేవి కట్టనియె || గీ. మంత్రమంత్రార్థమంత్రాది మాదానా తాన్విత హంబులిక
 నీకుందానాశ్రమం నెఱుంగను పదవి క్రియ నిజాశ్రమం క్రియ నిధానంబు లేద
 నామనమునంబుగాని శిలలంబును పండియకర మేలిల శ్రీప్రదంబునంతావ
 దను సాక్షాత్ క్రియ సాక్షాత్ క్రియ శక్తి పద పరాయణుండయి తరలమువహి దేవీ

సంఖ్య ౧౫ ము

